

Warszawa, dnia 17 marca 2017 r.

Poz. 576

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 10 marca 2017 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo atomowe

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296 i 1579) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2014 r. poz. 1512), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (Dz. U. poz. 1505),
- 2) ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1893),
- 3) ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 266),
- 4) ustawą z dnia 6 lipca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo atomowe (Dz. U. poz. 1343),
- 5) ustawą z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1579),
- 6) ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 379),
- 7) ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z utworzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2003),
- 8) ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60),
- 9) ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 9 marca 2017 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 27 i art. 38 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (Dz. U. poz. 1505), które stanowią:

„Art. 27. 1. Uprawnienia do zajmowania stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 12b ust. 1 ustawy zmieniającej w art. 10, w brzmieniu dotychczasowym, uprawniają do zajmowania stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej o odpowiedniej specjalności określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 12b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przez czas określony w dotychczasowym uprawnieniu.

2. Do zakresów szkoleń i zakresów egzaminów rozpoczętych przed dniem wejścia w życie art. 10 stosuje się przepisy dotychczasowe.”

„Art. 38. Ustawa wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 26 ust. 11 oraz art. 30 ust. 7, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
  - 2) art. 18, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
  - 3) art. 4 pkt 5 w zakresie art. 31a ust. 2, art. 9 pkt 16, art. 12 pkt 7 oraz art. 28 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.;
  - 4) art. 6 pkt 3, art. 10, art. 17, art. 27, art. 31–36 oraz art. 37 ust. 2, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
  - 5) art. 15 pkt 5 lit. c, który wchodzi w życie po upływie 2 lat od dnia ogłoszenia.”;
- 2) art. 71 i art. 77 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1893), które stanowią:

„Art. 71. Wnioski złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie:

- 1) art. 10 ust. 1 i art. 49 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1,
- 2) art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2,
- 3) art. 35 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 8,
- 4) art. 75ab ust. 1 i art. 83a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 9,
- 5) art. 5 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 13,
- 6) art. 16 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 15,
- 7) art. 5 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 16,
- 8) art. 16 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 18,
- 9) art. 12 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 19,
- 10) art. 16 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 20,
- 11) art. 19 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 21,
- 12) art. 39g ust. 4 ustawy zmienianej w art. 22,
- 13) art. 24 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 23,
- 14) art. 14 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 24,
- 15) art. 95a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 25,
- 16) art. 17 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 26,
- 17) art. 48 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 28,
- 18) art. 28 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 29,
- 19) art. 17 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 30,
- 20) art. 22 ust. 3 i art. 31 ust. 10b ustawy zmienianej w art. 31,
- 21) art. 57 ust. 3 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 32,
- 22) art. 26 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 33,
- 23) art. 26 ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 34,
- 24) art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 35,
- 25) art. 10 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 36,
- 26) art. 6 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 40,
- 27) art. 21 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 42,
- 28) art. 10 ust. 1 i art. 20 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 43,

- 29) art. 35 ust. 1 oraz art. 64 ust. 1 i 1a ustawy zmienianej w art. 44,
- 30) art. 6 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 45,
- 31) art. 4 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 47,
- 32) art. 49 ust. 1, art. 54 ust. 1, art. 56 ust. 1, art. 57 ust. 1, art. 62a ust. 1 i art. 81 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 48,
- 33) art. 28 ust. 4, art. 85 ust. 4 i art. 115 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 51,
- 34) art. 19 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 52,
- 35) art. 20 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 53,
- 36) art. 76 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 55,
- 37) art. 122 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 56,
- 38) art. 50 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 57

– uznaje się za wnioski złożone zgodnie z wymogami ustaw wymienionych w pkt 1–38 w brzmieniu dotychczasowym.”

„Art. 77. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 8 pkt 1 i 2, art. 22 pkt 1, art. 27 oraz art. 58 pkt 1, które wchodzi w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia.”;

- 3) art. 30, art. 38 i art. 41 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 266), które stanowią:

„Art. 30. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 39n ust. 9 ustawy, o której mowa w art. 6, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 39n ust. 9 ustawy, o której mowa w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”

„Art. 38. Zachowuje moc zarządzenie wydane na podstawie art. 121 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 6, w brzmieniu dotychczasowym, zarządzenie wydane na podstawie art. 28 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 20, w brzmieniu dotychczasowym, oraz zarządzenie wydane na podstawie art. 166 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 22, w brzmieniu dotychczasowym.”

„Art. 41. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 15 i art. 26, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
  - 2) art. 3 pkt 2, w zakresie art. 12b pkt 1, który wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.;
  - 3) art. 3 pkt 2, w zakresie art. 12b pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2016 r.”;
- 4) art. 2 i art. 3 ustawy z dnia 6 lipca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo atomowe (Dz. U. poz. 1343), które stanowią:

„Art. 2. Kadencja dotychczasowej Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej, w składzie ustalonym na podstawie art. 112 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 niniejszej ustawy w brzmieniu dotychczasowym, wygasa z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 5) odnośnika nr 1 oraz art. 142 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1579), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 73).”

„Art. 142. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 22, art. 24–26 i art. 96 pkt 4 w zakresie zmienianego art. 20a ust. 1 pkt 1, które wchodzi w życie z dniem 29 września 2018 r.”;

- 6) art. 260 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 379), który stanowi:

„Art. 260. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 2017 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1, art. 4 pkt 1 i pkt 11 lit. c i d, lit. e w zakresie § 12 i 13 oraz lit. f, art. 11, art. 13, art. 27, art. 38 pkt 39 lit. a tiret drugie, pkt 65 lit. a, pkt 68 lit. a w zakresie pkt 1, pkt 76 lit. b tiret drugie, art. 119, art. 148, art. 160 ust. 2 i 3,

- art. 162 ust. 1 pkt 1, art. 164, art. 165 ust. 1, 2 i 6, art. 178, art. 190 ust. 1, art. 201 ust. 1 i art. 259 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
- 2) art. 150, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.;
- 2a) art. 112 pkt 2–4, które wchodzi w życie z dniem 27 lutego 2017 r.;
- 3) art. 4 pkt 12, art. 163 pkt 3, art. 168, art. 172 pkt 6 oraz art. 192 ust. 1–4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.;
- 4) art. 149a, który wchodzi w życie z dniem 4 czerwca 2018 r.”;
- 7) art. 27 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z utworzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2003), który stanowi:
- „Art. 27. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., z wyjątkiem art. 24 ust. 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;
- 8) art. 369 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60), który stanowi:
- „Art. 369. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r., z wyjątkiem:
- 1) art. 1, art. 116–219, art. 314, art. 326–336, art. 347, art. 348, art. 358 i art. 359, które wchodzi w życie po upływie 3 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 4 pkt 9, 12, 14 lit. a, art. 15 pkt 26, pkt 29 lit. a w zakresie art. 22 ust. 1 pkt 3a, pkt 48, 49, pkt 54 w zakresie art. 36a ust. 14 i pkt 114 w zakresie art. 71d, art. 66 pkt 1, art. 80, art. 111 pkt 2, art. 113 pkt 2, art. 115, art. 220–223, art. 225–313, art. 315–325, art. 349–357 i art. 360–368, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 15 pkt 118 lit. f i h oraz pkt 123 lit. m, które wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2017 r.;
- 4) art. 15 pkt 31, pkt 32 w zakresie art. 22ac ust. 1, art. 22ae ust. 2, art. 22ak ust. 1 i art. 85b ust. 2 i 5, pkt 33–43, pkt 44 w zakresie art. 22ar i art. 22at ust. 1 pkt 1, pkt 46, 47 i 120, art. 105 i art. 337–346, które wchodzi w życie z dniem 15 lutego 2017 r.;
- 5) art. 4 pkt 5, 10 i 11, które wchodzi w życie z dniem 1 marca 2017 r.;
- 6) art. 224, który wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2017 r.;
- 7) art. 66 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.”;
- 9) art. 134 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260), który stanowi:
- „Art. 134. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., z wyjątkiem:
- 1) art. 14 pkt 19 i pkt 32 w zakresie uchylecia art. 69a ust. 3 i 4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.;
- 2) art. 97–99, art. 100 ust. 2, art. 114 ust. 2 i art. 116, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 3) art. 19 pkt 32, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.;
- 4) art. 95, który wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2016 r.”.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 10 marca 2017 r. (poz. 576)

USTAWA

z dnia 29 listopada 2000 r.

Prawo atomowe¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa:

- 1) działalność w zakresie pokojowego wykorzystywania energii atomowej związaną z rzeczywistym i potencjalnym narażeniem na promieniowanie jonizujące od sztucznych źródeł promieniotwórczych, materiałów jądrowych, urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące, odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego;
- 2) obowiązki kierownika jednostki organizacyjnej wykonującej tę działalność;
- 3) organy właściwe w sprawach bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 4) zasady odpowiedzialności cywilnej za szkody jądrowe;
- 5) zasady wypełniania zobowiązań międzynarodowych, w tym w ramach Unii Europejskiej, dotyczących bezpieczeństwa jądrowego, ochrony przed promieniowaniem jonizującym oraz zabezpieczeń materiałów jądrowych i kontroli technologii jądrowych.

2. Ustawa określa także kary pieniężne za naruszenie przepisów dotyczących bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz tryb ich nakładania.

3. Ustawę stosuje się również do działalności wykonywanej w warunkach zwiększonego, w wyniku działania człowieka, narażenia na naturalne promieniowanie jonizujące.

4. Ustawa ponadto określa zasady monitorowania skażeń promieniotwórczych i reguluje działania podejmowane w przypadku zdarzeń radiacyjnych, jak również w przypadku długotrwałego narażenia w następstwie zdarzenia radiacyjnego lub działalności wykonywanej w przeszłości.

5. Ustawa określa również szczególne zasady ochrony osób przed zagrożeniami wynikającymi ze stosowania promieniowania jonizującego w celach medycznych.

Art. 2. Wykonywanie działalności, o której mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1 i ust. 3, jest dopuszczalne po zastosowaniu określonych w przepisach środków dla zapewnienia bezpieczeństwa oraz ochrony życia i zdrowia ludzi, jak również bezpieczeństwa mienia i ochrony środowiska.

---

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji transpozycji następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy Rady 89/618/Euratom z dnia 27 listopada 1989 r. w sprawie informowania ogółu społeczeństwa o środkach ochrony zdrowia, które będą stosowane oraz działaniach, jakie należy podjąć w przypadku pogotowia radiologicznego (Dz. Urz. WE L 357 z 07.12.1989, str. 31; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 366);
- 2) dyrektywy Rady 90/641/Euratom z dnia 4 grudnia 1990 r. w sprawie praktycznej ochrony pracowników zewnętrznych, narażonych na promieniowanie jonizujące podczas pracy na terenie kontrolowanym (Dz. Urz. WE L 349 z 13.12.1990, str. 21, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, str. 405, z późn. zm.);
- 3) dyrektywy Rady 92/3/Euratom z dnia 3 lutego 1992 r. w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów radioaktywnych między Państwami Członkowskimi oraz do Wspólnoty i poza jej obszar (Dz. Urz. WE L 35 z 12.02.1992, str. 24; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 90);
- 4) dyrektywy Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego (Dz. Urz. WE L 159 z 29.06.1996, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 291);
- 5) dyrektywy Rady 97/43/Euratom z dnia 30 czerwca 1997 r. w sprawie ochrony zdrowia osób fizycznych przed niebezpieczeństwem wynikającym z promieniowania jonizującego związanego z badaniami medycznymi oraz uchylającej dyrektywę 84/466/Euratom (Dz. Urz. WE L 180 z 09.07.1997, str. 22, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 3, str. 332, z późn. zm.);
- 6) dyrektywy Rady 2003/122/Euratom z dnia 22 maja 2003 r. w sprawie kontroli wysoce radioaktywnych źródeł zamkniętych i odpadów radioaktywnych (Dz. Urz. UE L 346 z 31.12.2003, str. 57; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 694).

Art. 3. W rozumieniu niniejszej ustawy użyte określenia oznaczają:

- 1) audyt kliniczny – systematyczną kontrolę lub przegląd medycznych procedur radiologicznych, mające na celu polepszenie jakości udzielanych pacjentowi świadczeń zdrowotnych poprzez usystematyzowaną analizę, w ramach której praktyka, procedury i wyniki radiologiczne są porównywane z uznanymi standardami oraz, w razie konieczności, modyfikację dotychczasowego postępowania lub wprowadzenie nowych standardów;
- 1a) awaria projektowa – warunki awaryjne obiektu jądrowego uwzględnione w projekcie obiektu jądrowego zgodnie z ustalonymi wymaganiami projektowania, w których uszkodzenie paliwa oraz uwolnienia substancji promieniotwórczych są utrzymywane w ustalonych granicach;
- 2) bezpieczeństwo jądrowe – osiągnięcie odpowiednich warunków eksploatacji, zapobieganie awariom i łagodzenie ich skutków, czego wynikiem jest ochrona pracowników i ludności przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego z obiektów jądrowych;
- 2a) ciężka awaria – warunki awaryjne obiektu jądrowego, poważniejsze niż awarie projektowe, prowadzące do znaczącej degradacji rdzenia reaktora i mogące prowadzić do znaczących uwolnień substancji promieniotwórczych;
- 3) dawka graniczna – wartość dawki promieniowania jonizującego, wyrażoną jako dawka skuteczna lub równoważna, dla określonych osób, pochodzącą od kontrolowanej działalności zawodowej, której, poza przypadkami przewidzianymi w ustawie, nie wolno przekroczyć;
- 4) dawka pochłonięta – dawkę pochłoniętą określoną w załączniku nr 1 do ustawy;
- 5) dawka równoważna – dawkę równoważną określoną w załączniku nr 1 do ustawy;
- 6) dawka skuteczna (efektywna) – dawkę skuteczną (efektywną) określoną w załączniku nr 1 do ustawy;
- 7) działania interwencyjne – działania, które zapobiegają narażeniu lub zmniejszają narażenie ludzi w wyniku zdarzenia radiacyjnego, polegające na oddziaływaniu na źródło promieniowania jonizującego, źródło skażeń promieniotwórczych, drogi rozprzestrzeniania tych skażeń oraz na ludzi;
- 7¹) funkcja bezpieczeństwa – funkcję, którą dla zapewnienia bezpieczeństwa wypełnia system, element konstrukcji lub element wyposażenia obiektu jądrowego;
- 7a) jednostka ochrony zdrowia – podmiot leczniczy wykonujący działalność leczniczą w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej z wykorzystaniem promieniowania jonizującego;
- 8) jednostka organizacyjna – każdy podmiot wykonujący działalność związaną z narażeniem;
- 9) likwidacja obiektu jądrowego – doprowadzenie obiektu lub urządzenia do stanu niewymagającego ograniczeń z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w wykonywaniu dowolnej działalności;
- 10) (uchylony)
- 10a) limity i warunki eksploatacyjne – określony w zezwoleniu na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na rozruchu lub eksploatacji obiektu jądrowego zbiór wymagań, ustalający graniczne wartości parametrów eksploatacyjnych obiektu jądrowego, wymaganą dyspozycyjność funkcjonalną i wydajność urządzeń tego obiektu oraz obsadę pracownikami;
- 11) materiał jądrowy – rudy, materiały wyjściowe (źródłowe) lub specjalne materiały rozszczepialne, o których mowa w art. 197 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, zwanego dalej „Traktatem Euratom”;
- 12) medycyna nuklearna – wszelką działalność diagnostyczną związaną z podawaniem pacjentom produktów radiofarmaceutycznych, a także z zabiegami terapeutycznymi przy użyciu produktów radiofarmaceutycznych;
- 13) medyczna procedura radiologiczna – opis czynności niezbędnych do przeprowadzenia badania lub zabiegu z wykorzystaniem promieniowania jonizującego w celu postawienia diagnozy bądź leczenia;
- 14) medyczny wypadek radiologiczny – niezamierzone wydarzenie, takie jak błąd w obsłudze urządzenia radiologicznego, awaria urządzenia radiologicznego lub przerwa w jego działaniu, a także inne nieszczęśliwe zdarzenie, którego konsekwencje nie mogą być pominięte z punktu widzenia ochrony radiologicznej pacjenta;
- 15) narażenie – proces, w którym organizm ludzki podlega działaniu promieniowania jonizującego;
- 16) narażenie wyjątkowe – narażenie osoby uczestniczącej w usuwaniu skutków zdarzenia radiacyjnego lub w działaniach interwencyjnych, w czasie których może ona otrzymać dawkę przekraczającą wartość rocznej dawki granicznej dla pracowników;
- 16a) normalna eksploatacja – eksploatację obiektu jądrowego w zakresie limitów i warunków eksploatacyjnych;

- 17) obiekt jądrowy – elektrownię jądrową, reaktor badawczy, zakład wzbogacania izotopowego, zakład wytwarzania paliwa jądrowego, zakład przerobu wypalonego paliwa jądrowego, przechowalnik wypalonego paliwa jądrowego, a także bezpośrednio związany z którymkolwiek z tych obiektów i znajdujący się na jego terenie obiekt służący do przechowywania odpadów promieniotwórczych;
- 18) objętość tarczowa – objętość guza nowotworowego lub innych tkanek, które są napromieniane w celu osiągnięcia planowanego efektu terapeutycznego;
- 19) ochrona fizyczna – całokształt przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych, mających na celu skuteczne zabezpieczenie materiałów jądrowych i obiektów jądrowych przed aktami terroru, dywersji, sabotażu i kradzieży;
- 20) ochrona radiologiczna – zapobieganie narażeniu ludzi i skażeniu środowiska, a w przypadku braku możliwości zapobieżenia takim sytuacjom – ograniczenie ich skutków do poziomu tak niskiego, jak tylko jest to rozsądnie osiągalne, przy uwzględnieniu czynników ekonomicznych, społecznych i zdrowotnych;
- 21) ochrona radiologiczna pacjenta – zespół czynności i ograniczeń zmierzających do zminimalizowania narażenia pacjenta na promieniowanie jonizujące, które nie będzie nadmiernie utrudniało lub uniemożliwiało uzyskania pożądanych i uzasadnionych informacji diagnostycznych lub efektów leczniczych;
- 22) odpady promieniotwórcze – materiały stałe, ciekłe lub gazowe, zawierające substancje promieniotwórcze lub skażone tymi substancjami, których wykorzystanie nie jest przewidywane ani rozważane, zakwalifikowane do kategorii odpadów wymienionych w art. 47, w tym wypalone paliwo jądrowe przeznaczone do składowania; niniejsza definicja nie ma zastosowania do rozdziału 8a;
- 23) ogranicznik dawki (limit użytkowy dawki) – ograniczenie przewidywanych dawek indywidualnych, które mogą pochodzić od określonego źródła promieniowania jonizującego, uwzględnione podczas planowania ochrony radiologicznej w celach związanych z optymalizacją;
- 24) postępowanie z odpadami promieniotwórczymi – działania związane z przetwarzaniem, przemieszczaniem, przechowywaniem lub składowaniem odpadów promieniotwórczych, włącznie z odprowadzaniem odpadów promieniotwórczych do środowiska, z wyłączeniem transportu odpadów promieniotwórczych poza terenem jednostki organizacyjnej;
- 25) postępowanie z wypalonym paliwem jądrowym – działania związane z przerobem, przemieszczaniem lub przechowywaniem wypalonego paliwa jądrowego, z wyłączeniem transportu wypalonego paliwa jądrowego poza terenem jednostki organizacyjnej;
- 25a) postulowane zdarzenie inicjujące – zdarzenie zidentyfikowane przy projektowaniu obiektu jądrowego jako mogące prowadzić do przewidywanego zdarzenia eksploatacyjnego lub warunków awaryjnych;
- 26) poziom interwencyjny – liczbową wartość dawki skutecznej lub równoważnej możliwej do uniknięcia albo poziom zawartości izotopów promieniotwórczych w żywności, wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi i środkach żywienia zwierząt, których możliwość przekroczenia oznacza konieczność rozważenia podjęcia określonych działań interwencyjnych;
- 27) poziomy referencyjne – dawki promieniowania jonizującego na powierzchnię skóry w badaniach rentgenodiagnostycznych lub poziomy aktywności – w przypadku podawania pacjentom produktów radiofarmaceutycznych, dotyczące badań typowych pacjentów, dla poszczególnych kategorii urządzeń radiologicznych; poziomy referencyjne nie mogą być przekraczane w przypadku powszechnie stosowanych medycznych procedur radiologicznych, jeżeli stosuje się właściwe sposoby postępowania i urządzenia techniczne; poziomy referencyjne mogą być przekraczane w przypadku istnienia istotnych wskazań klinicznych;
- 28) pracodawca zewnętrzny – pracodawcę zatrudniającego pracowników, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1, prowadzących dowolną działalność na terenie kontrolowanym u innego pracodawcy;
- 29) pracownik – pracownika w rozumieniu przepisów Prawa pracy, osobę wykonującą pracę na podstawie innej niż stosunek pracy, jak również osobę wykonującą działalność na własny rachunek, którzy w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące mogą otrzymać dawki przekraczające wartości dawek granicznych określonych dla osób z ogółu ludności;
- 30) pracownik zewnętrzny – pracownika, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1, zatrudnionego przez pracodawcę zewnętrznego lub wykonującego działalność na własny rachunek, prowadzącego dowolną działalność na terenie kontrolowanym, za który nie jest odpowiedzialny ani on, ani jego pracodawca;
- 31) praktykant – osobę odbywającą szkolenie lub praktykę w jednostce organizacyjnej w celu uzyskania określonych umiejętności;

- 32) program zapewnienia jakości – system działań gwarantujący spełnienie określonych wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w zależności od prowadzonej działalności, a w przypadku działalności z materiałami jądrowymi lub obiektami jądrowymi także wymagań ochrony fizycznej;
- 33) promieniowanie jonizujące – promieniowanie składające się z cząstek bezpośrednio lub pośrednio jonizujących albo z obu rodzajów tych cząstek lub fal elektromagnetycznych o długości do 100 nm (nanometrów);
- 34) promieniowanie naturalne – promieniowanie jonizujące emitowane ze źródeł pochodzenia naturalnego ziemskiego i kosmicznego;
- 35) przechowalnik wypalonego paliwa jądrowego – obiekt jądrowy przeznaczony do bezpiecznego, stabilnego i chronionego przechowywania wypalonego paliwa jądrowego po jego wyładowaniu z reaktora lub basenu przy reaktorze, a przed przekazaniem do przerobu lub składowania w charakterze odpadu promieniotwórczego;
- 36) przechowywanie odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego – magazynowanie odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego z zamiarem ponownego ich wydobycia;
- 37) przerób wypalonego paliwa jądrowego – proces lub działanie zmierzające do wydobycia części lub wszystkich izotopów promieniotwórczych z wypalonego paliwa jądrowego w celu ich dalszego wykorzystania;
- 38) przetwarzanie materiałów jądrowych – proces lub działanie zmierzające do zmiany postaci fizycznej lub chemicznej (konwersja) materiału jądrowego, począwszy od konwersji rudy uranu lub toru, aż do uzyskania materiału w postaci paliwa jądrowego lub dowolnej postaci, nadającej się do innych zastosowań tych materiałów, w tym przerób wypalonego paliwa jądrowego oraz przetwarzanie odpadów promieniotwórczych zawierających materiały jądrowe;
- 39) przetwarzanie odpadów promieniotwórczych – proces lub działanie zmierzające do minimalizacji objętości odpadów, segregację odpadów według kategorii lub podkategorii oraz przygotowanie ich do transportu lub składowania;
- 39a) przewidywane zdarzenie eksploatacyjne – proces eksploatacyjny odbiegający od normalnej eksploatacji, którego wystąpienie jest przewidywane co najmniej jeden raz podczas okresu eksploatacji obiektu jądrowego, ale który – dzięki zastosowaniu odpowiednich rozwiązań projektowych – nie spowoduje znaczącego uszkodzenia systemów lub elementów konstrukcji lub wyposażenia ważnych dla bezpieczeństwa obiektu jądrowego, a także nie doprowadzi do powstania warunków awaryjnych;
- 40) radiologia zabiegowa – wszelkie procedury lecznicze i diagnostyczne dokonywane poprzez skórę pacjenta lub w inny sposób, wykonywane w znieczuleniu miejscowym lub znieczuleniu ogólnym oraz przy użyciu obrazowania fluoroskopowego dla lokalizacji zmiany chorobowej i dla monitorowania medycznej procedury radiologicznej, a także kontroli i dokumentowania terapii;
- 41) radioterapia – wszelką działalność terapeutyczną związaną z wykorzystaniem urządzeń radiologicznych, w tym:
  - a) terapię powierzchniową dla leczenia nowotworów położonych w skórze człowieka oraz terapię głęboką dla leczenia nowotworów i ewentualnie niektórych innych zmian chorobowych położonych w narządach i tkankach o innej lokalizacji (teleradioterapia),
  - b) wprowadzanie źródła izotopowego bezpośrednio do narządów wewnętrznych śródtkankowo, dojamowo, lub umieszczanie go na powierzchni ciała pacjenta (brachyterapia),
  - c) zamierzone wprowadzenie do ustroju terapeutycznych ilości produktów radiofarmaceutycznych;
- 42) rentgenodiagnostyka – wszelką działalność diagnostyczną związaną z wykorzystaniem aparatów rentgenowskich;
- 43) skażenie promieniotwórcze – skażenie przedmiotów, pomieszczeń, środowiska lub osób przez niepożądaną obecność substancji promieniotwórczych, przy czym w szczególnym przypadku ciała ludzkiego obejmuje zarówno skażenie zewnętrzne, jak i skażenie wewnętrzne, niezależnie od drogi wniknięcia substancji promieniotwórczej do organizmu;
- 44) składowanie odpadów promieniotwórczych – złożenie odpadów promieniotwórczych w składowisku odpadów promieniotwórczych bez zamiaru ponownego ich wydobycia;
- 45) substancja promieniotwórcza – substancję zawierającą jeden lub więcej izotopów promieniotwórczych o takiej aktywności lub stężeniu promieniotwórczym, które nie mogą być pominięte z punktu widzenia ochrony radiologicznej;
- 46) system zarządzania jakością – zespół systematycznie planowanych i wykonywanych działań, koniecznych dla wystarczającego zapewnienia, że dana struktura, układ lub ich części składowe bądź procedury będą działać w sposób zadowalający, spełniając wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 33c ust. 9 pkt 2;
- 47) szkoda dla zdrowia człowieka – oszacowane ryzyko skrócenia długości i pogorszenia jakości życia ludzi w następstwie narażenia na promieniowanie jonizujące; obejmuje straty wynikające ze skutków somatycznych, nowotworów i poważnych zaburzeń genetycznych;

- 48) teren kontrolowany – teren o kontrolowanym dostępie, objęty specjalnymi przepisami mającymi na celu ochronę przed promieniowaniem jonizującym lub rozprzestrzenianiem się skażeń promieniotwórczych;
- 49) teren nadzorowany – teren objęty specjalnym nadzorem, w celu ochrony przed promieniowaniem jonizującym;
- 49a) typ zamkniętego źródła promieniotwórczego – oznaczenie katalogowe źródła lub zespół cech konstrukcyjnych i parametrów fizycznych charakteryzujących punktowe, powierzchniowe oraz liniowe źródło promieniotwórcze, w tym rodzaj wykorzystywanego promieniowania jonizującego;
- 50) urządzenia radiologiczne – źródła promieniowania jonizującego lub urządzenia służące do detekcji promieniowania jonizującego, wykorzystywane do celów leczniczych lub diagnostycznych;
- 50a) warunki awaryjne – odchylenia od normalnej eksploatacji obiektu jądrowego poważniejsze niż przewidywane zdarzenia eksploatacyjne;
- 50b) warunki projektowe – warunki występujące przy normalnej eksploatacji obiektu jądrowego, przewidywanych zdarzeniach eksploatacyjnych i podczas awarii projektowych, uwzględnione w projekcie obiektu jądrowego, zgodnie z ustalonymi kryteriami projektowania i przy zachowawczym podejściu;
- 51) wypalone paliwo jądrowe – paliwo jądrowe, które zostało napromieniowane w rdzeniu reaktora oraz na stałe usunięte z rdzenia;
- 52) wzbogacanie izotopowe – proces polegający na rozdzielaniu izotopów uranu w celu zwiększenia zawartości uranu 235 w produkcie wyjściowym;
- 53) zagrożenie (narażenie potencjalne) – narażenie, które może nastąpić, przy czym prawdopodobieństwo jego wystąpienia może być wcześniej oszacowane;
- 54) zamknięcie składowiska odpadów promieniotwórczych – zaprzestanie dostarczania odpadów promieniotwórczych do składowiska, na podstawie decyzji właściwego organu, oraz wykonanie prac koniecznych do zapewnienia bezpieczeństwa składowiska;
- 54a) zamknięte źródło promieniotwórcze – źródło promieniotwórcze o takiej budowie, która w warunkach określonych dla jego stosowania uniemożliwia przedostanie się do środowiska zawartej w nim substancji promieniotwórczej;
- 55) zdarzenie radiacyjne – sytuację związaną z zagrożeniem, wymagającą podjęcia pilnych działań w celu ochrony pracowników lub ludności;
- 55¹) zintegrowany system zarządzania – system zarządzania obejmujący elementy związane z bezpieczeństwem, zdrowiem, środowiskiem, zapewnieniem jakości, kwestiami ekonomicznymi oraz ochroną fizyczną, dający priorytet bezpieczeństwu jądrowemu przez zapewnienie, że wszystkie decyzje są podejmowane po analizie ich wpływu na bezpieczeństwo jądrowe, ochronę radiologiczną, ochronę fizyczną i zabezpieczenia materiałów jądrowych;
- 55a) źródło niekontrolowane – zamknięte źródło promieniotwórcze zawierające izotop promieniotwórczy, którego aktywność w chwili wykrycia źródła przekracza wartość poziomu progowego aktywności P_1 podaną w załączniku nr 2 do ustawy, a które nie zostało objęte nadzorem i kontrolą w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej przez organy dozoru jądrowego albo zostało nimi objęte, ale kontrola i nadzór nad tym źródłem zostały utracone, w szczególności z powodu porzucenia, zaginięcia, kradzieży albo niezgodnego z prawem przekazania źródła;
- 56) źródło promieniotwórcze – substancję promieniotwórczą przygotowaną do wykorzystywania jej promieniowania jonizującego;
- 57) źródło promieniowania jonizującego – źródło promieniotwórcze, urządzenie zawierające takie źródło, urządzenie wytwarzające promieniowanie jonizujące lub urządzenie emitujące substancje promieniotwórcze;
- 58) źródło wysokoaktywne – zamknięte źródło promieniotwórcze zawierające izotop promieniotwórczy, którego aktywność w momencie wytworzenia źródła albo, jeżeli wartość ta nie jest znana, w momencie jego wprowadzenia do obrotu jest równa wartości poziomu progowego aktywności P_2 podanej w załączniku nr 2 do ustawy lub wyższa od niej; zamknięte źródło promieniotwórcze przestaje być źródłem wysokoaktywnym, jeżeli jego aktywność spadnie poniżej poziomu progowego aktywności P_1 podanej w załączniku nr 2 do ustawy.

Rozdział 2

Zezwolenia w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej

Art. 4. 1. Wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na:

- 1) wytwarzaniu, przetwarzaniu, przechowywaniu, transporcie, stosowaniu materiałów jądrowych lub źródeł promieniotwórczych i obrocie tymi materiałami lub źródłami,

- 1a) przechowywaniu, transporcie, przetwarzaniu lub składowaniu odpadów promieniotwórczych,
- 1b) przechowywaniu, transporcie lub przerobie wypalonego paliwa jądrowego i obrocie tym paliwem,
- 1c) wzbogacaniu izotopowym,
- 2) budowie, rozruchu, eksploatacji oraz likwidacji obiektów jądrowych,
- 3) budowie, eksploatacji i zamknięciu składowisk odpadów promieniotwórczych,
- 4) produkowaniu, instalowaniu, stosowaniu i obsłudze urządzeń zawierających źródła promieniotwórcze oraz obrocie tymi urządzeniami,
- 5) uruchamianiu i stosowaniu urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące,
- 6) uruchamianiu pracowni, w których mają być stosowane źródła promieniowania jonizującego, w tym pracowni rentgenowskich,
- 7) zamierzonym dodawaniu substancji promieniotwórczych w procesie produkcyjnym wyrobów powszechnego użytku i wyrobów medycznych, wyrobów medycznych do diagnostyki *in vitro*, wyposażenia wyrobów medycznych, wyposażenia wyrobów medycznych do diagnostyki *in vitro*, aktywnych wyrobów medycznych do implantacji, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 211), obrocie tymi wyrobami oraz przywozie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywozie z tego terytorium tych wyrobów i wyrobów powszechnego użytku, do których dodano substancje promieniotwórcze,
- 8) zamierzonym podawaniu substancji promieniotwórczych ludziom i zwierzętom w celu medycznej lub weterynaryjnej diagnostyki, leczenia lub badań naukowych

– wymaga zezwolenia albo zgłoszenia w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, z zastrzeżeniem art. 6 pkt 1.

2. Działalność polegająca na dodawaniu substancji promieniotwórczych do żywności, zabawek, osobistych ozdób lub kosmetyków oraz przywozie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywozie z tego terytorium takich wyrobów jest zabroniona.

3. Działalność polegająca na obrocie odpadami promieniotwórczymi jest zabroniona.

Art. 5. 1. Wniosek o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie jednostki organizacyjnej ubiegającej się o wydanie zezwolenia, jej siedzibę i adres;
- 2)²⁾ w przypadku przedsiębiorców – numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile podmiot takie numery posiada;
- 3) określenie rodzaju, zakresu i miejsca wykonywania działalności związanej z narażeniem.

1a. Do wniosku dołącza się dokumenty wymienione w przepisach wydanych na podstawie art. 6 pkt 2.

2. Złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1, albo zgłoszenia wykonywania tej działalności dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej.

3. Prezes Państwowej Agencji Atomistyki, zwany dalej „Prezesem Agencji”, wydaje zezwolenia i przyjmuje zgłoszenia, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Zezwolenie na uruchamianie i stosowanie aparatów rentgenowskich do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych oraz uruchamianie pracowni stosujących takie aparaty wydaje państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, a dla jednostek organizacyjnych:

- 1) podległych lub podporządkowanych Ministrowi Obrony Narodowej lub nadzorowanych przez niego albo dla których jest on organem założycielskim – komendant wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej;
- 2)³⁾ podległych lub podporządkowanych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych albo dla których jest on organem założycielskim – państwowy inspektor sanitarny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 13 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1893), która weszła w życie z dniem 19 maja 2016 r.

³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z utworzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2003), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

5. Wydanie zezwolenia albo przyjęcie zgłoszenia następuje po stwierdzeniu, że spełnione zostały wymagane prawem warunki wykonywania działalności związanej z narażeniem, wymagającej zezwolenia albo zgłoszenia.

5a. Warunkiem wydania zezwolenia na wykonywanie działalności ze źródłem wysokoaktywnym jest ponadto zawarcie przez jednostkę organizacyjną składającą wniosek o wydanie zezwolenia:

- 1) umowy z wytwórcą lub dostawcą źródła wysokoaktywnego zawierającej zobowiązanie wytwórcy lub dostawcy do odbioru źródła po zakończeniu działalności z nim i zapewnienia dalszego postępowania z tym źródłem oraz regulującej sposób zabezpieczenia finansowego kosztów odbioru źródła i postępowania ze źródłem albo
- 2) umowy z państwowym przedsiębiorstwem użyteczności publicznej, o którym mowa w art. 114 ust. 1, zawierającej zobowiązanie tego przedsiębiorstwa do odbioru źródła po zakończeniu działalności z nim i zapewnienia dalszego postępowania z tym źródłem oraz regulującej sposób zabezpieczenia finansowego kosztów odbioru źródła i postępowania ze źródłem.

5b. Zabezpieczenie finansowe, o którym mowa w ust. 5a pkt 2, może polegać na:

- 1) dokonaniu przez jednostkę organizacyjną wykonującą działalność ze źródłem wysokoaktywnym jednorazowej wpłaty albo dokonywaniu przez nią systematycznych wpłat przeznaczonych na pokrycie kosztów odbioru źródła i postępowania z takim źródłem na wydzielony, oprocentowany rachunek państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, o którym mowa w art. 114 ust. 1, służący wyłącznie do gromadzenia środków przeznaczonych na pokrycie takich kosztów lub
- 2) złożeniu przez jednostkę organizacyjną wykonującą działalność ze źródłem wysokoaktywnym państwowemu przedsiębiorstwu użyteczności publicznej, o którym mowa w art. 114 ust. 1 – poręczenia bankowego, gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej lub weksla z poręczeniem wekslowym banku.

5c. Wysokość zabezpieczenia nie może przekraczać kosztów odbioru i postępowania ze źródłem wysokoaktywnym danego typu określonych w cenniku, o którym mowa w art. 118 ust. 2.

5d. Przepisu ust. 5a nie stosuje się do działalności polegającej na składowaniu i przechowywaniu źródła wysokoaktywnego przez państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej, o którym mowa w art. 114 ust. 1, oraz do działalności polegającej na transporcie takiego źródła.

6. (uchylony)

7. Zezwolenie wydaje się na czas nieoznaczony, chyba że jednostka organizacyjna ubiegająca się o wydanie zezwolenia złoży wniosek o wydanie zezwolenia na czas oznaczony.

7a. Wydanie, odmowa wydania oraz cofnięcie zezwolenia, a także przyjęcie i odmowa przyjęcia zgłoszenia, następują w drodze decyzji administracyjnej.

7b. Zezwolenie zawiera, jeżeli jest to niezbędne, określenie warunków wykonywania działalności związanej z narażeniem.

8. Organy, o których mowa w ust. 3 i 4, prowadzą rejestr jednostek organizacyjnych, których działalność wymaga co najmniej zgłoszenia.

9. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany zgłaszać organowi wydającemu zezwolenie wszelkie zmiany danych określonych w zezwoleniu.

10. Przepis ust. 9 stosuje się odpowiednio do zgłoszenia.

11. Organ wydający zezwolenie cofa zezwolenie, w przypadku gdy:

- 1) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące jednostce organizacyjnej wykonywania objętej zezwoleniem działalności związanej z narażeniem;
- 2) jednostka organizacyjna przestała spełniać warunki określone przepisami prawa, wymagane do prowadzenia działalności określonej w zezwoleniu;
- 3) jednostka organizacyjna nie usunęła, w wyznaczonym przez organ wydający zezwolenie terminie, stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z warunkami określonymi w zezwoleniu lub z przepisami regulującymi działalność objętą zezwoleniem;
- 4) jednostka organizacyjna nie wykonała sankcji nałożonych na nią przez Komisję Europejską na podstawie art. 83 Traktatu Euratom;
- 5) jednostka organizacyjna nie zastosowała się do nakazu lub zakazu, o którym mowa w art. 68 ust. 1, lub nie wykonała decyzji, o której mowa w art. 68b ust. 1.

12. W decyzji o cofnięciu zezwolenia należy określić sposób postępowania z posiadanymi przez jednostkę organizacyjną materiałami jądrowymi, źródłami promieniotwórczymi, odpadami promieniotwórczymi oraz wypalonym paliwem jądrowym.

13. Koszty postępowania, o którym mowa w ust. 12, ponosi jednostka organizacyjna, której cofnięto zezwolenie.

14. Za wydanie zezwolenia pobiera się opłatę skarbową w wysokości określonej w przepisach o opłacie skarbowej.

15. Prezes Agencji przekazuje niezwłocznie Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego kopie wydanych decyzji administracyjnych w sprawie wydania, odmowy wydania albo cofnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1.

Art. 5a. 1. Jednostka organizacyjna wykonująca działalność wymagającą zezwolenia nie może przekazać materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, urządzeń zawierających takie źródła, odpadów promieniotwórczych ani wypalonego paliwa jądrowego jednostce organizacyjnej nieposiadającej zezwolenia na wykonywanie z nimi działalności.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do działalności, której wykonywanie wymaga zgłoszenia.

Art. 5b. 1. Zawartość naturalnych izotopów promieniotwórczych potasu K-40, radu Ra-226 i toru Th-228 w surowcach i materiałach stosowanych w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi i inwentarza żywego, a także w odpadach przemysłowych stosowanych w budownictwie, nie może przekraczać wartości określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6 pkt 3.

2. Kontrolę zawartości naturalnych izotopów promieniotwórczych potasu K-40, radu Ra-226 i toru Th-228 w surowcach i materiałach stosowanych w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi i inwentarza żywego, a także w odpadach przemysłowych stosowanych w budownictwie, prowadzą laboratoria, które posiadają system zapewnienia jakości wykonywanych badań, niezbędne wyposażenie, warunki lokalowe i środowiskowe oraz uczestniczą, na koszt własny, w międzylaboratoryjnych pomiarach porównawczych organizowanych przez Prezesa Agencji, a także laboratoria posiadające akredytację w zakresie prowadzenia takiej kontroli.

3. Laboratoria prowadzące kontrolę informują organy nadzoru budowlanego o przekroczeniu wartości określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 6 pkt 3.

Art. 6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) przypadki, w których wykonywanie działalności określonej w art. 4 ust. 1 nie podlega obowiązkowi uzyskania zezwolenia albo zgłoszenia, oraz przypadki, w których działalność może być wykonywana na podstawie zgłoszenia, ustalając graniczne wartości aktywności całkowitej i stężenia promieniotwórczego izotopów promieniotwórczych jako kryteria zwolnienia z obowiązku uzyskania zezwolenia albo zgłoszenia;
- 2) dokumenty wymagane przy składaniu wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności określonej w art. 4 ust. 1 albo przy zgłoszeniu wykonywania tej działalności, konieczne dla potwierdzenia przez wnioskodawcę spełnienia warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych rodzajów wykonywanej działalności, a także czynności organu wydającego zezwolenie albo przyjmującego zgłoszenie w przypadku, gdy treść dokumentów jest niewystarczająca dla wykazania, że warunki te zostały spełnione;
- 3) wymagania dotyczące zawartości naturalnych izotopów promieniotwórczych potasu K-40, radu Ra-226 i toru Th-228 w surowcach i materiałach stosowanych w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi i inwentarza żywego, a także w odpadach przemysłowych stosowanych w budownictwie, oraz kontroli zawartości tych izotopów, w tym w szczególności warunki, jakie muszą spełniać laboratoria prowadzące kontrolę, odnośnie do systemu zapewnienia jakości wykonywanych badań, wyposażenia, warunków lokalowych i środowiskowych oraz częstotliwości uczestniczenia w międzylaboratoryjnych pomiarach porównawczych, sposób pobierania próbek i ich pomiaru oraz czynniki uwzględniane przy interpretacji wyników pomiaru – kierując się koniecznością zapewnienia skutecznej ochrony ludzi przed skutkami promieniowania jonizującego pochodzącego od naturalnych izotopów promieniotwórczych.

Rozdział 3

Bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna oraz ochrona zdrowia pracowników

Art. 7. 1. Za przestrzeganie wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej odpowiada kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność wymagającą zezwolenia opracowuje i wdraża program zapewnienia jakości.

3. Wewnętrzny nadzór nad przestrzeganiem wymagań ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność wymagającą zezwolenia sprawuje osoba, która posiada uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej.

W jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektów jądrowych osoba posiadająca uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej sprawuje także wewnętrzny nadzór nad przestrzeganiem wymagań bezpieczeństwa jądrowego.

4. Wymaganie, o którym mowa w ust. 3, nie dotyczy jednostki organizacyjnej wykonującej działalność z aparatami rentgenowskimi do celów weterynaryjnych, pracującymi w systemie zdjęciowym, oraz jednostki organizacyjnej wykonującej działalność z urządzeniami rentgenowskimi przeznaczonymi do kontroli osób, przesyłek i bagażu.

5. Wewnętrzny nadzór nad przestrzeganiem wymagań ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych sprawuje osoba, która posiada uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej w tych pracowniach.

6. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 3 lub 5, nadaje się osobie, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2)⁴⁾ posiada co najmniej średnie wykształcenie;
- 2)⁵⁾ **posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe;**
- 3) zdała egzamin z zakresu odbytego szkolenia, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 12b ust. 1 lub 2;
- 4) posiada orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia, wydane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, 2138 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60);
- 5) posiada odpowiedni do typu nadanych uprawnień staż pracy w warunkach narażenia, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 12b ust. 1 lub 2.

7. Z wymogu odbycia szkolenia, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, zwalnia się osoby, które:

- 1) w dniu złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu posiadały uprawnienia inspektora ochrony radiologicznej i ubiegają się o uprawnienia tego samego typu lub
- 2) ukończyły w okresie ostatnich 5 lat studia wyższe na kierunkach zawierających w programach studiów zagadnienia z zakresu dozymetrii i ochrony radiologicznej wraz z zajęciami praktycznymi w warunkach narażenia, w minimalnym wymiarze 30 godzin wykładów i 30 godzin zajęć praktycznych, poprzedzonych wykładem i zajęciami praktycznymi z fizyki, łącznie z fizyką współczesną, lub
- 3) posiadają wykształcenie wyższe i co najmniej trzyletni staż pracy w warunkach narażenia nabyte w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w okresie 5 lat przed dniem złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu.

8. Z wnioskiem o nadanie uprawnień, o których mowa w ust. 3 lub 5, może wystąpić zainteresowana osoba lub kierownik jednostki organizacyjnej.

9. Uprawnienia, o których mowa w ust. 3 lub 5, nadaje się na okres 5 lat.

10. Uprawnienia, o których mowa w ust. 3, nadaje Prezes Agencji w drodze decyzji administracyjnej. W zależności od rodzaju działalności związanej z narażeniem, do której nadzorowania będzie uprawniony inspektor ochrony radiologicznej, nadaje się odpowiedni typ uprawnień inspektora ochrony radiologicznej.

11. Prezes Agencji prowadzi rejestr jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń dla osób ubiegających się o uprawnienia, o których mowa w ust. 3.

12. Uprawnienia, o których mowa w ust. 5, nadaje Główny Inspektor Sanitarny w drodze decyzji administracyjnej. W zależności od rodzaju działalności związanej z narażeniem, do której nadzorowania będzie uprawniony inspektor ochrony radiologicznej, nadaje się odpowiedni typ uprawnień inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych.

13. Główny Inspektor Sanitarny prowadzi rejestr jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń dla osób ubiegających się o uprawnienia, o których mowa w ust. 5.

⁴⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 5.

⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 34 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60), która wejdzie w życie z dniem 1 września 2017 r.

14. Rejestry, o których mowa w ust. 11 i 13, zawierają:

- 1) nazwę i adres jednostki;
- 2) adres do korespondencji, numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej jednostki;
- 3) informacje o rodzajach szkoleń prowadzonych przez jednostkę.

15. Organ prowadzący rejestr udostępnia dane zgromadzone w rejestrach, o których mowa w ust. 11 i 13, na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej.

16. Organ właściwy do nadania uprawnień, o których mowa w ust. 3 lub 5, cofa te uprawnienia osobie je posiadającej w drodze decyzji administracyjnej w przypadku:

- 1) utraty przez tę osobę pełnej zdolności do czynności prawnych;
- 2) stwierdzenia w wyniku kontroli, o której mowa w art. 63 ust. 1, niewykonywania albo nienależytego wykonywania obowiązków określonych w ustawie lub w przepisach wydanych na jej podstawie.

Art. 7¹. 1. Do przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w art. 7 ust. 6 pkt 3, przewodniczący komisji każdorazowo wyznacza skład egzaminacyjny w liczbie od 3 do 5 osób. Prezes Agencji powołuje i odwołuje komisję egzaminacyjną w składzie od 12 do 14 osób spośród specjalistów z zakresu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Dwoch członków komisji egzaminacyjnej Prezes Agencji powołuje w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, a kolejnych dwóch – w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

2. Do przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w art. 7 ust. 6 pkt 3, Główny Inspektor Sanitarny powołuje i odwołuje komisję egzaminacyjną w składzie 3 osób spośród specjalistów z zakresu ochrony radiologicznej.

3. Członkom komisji egzaminacyjnej, o której mowa w ust. 1, za uczestnictwo w składzie egzaminacyjnym przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych kosztów podróży i noclegów, według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

4. Jeżeli egzaminowanym jest żołnierz zawodowy, w pracach składu egzaminacyjnego komisji egzaminacyjnej dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień, o których mowa w art. 7 ust. 3, uczestniczy członek powołany przez Prezesa Agencji w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

5. Jeżeli egzaminowanym jest funkcjonariusz służb podległych albo nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w pracach składu egzaminacyjnego komisji egzaminacyjnej dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień, o których mowa w art. 7 ust. 3, uczestniczy członek powołany przez Prezesa Agencji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

6. Koszty szkolenia, przeprowadzenia egzaminu oraz wymaganych badań ponosi występujący z wnioskiem o ich nadanie.

Art. 7². 1. Do zakresu obowiązków inspektora ochrony radiologicznej oraz inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych należy nadzór nad przestrzeganiem przez jednostkę organizacyjną wymagań ochrony radiologicznej, w tym w szczególności:

- 1) nadzór nad przestrzeganiem prowadzenia działalności według instrukcji pracy oraz nad prowadzeniem dokumentacji dotyczącej bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym dotyczącej pracowników i innych osób, przebywających w jednostce w warunkach narażenia, z wyjątkiem ochrony radiologicznej pacjentów poddanych terapii i diagnostyce z wykorzystaniem promieniowania jonizującego;
- 2) nadzór nad spełnianiem warunków dopuszczających pracowników do zatrudnienia na danym stanowisku pracy, w tym dotyczących szkolenia pracowników na stanowisku pracy w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 3) opracowanie programu pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy i pomiarów oraz ewidencji dawek indywidualnych i przedstawienie ich do zatwierdzenia kierownikowi jednostki organizacyjnej;
- 4) dokonywanie wstępnej oceny narażenia pracowników na podstawie wyników pomiarów dawek indywidualnych lub pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy i przedstawianie jej kierownikowi jednostki organizacyjnej;
- 5) ustalanie wyposażenia jednostki organizacyjnej w środki ochrony indywidualnej, aparaturę dozymetryczną i pomiarową oraz inne wyposażenie służące do ochrony pracowników przed promieniowaniem jonizującym, a także nadzór nad działaniem aparatury dozymetrycznej, sygnalizacji ostrzegawczej i prawidłowym oznakowaniem miejsc pracy ze źródłami promieniowania jonizującego;

- 6) współpraca z zakładowymi służbami bezpieczeństwa i higieny pracy, osobami wdrażającymi program zapewnienia jakości, służbami przeciwpożarowymi i ochrony środowiska w zakresie ochrony przed promieniowaniem jonizującym;
- 7) wydawanie kierownikowi jednostki organizacyjnej opinii w zakresie ochrony przed promieniowaniem jonizującym, stosownie do charakteru działalności i typu posiadanych uprawnień;
- 8) występowanie do kierownika jednostki organizacyjnej z wnioskiem o wstrzymanie prac w warunkach narażenia, gdy są naruszone warunki zezwolenia lub wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, oraz informowanie o tym organu, który wydał zezwolenie;
- 9) nadzór nad postępowaniem wynikającym z zakładowego planu postępowania awaryjnego, jeżeli na terenie jednostki organizacyjnej zaistnieje zdarzenie radiacyjne;
- 10) nadzór nad postępowaniem ze źródłami promieniotwórczymi, materiałami jądrowymi oraz odpadami promieniotwórczymi w sytuacji przekształcenia jednostki organizacyjnej lub zakończenia przez nią działalności oraz informowanie organu, który wydał zezwolenie, o naruszeniu wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w tym zakresie.

2. Do zakresu uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych należy:

- 1) występowanie do kierownika jednostki organizacyjnej z wnioskiem o zmianę warunków pracy pracowników, w szczególności w sytuacji, gdy wyniki pomiarów dawek indywidualnych uzasadniają taki wniosek;
- 2) wydawanie kierownikowi jednostki organizacyjnej opinii, w ramach badania i sprawdzania urządzeń ochronnych i przyrządów pomiarowych, w zakresie skuteczności stosowanych środków i technik ochrony przed promieniowaniem jonizującym oraz sprawności i właściwego użytkowania przyrządów pomiarowych;
- 3) sprawdzanie kwalifikacji pracowników w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej i występowanie z wynikającymi z tego wnioskami do kierownika jednostki organizacyjnej;
- 4) występowanie do kierownika jednostki organizacyjnej z wnioskiem o wprowadzenie zmian w instrukcjach pracy, jeżeli wnioskowane zmiany nie zwiększają limitów użytkowych dawki określonych w zezwoleniu.

Art. 7³. Ilekroć w ustawie jest mowa o inspektorze ochrony radiologicznej, należy przez to rozumieć osobę posiadającą uprawnienia, o których mowa w art. 7 ust. 3, a także osobę posiadającą uprawnienia, o których mowa w art. 7 ust. 5.

Art. 7a. Kierownik jednostki organizacyjnej zasięga opinii inspektora ochrony radiologicznej na temat badania i sprawdzania urządzeń ochronnych i przyrządów pomiarowych, obejmującej w szczególności:

- 1) ocenę urządzeń mających wpływ na ochronę radiologiczną – przed dopuszczeniem do ich stosowania;
- 2) dopuszczenie do stosowania nowych lub zmodyfikowanych źródeł promieniowania jonizującego, z punktu widzenia ochrony radiologicznej;
- 3) częstotliwość sprawdzania skuteczności stosowanych środków i technik ochrony przed promieniowaniem;
- 4) częstotliwość wzorcowania przyrządów pomiarowych, sprawdzanie ich sprawności i właściwego użytkowania.

Art. 8. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej przed podjęciem działalności związanej z wprowadzeniem nowych rodzajów zastosowań promieniowania jonizującego sporządza uzasadnienie, które powinno wykazać, że spodziewane w wyniku wykonywania tej działalności korzyści naukowe, ekonomiczne, społeczne i inne będą większe niż możliwe, powodowane przez tę działalność, szkody dla zdrowia człowieka i stanu środowiska.

2. W przypadku zaistnienia nowych istotnych okoliczności dotyczących skutków wykonywanej działalności kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany dokonać weryfikacji uzasadnienia, uwzględniając te same czynniki, których uwzględnienie jest wymagane przy sporządzaniu uzasadnienia.

Art. 8a. Kierownik jednostki organizacyjnej zawiadamia pisemnie organ, który wydał zezwolenie albo przyjął zgłoszenie, o przewidywanym przekształceniu jednostki organizacyjnej lub zakończeniu przez nią działalności i uzgadnia z nim, na piśmie, sposób postępowania z posiadanymi źródłami promieniotwórczymi, materiałami jądrowymi lub odpadami promieniotwórczymi oraz przeprowadza na koszt jednostki organizacyjnej kontrolę dozymetryczną oraz dekontaminację miejsca wykonywania działalności i jego otoczenia po zakończeniu działalności.

Art. 9. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej zapewnia wykonywanie działalności zgodnie z zasadą optymalizacji, wymagającą, aby – przy rozsądnym uwzględnieniu czynników ekonomicznych i społecznych – liczba narażonych pracowników i osób z ogółu ludności była jak najmniejsza, a otrzymywane przez nich dawki promieniowania jonizującego były możliwie małe, z zastrzeżeniem art. 33c.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej przeprowadza ocenę narażenia pracowników, a jeżeli z analizy optymalizacyjnej wynika taka konieczność, ustala dla nich dalsze ograniczenia narażenia, tak, żeby otrzymane przez nich dawki promieniowania jonizującego były nie wyższe niż ustalone dla nich ograniczniki dawek (limity użytkowe dawek).

3. Jeżeli ograniczniki dawek (limity użytkowe dawek) zostaną ustalone w zezwoleniu, to możliwość ich przekroczenia podlega zgłoszeniu przez kierownika jednostki organizacyjnej organowi, który wydał zezwolenie.

Art. 9a. 1. Prezes Agencji może w zezwoleniu nałożyć na jednostkę organizacyjną obowiązek utworzenia wyspecjalizowanej, wyodrębnionej organizacyjnie służby ochrony radiologicznej, wspomagającej inspektora ochrony radiologicznej w wykonywaniu zadań z zakresu ochrony radiologicznej.

2. Wyspecjalizowana służba ochrony radiologicznej, o której mowa w ust. 1, może być wspólna dla kilku jednostek organizacyjnych, jeżeli kierownicy tych jednostek tak postanowią w zawartej umowie.

Art. 10. 1. Pracownik może być zatrudniony w warunkach narażenia po orzeczeniu braku przeciwwskazań do takiego zatrudnienia wydanym przez lekarza posiadającego odpowiednie kwalifikacje, zwanego dalej „uprawnionym lekarzem”.

2. Kwalifikacje uprawnionego lekarza, tryb wydawania i przechowywania orzeczeń oraz rodzaje i częstotliwość badań stanu zdrowia pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia określają przepisy prawa pracy, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Art. 11. 1. Do pracy przy materiale jądrowym, źródle promieniowania jonizującego, odpadach promieniotwórczych lub wypalonym paliwie jądrowym, a także do pracy w obiekcie jądrowym, można dopuścić pracownika, który posiada odpowiednią do stanowiska pracy znajomość wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz niezbędne umiejętności w zakresie określonym przez programy szkoleń, o których mowa w ust. 2.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany zapewnić prowadzenie wstępnych i okresowych – nie rzadziej niż co 5 lat, a w przypadku obiektów jądrowych w terminach określonych w zezwoleniu na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji takich obiektów – szkoleń pracowników w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, zgodnie z opracowanym przez siebie programem. Szkoleniem są również objęci pracownicy uczestniczący w transporcie materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego.

3. Szkolenia, o których mowa w ust. 2, obejmują w szczególności:

- 1) ogólne procedury ochrony radiologicznej i podejmowane środki ostrożności związane z działalnością wykonywaną przez jednostkę organizacyjną;
- 2) procedury ochrony radiologicznej i podejmowane środki ostrożności związane z konkretnym stanowiskiem pracy;
- 3) procedury wykonywania czynności roboczych na konkretnym stanowisku pracy;
- 4) informację o możliwych skutkach utraty kontroli nad materiałem jądrowym, źródłem promieniowania jonizującego lub odpadem promieniotwórczym, z którym jest wykonywana działalność;
- 5) w przypadku kobiet – także informację o konieczności niezwłocznego powiadomienia kierownika jednostki organizacyjnej o ciąży oraz informację o ryzyku skażenia promieniotwórczego dziecka karmionego piersią przez matkę, w przypadku gdy istnieje możliwość skażenia promieniotwórczego ciała matki;
- 6) w przypadku elektrowni jądrowej – szkolenia przewidujące wykonywanie czynności roboczych na symulatorach rzeczywistych urządzeń jądrowych takiej elektrowni, a w przypadku reaktora badawczego – szkolenia na specjalistycznym oprogramowaniu odwzorowującym urządzenie i działanie reaktora badawczego.

Art. 11a. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektów jądrowych powołuje komisję do spraw kontroli kwalifikacji zawodowych pracowników, która w drodze egzaminu sprawdza wiedzę pracowników nabytą w trakcie szkolenia, o którym mowa w art. 11 ust. 2.

2. Do pracy w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektów jądrowych nie może zostać dopuszczona osoba, która uzyskała negatywny wynik egzaminu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 11b. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego opracowuje co najmniej raz na 3 lata krótkookresowe plany szkoleniowe pracowników oraz co najmniej raz na 10 lat długookresowe plany szkolenia pracowników.

2. Plany, o których mowa w ust. 1, zatwierdza Prezes Agencji.

Art. 12. 1.⁶⁾ W jednostce organizacyjnej na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w ramach określonej specjalności może być zatrudniona wyłącznie osoba posiadająca uprawnienia do zajmowania stanowiska o tej specjalności nadane przez Prezesa Agencji.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje, w drodze decyzji administracyjnej, Prezes Agencji osobom, które:

- 1) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) posiadają orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia, wydane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
- 3)⁷⁾ posiadają wykształcenie i staż pracy odpowiednie dla danej specjalności w zakresie stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 4) zdały egzamin z zakresu odbytego szkolenia, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 12b.

3.⁸⁾ Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje się na okres 5 lat, z tym że uprawnienia dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w obiekcie jądrowym, nadaje się na okres 3 lat.

4.⁸⁾ Obowiązku odbycia szkolenia, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 12b, nie stosuje się do osób, które przez ostatnie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej i ubiegają się ponownie o uprawnienie do zatrudnienia na stanowisku mającym istotne znaczenie dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej o tej samej specjalności lub specjalności, dla której jest wymagany ten sam zakres szkolenia.

5. Osoba, o której mowa w ust. 1, przedstawia corocznie kierownikowi jednostki organizacyjnej orzeczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

Art. 12a. 1. Z wnioskiem o nadanie uprawnień, o których mowa w art. 12 ust. 1, występuje kierownik jednostki organizacyjnej, w której ma być zatrudniona osoba na stanowisku wymagającym posiadania takich uprawnień, lub kierownik jednostki nadrzędnej.

2. Koszty szkolenia, przeprowadzenia egzaminu oraz wymaganych badań ponosi występujący z wnioskiem o ich nadanie.

3. Prezes Agencji prowadzi rejestr jednostek uprawnionych do prowadzenia szkolenia dla osób ubiegających się o uprawnienia, o których mowa w art. 12 ust. 1.

4. Rejestr, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) nazwę i adres jednostki;
- 2) adres do korespondencji, numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej jednostki;
- 3) informacje o rodzajach szkoleń prowadzonych przez jednostkę.

5. Prezes Agencji udostępnia dane zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w ust. 3, na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej.

6. Prezes Agencji powołuje i odwołuje komisję egzaminacyjną w składzie od 12 do 14 osób spośród specjalistów z zakresu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Dwoch członków komisji egzaminacyjnej Prezes Agencji powołuje w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, a kolejnych dwóch – w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych. Do przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 4, przewodniczący komisji każdorazowo wyznacza skład egzaminacyjny w liczbie od 3 do 5 osób.

7. Członkom komisji egzaminacyjnej za uczestnictwo w składzie egzaminacyjnym przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych kosztów podróży i noclegów, według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 10 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (Dz. U. poz. 1505), który wszedł w życie z dniem 31 marca 2016 r.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 10 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 10 pkt 1 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

8. Jeżeli egzaminowanym jest żołnierz zawodowy, w pracach składu egzaminacyjnego komisji egzaminacyjnej uczestniczy członek powołany przez Prezesa Agencji w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

9. Jeżeli egzaminowanym jest funkcjonariusz służb podległych albo nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w pracach składu egzaminacyjnego komisji egzaminacyjnej uczestniczy członek powołany przez Prezesa Agencji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

Art. 12b. 1.⁹⁾ Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) specjalności w zakresie stanowiska, o którym mowa w art. 12 ust. 1, i szczegółowe warunki nadawania uprawnień do zajmowania stanowiska o danej specjalności,
- 2) typy uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz rodzaje działalności, do których nadzorowania uprawniają, i szczegółowe warunki nadawania tych uprawnień,
- 3) tryb nadawania przez Prezesa Agencji uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz uprawnień dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowisku określonym w art. 12 ust. 1,
- 4) tryb pracy komisji egzaminacyjnej i składów egzaminacyjnych komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej,
- 5) wymagane zakresy szkoleń i formy organizowania szkoleń, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 11, oraz do rejestru, o którym mowa w art. 12a ust. 3

– w celu zapewnienia przestrzegania wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej, a także zapewnienia wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności osób, które nabędą uprawnienia, wysokiego poziomu prowadzonych szkoleń oraz przeprowadzenia egzaminu w sposób pozwalający na efektywną weryfikację wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o nadanie uprawnień, a także mając na względzie, iż wysokość opłaty za egzamin nie może przekraczać 15% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887, 1948, 2036 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 2 i 38).

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb nadawania przez Głównego Inspektora Sanitarnego uprawnień inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych, typy tych uprawnień, rodzaje działalności, do których nadzorowania uprawniają, tryb pracy komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przeprowadzania egzaminu, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej,
- 2) wymagany zakres szkolenia, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie, formy przeprowadzania szkoleń, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 13

– mając na celu zapewnienie przestrzegania wymagań ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej oraz zapewnienie wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności osób, które nabędą uprawnienia, wysokiego poziomu prowadzonych szkoleń oraz przeprowadzenia egzaminu w sposób pozwalający na efektywną weryfikację wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o nadanie uprawnień.

Art. 12c. 1. W jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej do wykonywania czynności, mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dopuszcza się osoby, które posiadają uprawnienia do wykonywania tych czynności. Przepisu art. 12 nie stosuje się.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, obejmują czynności bezpośrednio związane z zarządzaniem elektrownią jądrową, eksploatacją elektrowni jądrowej oraz gospodarką paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi w elektrowni jądrowej.

3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje, w drodze decyzji administracyjnej, Prezes Agencji osobom, które:

- 1) posiadają pełną zdolność do czynności prawnych;

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 10 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

- 2) posiadają orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia, wydane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
- 3) posiadają zaświadczenie o niewykazywaniu zaburzeń psychicznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2016 r. poz. 546, 960 i 1245), oraz istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego;
- 4) posiadają wykształcenie i staż pracy niezbędny do wykonywania w elektrowni jądrowej czynności objętej uprawnieniem;
- 5) zdały egzamin z zakresu odbytego szkolenia teoretycznego i praktycznego, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 12d ust. 8.

4. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje się na okres 3 lat.

5. Z wymogu odbycia szkolenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 5, zwalnia się osoby, które w dniu złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu posiadały uprawnienia do wykonywania czynności objętych wnioskiem.

6. Osoba, o której mowa w ust. 1, przedstawia corocznie kierownikowi jednostki organizacyjnej orzeczenie i zaświadczenie, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3.

Art. 12d. 1. Z wnioskiem o nadanie uprawnień do wykonywania czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej występuje kierownik jednostki organizacyjnej, w której ma być zatrudniona osoba wykonująca te czynności, lub kierownik jednostki nadrzędnej.

2. Koszty szkolenia, przeprowadzenia egzaminu oraz wymaganych badań ponosi występujący z wnioskiem o ich nadanie, który zapewnia także szkolenie praktyczne.

3. Prezes Agencji prowadzi rejestr jednostek uprawnionych do prowadzenia szkoleń teoretycznych dla osób ubiegających się o uprawnienia, o których mowa w art. 12c ust. 1.

4. W rejestrze, o którym mowa w ust. 3, gromadzi się następujące dane:

- 1) nazwę i adres jednostki;
- 2) adres do korespondencji, numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej jednostki;
- 3) informacje o rodzajach szkoleń prowadzonych przez jednostkę.

5. Prezes Agencji udostępnia dane zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w ust. 3, na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej.

6. Prezes Agencji powołuje i odwołuje komisję egzaminacyjną w składzie od 12 do 14 osób spośród specjalistów z zakresu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Do przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w art. 12c ust. 3 pkt 5, przewodniczący komisji każdorazowo wyznacza skład egzaminacyjny w liczbie 5 osób.

7. Członkom komisji egzaminacyjnej za uczestnictwo w składzie egzaminacyjnym przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych kosztów podróży i noclegów, według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz czynności, o których mowa w art. 12c ust. 2,
- 2) szczegółowe warunki i tryb nadawania przez Prezesa Agencji uprawnień do wykonywania tych czynności, tryb pracy komisji egzaminacyjnej i składów egzaminacyjnych komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przygotowania i przeprowadzenia egzaminów, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej,
- 3) wymagane zakresy szkoleń, w tym szkoleń praktycznych, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenia, formy organizowania szkoleń, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 3

– mając na celu osiągnięcie niezbędnego dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej poziomu umiejętności osób wykonujących czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej.

9. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, zakres badań psychiatrycznych i psychologicznych, koniecznych do uzyskania zaświadczenia, o którym mowa w art. 12c ust. 3 pkt 3, wykaz istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego uniemożliwiających uzyskanie uprawnień do wykonywania czynności mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, a także kwalifikacje lekarzy i psychologów, upoważnionych do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o nadanie uprawnień, kierując się koniecznością zapewnienia, że osoby, którym nadaje się uprawnienia, nie wykazują zaburzeń psychicznych lub istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego.

Art. 12e. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej zawiadamia Prezesa Agencji o wystąpieniu przerwy w wykonywaniu przez pracownika czynności objętych uprawnieniem, o którym mowa w art. 12c ust. 1, trwającej dłużej niż 6 miesięcy.

2. W przypadku wystąpienia przerwy w wykonywaniu czynności objętych uprawnieniem, o którym mowa w art. 12c ust. 1, trwającej dłużej niż:

- 1) 6 miesięcy – przed ponownym dopuszczeniem pracownika do wykonywania tych czynności kierownik jednostki organizacyjnej kieruje go do odbycia szkolenia praktycznego, o którym mowa w art. 12c ust. 3 pkt 5;
- 2) 12 miesięcy – przed ponownym dopuszczeniem pracownika do wykonywania tych czynności kierownik jednostki organizacyjnej kieruje go do odbycia szkolenia teoretycznego i praktycznego, o których mowa w art. 12c ust. 3 pkt 5.

Art. 12f. Prezes Agencji, w drodze decyzji administracyjnej, cofa uprawnienia, o których mowa w art. 12 ust. 1, oraz uprawnienia, o których mowa w art. 12c ust. 1, osobie je posiadającej w przypadku:

- 1) utraty przez tę osobę pełnej zdolności do czynności prawnych;
- 2) utraty przez tę osobę odpowiednich warunków zdrowotnych lub psychicznych;
- 3)¹⁰⁾ stwierdzenia wykonywania obowiązków na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej albo czynności objętych uprawnieniem w sposób zagrażający bezpieczeństwu jądrowemu lub ochronie radiologicznej.

Art. 13. 1. Dawki graniczne obejmują sumę dawek pochodzących od narażenia zewnętrznego i wewnętrznego.

2. Dawki graniczne nie obejmują narażenia na promieniowanie naturalne, jeżeli narażenie to nie zostało zwiększone w wyniku działalności człowieka, w szczególności nie obejmują narażenia pochodzącego od radonu w budynkach mieszkalnych, od naturalnych nuklidów promieniotwórczych wchodzących w skład ciała ludzkiego, od promieniowania kosmicznego na poziomie ziemi, jak również narażenia nad powierzchnią ziemi od nuklidów promieniotwórczych znajdujących się w nienaruszonej skorupie ziemskiej.

Art. 14. 1. Suma dawek promieniowania jonizującego dla pracowników oraz ogółu ludności, pochodzących od wszystkich rodzajów wykonywanej działalności łącznie, nie może, z zastrzeżeniem art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 2 i 3, przekraczać dawek granicznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 25 pkt 1.

2. Dawek granicznych nie stosuje się do osób poddawanych działaniu promieniowania jonizującego w celach medycznych, o których mowa w art. 33a ust. 1.

Art. 15. (uchylony)

Art. 16. 1. W sytuacji narażenia na skutek przypadku ocenie podlegają dawki promieniowania jonizującego otrzymane przez narażoną osobę. Narażenie to nie dotyczy sytuacji, o której mowa w art. 20 ust. 1.

2. Oceny narażenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej, na terenie której nastąpiło narażenie, albo Prezes Agencji, jeżeli ustalenie takiej jednostki nie jest możliwe.

Art. 17. 1. W celu dostosowania sposobu oceny zagrożenia pracowników w jednostkach organizacyjnych do jego spodziewanego poziomu, w zależności od wielkości zagrożenia, wprowadza się dwie kategorie pracowników:

- 1) kategorię A obejmującą pracowników, którzy mogą być narażeni na dawkę skuteczną przekraczającą 6 mSv (mili-siwertów) w ciągu roku lub na dawkę równoważną przekraczającą trzy dziesiąte wartości dawek granicznych dla soczewek oczu, skóry i kończyn, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 25 pkt 1;
- 2) kategorię B obejmującą pracowników, którzy mogą być narażeni na dawkę skuteczną przekraczającą 1 mSv w ciągu roku lub na dawkę równoważną przekraczającą jedną dziesiątą wartości dawek granicznych dla soczewek oczu, skóry i kończyn, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 25 pkt 1, i którzy nie zostali zaliczeni do kategorii A.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 10 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

2. Ocena narażenia pracowników prowadzona jest na podstawie kontrolnych pomiarów dawek indywidualnych lub pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy.

3. Pracownicy kategorii A podlegają ocenie narażenia prowadzonej na podstawie systematycznych pomiarów dawek indywidualnych, a jeżeli mogą być narażeni na skażenie wewnętrzne mające wpływ na poziom dawki skutecznej dla tej kategorii pracowników, podlegają również pomiarom skażeń wewnętrznych.

4. Pracownicy kategorii B podlegają ocenie narażenia prowadzonej na podstawie pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy w sposób pozwalający stwierdzić prawidłowość zaliczenia pracowników do tej kategorii, chyba że kierownik jednostki organizacyjnej zdecyduje o objęciu ich systematycznymi pomiarami dawek indywidualnych. Zezwolenie może zawierać warunek prowadzenia oceny narażenia pracowników kategorii B wykonujących prace określone w tym zezwoleniu na podstawie pomiarów dawek indywidualnych.

5. W przypadku gdy pomiar dawki indywidualnej jest niemożliwy lub niewłaściwy, ocena dawki indywidualnej otrzymanej przez pracownika kategorii A może być dokonana na podstawie wyników pomiarów dawek indywidualnych przeprowadzonych dla innych narażonych pracowników tej kategorii albo na podstawie wyników pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy.

6. Zaliczenia pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia do kategorii A lub B dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej, w zależności od przewidywanego poziomu narażenia tych pracowników.

7. Ze względu na zdolność do wykonywania pracy w grupie pracowników kategorii A ustala się następującą klasyfikację medyczną: zdolny, zdolny pod pewnymi warunkami, niezdolny.

7a. Klasyfikacji medycznej pracownika kategorii A dokonuje uprawniony lekarz, który sprawuje nadzór medyczny nad tym pracownikiem.

8. Pracownik nie może być zatrudniony na określonym stanowisku w kategorii A, jeżeli uprawniony lekarz wydał orzeczenie, że jest on niezdolny do wykonywania takiej pracy.

Art. 18. 1. W celu dostosowania działań i środków ochrony radiologicznej pracowników do wielkości i rodzajów zagrożeń, kierownik jednostki organizacyjnej wprowadza podział lokalizacji miejsc pracy na:

- 1) tereny kontrolowane, tam, gdzie istnieje możliwość otrzymania dawek określonych dla pracowników kategorii A, istnieje możliwość rozprzestrzeniania się skażeń promieniotwórczych lub mogą występować duże zmiany mocy dawki promieniowania jonizującego;
- 2) tereny nadzorowane, tam, gdzie istnieje możliwość otrzymania dawek określonych dla pracowników kategorii B i które nie zostały zaliczone do terenów kontrolowanych.

2. Za spełnienie wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 25 pkt 2 dla terenów kontrolowanych i nadzorowanych jest odpowiedzialny kierownik jednostki organizacyjnej, który podejmuje określone działania w celu spełnienia tych wymagań po zasięgnięciu opinii inspektora ochrony radiologicznej i lekarza medycyny pracy.

Art. 19. 1. W szczególnych przypadkach, z wyłączeniem zdarzeń radiacyjnych, pracownicy kategorii A, za ich zgodą i za zgodą Prezesa Agencji, mogą otrzymać określone przez Prezesa Agencji dawki przekraczające wartości dawek granicznych, jeżeli jest to konieczne dla wykonania określonego zadania w określonym miejscu pracy i w określonym czasie.

2. Niedopuszczalne jest narażenie, o którym mowa w ust. 1, praktykantów, uczniów, studentów oraz kobiet w ciąży, a kobiet karmiących piersią, jeżeli w wyniku narażenia jest prawdopodobne powstanie skażeń promieniotwórczych ciała.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany uzasadnić konieczność narażenia, o którym mowa w ust. 1, i z wyprzedzeniem szczegółowo omówić związane z tym kwestie z zainteresowanymi pracownikami – ochotnikami lub ich przedstawicielami, oraz z uprawnionym lekarzem i inspektorem ochrony radiologicznej, a także poinformować zainteresowanych pracowników – ochotników o ryzyku związanym z narażeniem, o którym mowa w ust. 1, i o niezbędnych środkach ostrożności.

4. Postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 3, wymaga udokumentowania w formie pisemnej.

5. Otrzymane przez pracownika dawki, o których mowa w ust. 1, są oddzielnie rejestrowane w dokumentacji określonej w art. 30 ust. 3. Otrzymanie tych dawek nie może powodować odsunięcia pracownika od normalnych zajęć lub przesunięcia go na inne stanowisko bez jego zgody, z zastrzeżeniem art. 31 ust. 2 i 3.

Art. 20. 1. Osoba uczestnicząca w usuwaniu skutków zdarzenia radiacyjnego oraz w działaniach interwencyjnych nie może otrzymać w czasie trwania tych działań dawki przekraczającej wartość rocznej dawki granicznej dla pracowników, z wyjątkiem sytuacji narażenia wyjątkowego, o którym mowa w ust. 2 i 3.

2. W sytuacji narażenia wyjątkowego wynikającego z działań mających na celu:

- 1) zapobieżenie poważnej utracie zdrowia,
- 2) uniknięcie dużego napromieniowania znacznej liczby osób,
- 3) zapobieżenie katastrofie na większą skalę

– należy dołożyć wszelkich starań, żeby osoba uczestnicząca w takich działaniach nie otrzymała dawki skutecznej przekraczającej 100 mSv.

3. Osoba uczestnicząca w ratowaniu życia ludzkiego może otrzymać dawkę skuteczną przekraczającą 100 mSv, jednakże należy dołożyć wszelkich starań, żeby nie otrzymała dawki skutecznej przekraczającej 500 mSv.

4. Osobami podejmującymi działania, o których mowa w ust. 2 i 3, mogą być wyłącznie ochotnicy, którzy przed podjęciem tych działań zostali poinformowani o związanym z ich działaniem ryzyku dla zdrowia, a następnie dobrowolnie podjęli decyzję o udziale w działaniach. Rezygnacja z udziału w działaniach nie może stanowić podstawy do rozwiązania stosunku pracy.

5. Podczas działań, o których mowa w ust. 1–3, podejmuje się wszelkie środki w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony osób biorących udział w działaniach oraz dokonania oceny i udokumentowania dawek otrzymywanych przez te osoby. Po zakończeniu działań osoby te są informowane o otrzymanych dawkach i wynikającym z tego ryzyku dla zdrowia.

6. Osoby, które otrzymały dawki określone w ust. 1 i 2, nie mogą być odsunięte od dalszej pracy zawodowej w warunkach narażenia bez ich zgody, z zastrzeżeniem art. 31 ust. 2 i 3.

7. Osobę, która otrzymała dawkę określoną w ust. 3, kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany skierować na badania lekarskie. Art. 31 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 21. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej obowiązany jest prowadzić rejestr dawek indywidualnych otrzymywanych przez pracowników zaliczonych do kategorii A na podstawie wyników pomiarów i ocen, o których mowa w ust. 2.

2. Pomiary dawek indywidualnych oraz pomiary służące ocenie dawek od narażenia wewnętrznego są dokonywane przez podmioty posiadające akredytację otrzymaną na podstawie odrębnych przepisów, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.

3. Centralny rejestr dawek, o których mowa w ust. 1, prowadzi Prezes Agencji na podstawie wyników pomiarów i ocen, o których mowa w ust. 2, otrzymywanych od kierownika jednostki organizacyjnej.

4. Inspektor ochrony radiologicznej, do czasu dokonania pomiarów dawek indywidualnych oraz pomiarów służących ocenie dawek od narażenia wewnętrznego przez podmiot posiadający akredytację, dokonuje wstępnej operacyjnej oceny dawek indywidualnych otrzymanych przez pracowników zewnętrznych wykonujących działalność na terenie kontrolowanym w jednostce organizacyjnej.

5. Inspektor ochrony radiologicznej może, do czasu dokonania pomiarów dawek indywidualnych oraz pomiarów służących ocenie dawek od narażenia wewnętrznego przez podmiot posiadający akredytację, dokonać wstępnej operacyjnej oceny dawek indywidualnych otrzymanych przez innych niż pracownicy zewnętrzni pracowników wykonujących pracę w jednostce organizacyjnej.

Art. 22. 1. Przed zatrudnieniem pracownika w warunkach narażenia kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany wystąpić do Prezesa Agencji z wnioskiem o informację z centralnego rejestru dawek o dawkach otrzymanych przez tego pracownika w roku kalendarzowym, w którym występuje z wnioskiem, oraz w okresie czterech poprzednich lat kalendarzowych.

2. W sytuacji, o której mowa w ust. 1, Prezes Agencji przekazuje informację o dawkach otrzymanych przez pracownika:

- 1) przed dniem zarejestrowania pracownika w centralnym rejestrze dawek – na podstawie informacji uzyskanych od *jednostek badawczo-rozwojowych*¹¹⁾, które przed dniem powstania centralnego rejestru dawek prowadziły pomiary dawek indywidualnych oraz ocenę dawek od narażenia wewnętrznego;
- 2) w roku kalendarzowym, w którym złożono wniosek – na podstawie informacji uzyskanych od kierownika jednostki organizacyjnej, w której pracownik był w tym roku zatrudniony.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, informacje o narażeniu pracownika dyrektor *jednostki badawczo-rozwojowej*¹¹⁾, o której mowa w ust. 2 pkt 1, oraz kierownik jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 2 pkt 2, przekazują nieodpłatnie Prezesowi Agencji, na jego wniosek, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku.

¹¹⁾ Obecnie instytutów badawczych, zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. poz. 620), która weszła w życie z dniem 1 października 2010 r.

Art. 23. 1. Działalność zawodowa związana z występowaniem promieniowania naturalnego prowadzącego do wzrostu narażenia pracowników lub ludności, istotnego z punktu widzenia ochrony radiologicznej, wymaga oceny tego narażenia.

2. Ocena narażenia dokonywana jest na podstawie pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy.

3. Do działalności, o której mowa w ust. 1, zalicza się w szczególności działalność związaną z wykonywaniem prac:

- 1) w zakładach górniczych, jaskiniach i innych miejscach pod powierzchnią ziemi oraz w uzdrowiskach;
- 2) w lotnictwie, z wyłączeniem prac wykonywanych przez personel naziemny.

4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) inne niż wymienione w ust. 3 rodzaje działalności zawodowej związanej z występowaniem promieniowania naturalnego prowadzącego do wzrostu narażenia pracowników lub ludności istotnego z punktu widzenia ochrony radiologicznej,
- 2) sposoby dokonywania oceny narażenia powstałego w związku z wykonywaniem działalności, o której mowa w ust. 1, tryb postępowania mającego na celu zmniejszenie tego narażenia oraz inne działania mające na celu ochronę radiologiczną narażonych pracowników i ludności

– uwzględniając zalecenia Unii Europejskiej, przepisy wydane na podstawie art. 25 pkt 1, specyfikę wykonywanej działalności zawodowej i specyfikę pracy osoby narażonej.

Art. 23a. Jeżeli w następstwie działalności wykonywanej w przeszłości, w szczególności polegającej na wydobyciu i przerobie rud uranu oraz na gromadzeniu osadów promieniotwórczych wód kopalnianych, utrzymuje się skażenie promieniotwórcze środowiska istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej, użytkownik terenu, na którym utrzymuje się to skażenie, wyznacza granice tego terenu, prowadzi na nim pomiary kontrolne narażenia, a jeżeli jest to uzasadnione, także reguluje dostęp do tego terenu oraz wykorzystanie ziemi i położonych na nim budynków.

Art. 24. Narażenie ogółu ludności w wyniku stosowania promieniowania jonizującego podlega regularnej ocenie dokonywanej przez Prezesa Agencji i jest przedstawiane w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 110 pkt 13.

Art. 25. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) dawki graniczne promieniowania jonizującego i wskaźniki pozwalające na wyznaczenie tych dawek stosowane przy ocenie narażenia oraz sposób i częstotliwość dokonywania oceny narażenia pracowników i ogółu ludności, uwzględniając – przy ustalaniu dawek granicznych dla pracowników – dawki dla uczniów, studentów, praktykantów, kobiet karmiących piersią, a w przypadku kobiet w ciąży ograniczenia wynikające z możliwości napromienienia płodu;
- 2) podstawowe wymagania dotyczące terenów kontrolowanych i nadzorowanych, w tym w szczególności:
  - a) sposób oznakowania tych terenów, z uwzględnieniem wzorów znaków ostrzegawczych dla oznakowania granic terenu kontrolowanego i nadzorowanego,
  - b) warunki dostępu i opuszczania tych terenów dla pracowników i innych osób,
  - c) warunki, jakie muszą być spełnione dla wykonywania pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy na tych terenach, w szczególności odnośnie do zakresu programu pomiarów i wymagań, jakie muszą spełniać osoby wykonujące pomiary

– kierując się koniecznością zapewnienia ochrony radiologicznej pracownikom i osobom z ogółu ludności przebywającym na tych terenach.

Art. 26. Kierownik jednostki organizacyjnej zatrudniającej pracowników w warunkach narażenia jest obowiązany zapewnić:

- 1) opiekę medyczną pracownikom oraz niezbędne środki ochrony indywidualnej i sprzęt dozymetryczny, stosownie do warunków narażenia;
- 2) prowadzenie pomiarów dawek indywidualnych albo pomiarów dozymetrycznych w środowisku pracy zgodnie z art. 17 ust. 3 i 4 oraz rejestrowanie danych w tym zakresie.

Art. 27. 1. Przyrządy dozymetryczne stosowane do kontroli i oceny narażenia, niepodlegające obowiązkowi kontroli metrologicznej określonej w przepisach o miarach, powinny posiadać świadectwo wzorcowania.

2. Świadectwo wzorcowania, o którym mowa w ust. 1, wydaje laboratorium pomiarowe posiadające akredytację otrzymaną na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 28. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dotyczące:

- 1) rejestracji dawek indywidualnych, uwzględniając w szczególności:
  - a) zawartość i sposób prowadzenia rejestru dawek indywidualnych prowadzonego przez kierownika jednostki organizacyjnej oraz centralnego rejestru dawek indywidualnych, długość okresu rejestracyjnego, okres przechowywania danych w tych rejestrach, okres przechowywania dokumentów stanowiących podstawę dokonywania wpisów do rejestrów, tryb sporządzania kopii danych zawartych w rejestrach oraz okres ich przechowywania, a także wzór karty zgłoszeniowej do centralnego rejestru dawek indywidualnych i wzór karty ewidencyjnej centralnego rejestru dawek indywidualnych,
  - b) podmioty, którym mogą być przekazywane dane z rejestru dawek indywidualnych prowadzonego przez kierownika jednostki organizacyjnej oraz z centralnego rejestru dawek indywidualnych, terminy przekazywania danych, a także zawartość wniosku o udostępnienie danych z centralnego rejestru dawek indywidualnych,
  - c) narażenia, o których mowa w art. 16 ust. 1, art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 2 pkt 1, w tym wyniki pomiarów dozymetrycznych,
  - d) wykaz *jednostek badawczo-rozwojowych*¹¹⁾, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 1
– biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia aktualnej informacji o dawkach indywidualnych otrzymanych przez pracowników i inne osoby narażone na promieniowanie jonizujące;
- 2) sprzętu dozymetrycznego, uwzględniając wymagania techniczne przy stosowaniu sprzętu w warunkach normalnych i w sytuacji zdarzeń radiacyjnych.

Art. 29. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany zapewnić pracownikom zewnętrznym ochronę radiologiczną równoważną ochronie, jaką zapewnia pracownikom zatrudnionym w jednostce organizacyjnej.

2. Każdemu pracownikowi zewnętrznemu Prezes Agencji wydaje indywidualny dokument narażenia pracownika zewnętrznego (paszport dozymetryczny), w którym pracodawca zewnętrzny i kierownik jednostki organizacyjnej umieszczają informacje określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 3 pkt 2.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe obowiązki kierownika jednostki organizacyjnej, pracodawcy zewnętrznego i pracownika zewnętrznego w zakresie ochrony radiologicznej pracowników zewnętrznych narażonych podczas pracy na terenie kontrolowanym, uwzględniając sposoby ochrony stosowane wobec pracowników jednostki organizacyjnej;
- 2) informacje umieszczane przez kierownika jednostki organizacyjnej, pracodawcę zewnętrznego i uprawnionego lekarza w paszporcie dozymetrycznym, mając na uwadze dostarczenie informacji zapewniających objęcie pracownika ochroną przed promieniowaniem;
- 3) tryb wydawania oraz wzór paszportu dozymetrycznego, uwzględniając konieczność nadania każdemu paszportowi indywidualnego numeru, a także zapewnienie umieszczenia informacji, o których mowa w pkt 2.

Art. 30. 1. Za nadzór medyczny nad pracownikami kategorii A odpowiedzialny jest kierownik jednostki organizacyjnej oraz uprawniony lekarz, któremu zapewnia się dostęp do informacji niezbędnych do wydania orzeczenia o zdolności tych pracowników do wykonywania określonej pracy, łącznie z informacją o warunkach środowiskowych w miejscu pracy.

2. Nadzór medyczny, o którym mowa w ust. 1, obejmuje wstępne badania lekarskie pracownika przed jego zatrudnieniem dla określenia, czy pracownik może być zatrudniony w kategorii A, oraz okresowe badania lekarskie przeprowadzane co najmniej raz w roku, które pozwalają stwierdzić, czy pracownik może nadal wykonywać swoje obowiązki.

3. Dla każdego pracownika kategorii A uprawniony lekarz zakłada dokumentację medyczną, prowadzoną i aktualizowaną przez cały okres zaliczenia do tej kategorii. Dokumentacja jest przechowywana do dnia osiągnięcia przez pracownika wieku 75 lat, jednak nie krócej niż przez 30 lat od dnia zakończenia przez niego pracy w warunkach narażenia.

4. Dokumentacja medyczna obejmuje informacje o rodzaju wykonywanej pracy, wynikach badań lekarskich przeprowadzonych przed podjęciem zatrudnienia w kategorii A i o wynikach badań okresowych oraz rejestr dawek, o którym mowa w art. 21 ust. 1.

5. Po ustaniu zatrudnienia w warunkach narażenia uprawniony lekarz może zalecić kontynuację nadzoru medycznego, jeżeli uzna to za konieczne dla ochrony zdrowia pracownika.

Art. 31. 1. W przypadku stwierdzonego przekroczenia którejkolwiek z dawek granicznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 25 pkt 1, kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany skierować pracownika na badania lekarskie.

2. Dalsza praca w warunkach narażenia wymaga zgody uprawnionego lekarza.

3. W przypadku braku zgody uprawnionego lekarza na dalsze zatrudnienie pracownika w warunkach narażenia stosuje się odpowiednio przepisy prawa pracy odnoszące się do pracownika, u którego stwierdzono objawy wskazujące na powstanie choroby zawodowej.

Art. 32. Od orzeczeń lekarskich, o których mowa w art. 17 ust. 7a i 8 oraz w art. 31 ust. 2, pracownikowi służy odwołanie do sądu pracy.

Art. 32a. Przepisy art. 10, 11, 14, 17, 21, 22, 26 i 29–32 – stosuje się odpowiednio do uczniów, studentów i praktykantów.

Art. 33. 1.¹²⁾ W celu zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu promieniowania jonizującego w warunkach normalnych i w sytuacji zdarzeń radiacyjnych minister właściwy do spraw energii może udzielać dotacji celowych na wykonywanie działalności, o której mowa w ust. 2.

2. Dotacja może być przeznaczona na:

- 1) eksploatację badawczych reaktorów jądrowych;
- 2) likwidację badawczych reaktorów jądrowych;
- 3) utrzymanie i rozwój programów zapewnienia jakości związanych z wykorzystaniem przez jednostki naukowe i instytuty badawcze wiązek promieniowania jonizującego na potrzeby medyczne do celów innych niż diagnostyka i radioterapia;
- 4) zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz ochrony fizycznej obiektów jądrowych i materiałów jądrowych w jednostkach organizacyjnych działających w Otwocku-Świerku;
- 5) sporządzanie ocen oddziaływania obiektów jądrowych, miejsc wydobywania rud uranu i toru oraz składowisk odpadów promieniotwórczych na środowisko oraz wykonywanie badań i analiz niezbędnych do sporządzenia tych ocen;
- 6) utrzymanie wzorców promieniowania jonizującego oraz utrzymanie i rozwój systemów zapewnienia jakości wzorcowania przyrządów dozymetrycznych;
- 7) akredytację laboratoriów wykonujących działalność, o której mowa w art. 21 ust. 2 oraz art. 27 ust. 2;
- 8) inwestycje służące wykonywaniu działalności, o której mowa w pkt 1–7.

3. (uchylony)

4. Wysokość dotacji nie może być większa niż koszty poniesione w związku z wykonywaną działalnością, pomniejszone o dochody uzyskane z tej działalności i środki pochodzące z innych źródeł, a ponadto w przypadku działalności, o której mowa w ust. 2 pkt 1, 3, 4, 6 i 7, nie może przekraczać 85% kosztów wykonywanej działalności.

5. Dotacja może być udzielona podmiotowi, który spełnia następujące warunki:

- 1) złożył w terminie wniosek o udzielenie dotacji;
- 2) dysponuje potencjałem technicznym, w szczególności sprzętem, aparaturą i infrastrukturą techniczną, umożliwiającym prawidłowe wykonywanie działalności będącej przedmiotem wniosku;
- 3) posiada potencjał finansowy umożliwiający współfinansowanie działalności będącej przedmiotem wniosku;
- 4) dysponuje pracownikami o kwalifikacjach i doświadczeniu niezbędnych do wykonywania działalności będącej przedmiotem wniosku;
- 5) zapewnia wykonywanie prac lub czynności przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia, o ile takie uprawnienia są wymagane;
- 6) jest organizacją badawczą w rozumieniu art. 30 pkt 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008, str. 3).

6.¹²⁾ Minister właściwy do spraw energii dokonuje oceny wniosku o udzielenie dotacji pod względem merytorycznym i finansowym, w tym analizy wpływu działalności będącej przedmiotem wniosku o udzielenie dotacji na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju.

¹²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 266), która weszła w życie z dniem 17 marca 2016 r.

7. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpatrzenia.

8.¹²⁾ W przypadku złożenia niekompletnego wniosku minister właściwy do spraw energii wzywa podmiot, który złożył wniosek, do uzupełnienia go w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

9. Wniosek niezupełniony w terminie, o którym mowa w ust. 8, pozostawia się bez rozpatrzenia.

10.¹²⁾ Na podstawie oceny, o której mowa w ust. 6, minister właściwy do spraw energii udziela dotacji i określa jej wysokość albo odmawia jej udzielenia, o czym zawiadamia na piśmie podmiot, który złożył wniosek o udzielenie dotacji.

11. (uchylony)

12. (uchylony)

13. (uchylony)

14. (uchylony)

15. (uchylony)

16. (uchylony)

17. (uchylony)

18. (uchylony)

19. (uchylony)

20. (uchylony)

21. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku o udzielenie dotacji i termin składania wniosku oraz dokumenty, jakie należy dołączyć do wniosku,
- 2)¹²⁾ termin zawiadomienia przez ministra właściwego do spraw energii podmiotu, który złożył wniosek o udzielenie dotacji, o udzieleniu dotacji i jej wysokości albo o odmowie udzielenia dotacji,
- 3) sposób dokumentowania wykorzystania dotacji

– kierując się koniecznością zapewnienia właściwego dokumentowania przez ubiegających się o udzielenie dotacji spełniania warunków jej udzielenia oraz kontroli wykorzystania dotacji, a także prawidłowego jej rozliczenia przez wykonawcę.

Rozdział 3a

Stosowanie promieniowania jonizującego w celach medycznych

Art. 33a. 1. Stosowanie promieniowania jonizującego w celach medycznych obejmuje ekspozycje:

- 1) pacjentów, wynikającą z badań lekarskich i leczenia, w tym ze wstępnych i okresowych badań pracowników;
- 2) osób poddawanych przesiewowym badaniom z zastosowaniem promieniowania jonizującego;
- 3) zdrowych osób lub pacjentów uczestniczących w eksperymentach medycznych;
- 4) osób poddawanych badaniom z zastosowaniem promieniowania jonizującego w celach medyczno-prawnych, kiedy podjęcie tych badań nie wynika ze wskazań zdrowotnych;
- 5) osób, które poza obowiązkami zawodowymi, świadomie i z własnej woli udzielają pomocy pacjentom i opiekują się nimi.

2. Ekspozycje, o których mowa w ust. 1, wymagają uzasadnienia. Uzasadnienie jest oparte na przewadze oczekiwanych korzyści zdrowotnych dla pacjenta lub społeczeństwa nad uszczerbkiem zdrowotnym, który ekspozycja może spowodować.

3. Warunkiem właściwego uzasadnienia jest zastosowanie radiologicznej procedury diagnostycznej lub leczniczej, której skuteczność w określonej sytuacji klinicznej została udowodniona lub powszechnie uznana. W procesie uzasadnienia ocenia się również korzyści i rodzaje ryzyka związane ze stosowaniem alternatywnych procedur, służących temu samemu celowi, prowadzących do mniejszej ekspozycji na promieniowanie jonizujące lub nienarażających na jego działanie.

4. Skierowanie pacjenta na określone badanie z zastosowaniem promieniowania jonizującego wynika z uzasadnionego przekonania lekarza lub innej osoby upoważnionej do kierowania na takie badanie, że jego wynik dostarczy informacji, które przyczynią się do postawienia prawidłowego rozpoznania lub wykluczenia choroby, oceny jej przebiegu i postępowania leczenia oraz, że korzyści z tego tytułu przewyższą możliwe ujemne następstwa dla zdrowia, które mogą być związane z narażeniem na promieniowanie jonizujące.

5. Skierowanie, o którym mowa w ust. 4, może być wystawione po upewnieniu się, że inne alternatywne, nieinwazyjne i nienarażające na działanie promieniowania jonizującego metody, a także wcześniej wykonane badania z zastosowaniem promieniowania jonizującego nie mogą dostarczyć równoważnych informacji.

6. W szczególnych przypadkach, podlegających każdorazowo odrębnej ocenie, można wykonać badanie z zastosowaniem promieniowania jonizującego, jeżeli nie zostało ono uzasadnione w sposób, o którym mowa w ust. 3–5.

7. Dokonanie badania z zastosowaniem promieniowania jonizującego uzasadnionego w sposób, o którym mowa w ust. 6, odnotowuje się w dokumentacji chorego. Dotyczy to w szczególności ekspozycji w celach medyczno-prawnych.

8. W przypadku zaistnienia okoliczności wykluczających lub ograniczających zakres zastosowania procedury radiologicznej u pacjenta, pomimo że jest ona ogólnie uzasadniona, o odstąpieniu od jej wykonania lub o zakresie jej zastosowania decyduje lekarz kierujący lub wykonujący badanie.

9. Dokonywanie ekspozycji na promieniowanie jonizujące w celach medycznych w wyniku procedury, która nie została uzasadniona w sposób określony w ust. 3–5, jest niedopuszczalne, z zastrzeżeniem ust. 6.

Art. 33b. 1. Skierowanie na leczenie promieniowaniem jonizującym wydaje lekarz onkolog lub lekarz innej specjalności właściwej ze względu na rodzaj schorzenia, po rozważeniu uzasadnień dla innych sposobów leczenia, wynikających z natury choroby, stanu pacjenta i możliwych przeciwwskazań do radioterapii.

2. O podjęciu i zakresie leczenia lub odstąpieniu od niego decyduje specjalista z zakresu radioterapii onkologicznej, kierując się:

- 1) rokowaniem co do powodzenia leczenia;
- 2) zaawansowaniem i naturą choroby;
- 3) koniecznością jednoczesnego lub zastępczego innego leczenia;
- 4) stanem zdrowia pacjenta;
- 5) ewentualnymi przeciwwskazaniami do radioterapii.

3. Lekarz kierujący pacjenta na badanie lub leczenie promieniowaniem jonizującym uzasadnia swoją decyzję w skierowaniu. Lekarz prowadzący badanie lub leczenie jest obowiązany ocenić poprawność uzasadnienia skierowania i odpowiada za wybór odpowiedniej procedury oraz jej poprawną realizację.

Art. 33c. 1. Właściwe badanie i leczenie przy użyciu promieniowania jonizującego wymaga optymalizacji ochrony radiologicznej pacjenta przed jego niepożądanym działaniem.

2. W badaniach diagnostycznych rentgenowskich i z zakresu medycyny nuklearnej ogranicza się efektywne dawki promieniowania do możliwie najniższego poziomu – przy uwzględnieniu czynników ekonomicznych i społecznych – który zapewni uzyskanie wyniku badania o założonych walorach diagnostycznych. Optymalizacja ochrony radiologicznej pacjenta jest także realizowana przez redukcję do minimum badań niepotrzebnie powtarzanych i wadliwie wykonanych.

3. W radiologii zabiegowej, poza wymaganiami określonymi w ust. 2, podejmuje się wszystkie niezbędne kroki, mające na celu zapobieżenie popromiennym uszkodzeniom skóry i tkanek pod nią położonych w wyniku stosowania zlokalizowanej długotrwałej ekspozycji, zwłaszcza na wiązkę promieniowania X o dawce dużej mocy.

4. W radioterapii optymalizacja ochrony radiologicznej pacjenta wymaga możliwie maksymalnej ochrony przed promieniowaniem zdrowych narządów i tkanek przy realizacji napromienienia objętości tarczowej przepisaną dawką leczniczą, zaaplikowaną w takim reżimie czasowym, który zapewni jej maksymalną skuteczność (wyleczalność choroby).

5. Osoby wykonujące i nadzorujące wykonywanie badań i zabiegów leczniczych przy użyciu promieniowania jonizującego są obowiązane do podnoszenia swoich kwalifikacji z zakresu ochrony radiologicznej pacjenta poprzez ukończenie szkolenia w dziedzinie ochrony radiologicznej pacjenta, zdanie egzaminu i uzyskanie certyfikatu potwierdzającego jego zdanie.

5a. Szkolenie, o którym mowa w ust. 5, mogą prowadzić podmioty, które:

- 1) dysponują kadrą wykładowców, posiadających wyższe wykształcenie oraz wiedzę i doświadczenie zawodowe zgodne z zakresem prowadzonych wykładów, a w szczególności w dziedzinie ochrony radiologicznej;
- 2) dysponują obiektami i wyposażeniem umożliwiającym prowadzenie szkolenia;
- 3) prowadzą dziennik zajęć obejmujący przynajmniej tematykę i czas trwania poszczególnych zajęć wraz z nazwiskiem i imieniem wykładowcy oraz listę obecności osób biorących udział w zajęciach, potwierdzoną ich własnoręcznymi podpisami;

- 4) stosują jednolity system oceny wykładów, wykładowców i organizacji szkolenia i egzaminu, przygotowany w formie anonimowej ankiety przez Głównego Inspektora Sanitarnego;
- 5) uzyskają wpis do prowadzonego przez Głównego Inspektora Sanitarnego rejestru podmiotów uprawnionych do przeprowadzania szkolenia z dziedziny ochrony radiologicznej pacjenta, zwanego dalej „rejestrem podmiotów prowadzących szkolenie”.

5b. Główny Inspektor Sanitarny nadzoruje spełnienie przez podmiot wpisany do rejestru podmiotów prowadzących szkolenie wymagań określonych w ust. 5a, a w przypadku stwierdzenia ich niespełnienia, wykreśla podmiot z tego rejestru.

5c. Szkolenie, o którym mowa w ust. 5, kończy się egzaminem przed Komisją Egzaminacyjną powołaną przez Głównego Inspektora Sanitarnego spośród specjalistów z zakresu stosowania promieniowania jonizującego w medycynie i wydaniem certyfikatu potwierdzającego jego zdanie.

5d. Certyfikat, o którym mowa w ust. 5c, jest ważny przez okres 5 lat od dnia jego wydania. Brak ważnego certyfikatu uniemożliwia wykonywanie prac, o których mowa w ust. 5.

5e. Opłata za egzamin wynosi nie więcej niż 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015 r. poz. 2008 oraz z 2016 r. poz. 1265), obowiązującego dnia 1 stycznia w roku przeprowadzania egzaminu.

6. Dzieci, kobiety w wieku rozrodczym, kobiety w ciąży i kobiety karmiące piersią, a także osoby z otoczenia i rodziny pacjentów poddanych terapii przy użyciu produktów radiofarmaceutycznych, podlegają szczególnej ochronie w związku z ekspozycją na promieniowanie w diagnostyce i terapii.

7. Jednostki ochrony zdrowia wykonujące zabiegi lub leczenie z zakresu radioterapii, medycyny nuklearnej, radiologii zabiegowej i rentgenodiagnostyki są obowiązane podjąć działania zmierzające do zapobieżenia medycznym wypadkom radiologicznym. W tym celu dokonuje się kontroli fizycznych parametrów urządzeń radiologicznych oraz klinicznych audytów wewnętrznych i zewnętrznych, a także wprowadza się system zarządzania jakością.

7a. Kontrola fizycznych parametrów urządzeń radiologicznych w jednostce ochrony zdrowia obejmuje wykonywanie następujących rodzajów testów:

- 1) odbiorczych (akceptacyjnych);
- 2) eksploatacyjnych w zakresie urządzeń radiologicznych stosowanych w radioterapii;
- 3) podstawowych i specjalistycznych w zakresie urządzeń radiologicznych stosowanych w medycynie nuklearnej, rentgenodiagnostyce i radiologii zabiegowej.

7b. Testy odbiorcze (akceptacyjne) przed pierwszym użyciem dla zastosowań klinicznych nowo instalowanego urządzenia radiologicznego wykonują osoby upoważnione przez kierownika jednostki ochrony zdrowia przy udziale przedstawicieli dostawcy urządzenia radiologicznego.

7c. Testy odbiorcze (akceptacyjne) przed użyciem urządzenia radiologicznego poddanego naprawie przeprowadzonej w zakresie, który może mieć wpływ na jakość diagnostyczną uzyskiwanego obrazu lub na dawkę, jaką otrzymuje pacjent, wykonują osoby upoważnione przez kierownika jednostki ochrony zdrowia przy udziale przedstawicieli dostawcy lub przedstawicieli serwisu urządzenia radiologicznego.

7d. Testy odbiorcze (akceptacyjne) polegają na sprawdzeniu, co najmniej:

- 1) jednoznaczności oznaczeń i opisów na elementach urządzenia radiologicznego;
- 2) zgodności wartości zmierzonych z wartościami parametrów określonych w specyfikacji technicznej.

7e. Testy eksploatacyjne oraz testy specjalistyczne są wykonywane przez:

- 1) podmioty posiadające akredytację w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2016 r. poz. 655 i 1228 oraz z 2017 r. poz. 32);
- 2) specjalistę w dziedzinie fizyki medycznej lub specjalistę w dziedzinie inżynierii medycznej, zatrudnionych w jednostce ochrony zdrowia, zwanych dalej odpowiednio „fizykiem medycznym” lub „inżynierem medycznym”.

7f. Testy eksploatacyjne mogą wykonywać również osoby zatrudnione w jednostce ochrony zdrowia i upoważnione przez jej kierownika do obsługi urządzeń radiologicznych, w zakresie określonym w upoważnieniu, pod nadzorem fizyka medycznego lub inżyniera medycznego.

7g. Testy podstawowe są wykonywane przez osoby obsługujące urządzenia radiologiczne zatrudnione w jednostce ochrony zdrowia i upoważnione przez jej kierownika do wykonywania tych testów.

7h. Testy eksploatacyjne oraz testy specjalistyczne mogą być wykonane przez osoby, o których mowa w ust. 7e pkt 2 oraz ust. 7f, jeżeli jednostka ochrony zdrowia:

- 1) zapewnia spójność pomiarową;
- 2) uczestniczy, nie rzadziej niż raz na 4 lata, w badaniach polegających na porównaniu wyników pomiarów parametrów stosowanych w tej jednostce urządzeń radiologicznych z wynikami pomiarów parametrów urządzeń stosowanych w innej jednostce;
- 3) posiada udokumentowane w formie pisemnej wyniki badań, o których mowa w pkt 2, potwierdzające, że każdy z badanych fizycznych parametrów urządzeń radiologicznych spełnia przyjęte na potrzeby tych badań kryteria oceny.

8. Koszty przeprowadzania klinicznych audytów wewnętrznych i zewnętrznych, o których mowa w ust. 7, ponoszą jednostki ochrony zdrowia.

9. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, warunki bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego dla wszystkich rodzajów ekspozycji medycznej, o których mowa w art. 33a ust. 1, w tym:

- 1) zasady i metody dobrej praktyki medycznej, zmierzającej do ograniczenia dawek dla pacjentów w rentgenodiagnostyce, diagnostyce radioizotopowej i radiologii zabiegowej, włączając w to poziomy referencyjne oraz fizyczne parametry badań rentgenowskich warunkujących uznanie postępowania za zgodne z dobrą praktyką medyczną,
- 2) wymagania i szczegółowe zasady realizacji systemu zarządzania jakością w rentgenodiagnostyce, radiologii zabiegowej, medycynie nuklearnej i radioterapii,
- 3) wymagania dotyczące szkolenia specjalistycznego osób wykonujących i nadzorujących wykonywanie badań i zabiegów leczniczych przy użyciu promieniowania jonizującego, w tym:
  - a) tryb dokonywania wpisu do rejestru podmiotów prowadzących szkolenia prowadzonego przez Głównego Inspektora Sanitarnego,
  - b) sposób sprawowania przez Głównego Inspektora Sanitarnego nadzoru nad podmiotami wpisanymi do rejestru,
  - c) ramowy program szkolenia,
  - d) sposób powoływania komisji egzaminacyjnej, szczegółowe wymagania dotyczące członków komisji egzaminacyjnej i tryb jej pracy,
  - e) warunki dopuszczenia do egzaminu i sposób jego przeprowadzenia,
  - f) tryb wydawania certyfikatu i jego wzór,
  - g) tryb wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wynagrodzenie członków komisji egzaminacyjnej,
- 4) szczególne zasady dotyczące ekspozycji na promieniowanie jonizujące w diagnostyce i terapii dzieci, kobiet w wieku rozrodczym, kobiet w ciąży i kobiet karmiących piersią,
- 5) zasady zabezpieczenia przed nadmierną ekspozycją osób z otoczenia i rodzin pacjentów po terapii przy użyciu produktów radiofarmaceutycznych,
- 6) szczegółowe wymagania dotyczące badań przesiewowych i eksperymentów medycznych wynikające ze specyfiki wykonywania ekspozycji w celach medycznych,
- 7) szczegółowe zasady zapobiegania nieszczęśliwym wypadkom radiologicznym w radioterapii, medycynie nuklearnej, radiologii zabiegowej i rentgenodiagnostyce oraz sposoby i tryb postępowania po ich wystąpieniu,
- 8) ograniczniki dawek dla osób, o których mowa w art. 33a ust. 1 pkt 3 i 5,
- 9) zakres oraz częstotliwość wykonywania kontroli fizycznych parametrów urządzeń radiologicznych,
- 10) wymagania, warunki oraz częstotliwość wykonywania klinicznych audytów wewnętrznych i zewnętrznych dotyczących przestrzegania wymogów ochrony radiologicznej pacjenta, a także podmioty uprawnione do wykonywania tych audytów

– mając na celu zapewnienie wysokiej jakości świadczonych usług medycznych i uwzględniając standardy obowiązujące w Unii Europejskiej.

Art. 33d. 1. Prowadzenie działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące w celach medycznych, polegającej na udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu radioterapii onkologicznej, w tym leczenia chorób nowotworowych przy użyciu produktów radiofarmaceutycznych, wymaga zgody Głównego Inspektora Sanitarnego.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może być wydana podmiotowi, który:

- 1) dysponuje odpowiednią liczbą personelu o właściwych kwalifikacjach;
- 2) dysponuje urządzeniami radiologicznymi niezbędnymi dla wykonywania badań diagnostycznych i leczenia;
- 3) stosuje właściwe procedury postępowania medycznego;
- 4) posiada system zarządzania jakością w zakresie świadczonych usług medycznych z wykorzystaniem promieniowania jonizującego.

3. Zgoda, o której mowa w ust. 1, jest wydawana po uzyskaniu:

- 1) pozytywnej opinii konsultanta krajowego do spraw radioterapii onkologicznej lub konsultanta krajowego do spraw medycyny nuklearnej;
- 2) pozytywnej opinii państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.

4. Zgoda może być cofnięta na stałe lub czasowo na wniosek komisji, o której mowa w art. 33g ust. 1 pkt 1 lub 2, w przypadku gdy jednostka ochrony zdrowia nie spełnia wymogów określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 5.

4a. Główny Inspektor Sanitarny prowadzi centralny rejestr zgód wydanych na podstawie ust. 1.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, minimalne wymagania dla jednostek ochrony zdrowia ubiegających się o wydanie zgody, o której mowa w ust. 1, dotyczące wyposażenia w terapeutyczne i diagnostyczne urządzenia radiologiczne, wyposażenia pomocniczego oraz liczebności i kwalifikacji personelu, a także zakres dokumentacji niezbędnej do uzyskania przez jednostkę ochrony zdrowia zgody, o której mowa w ust. 1, mając na względzie bezpieczeństwo personelu i pacjentów.

Art. 33e. 1. Prowadzenie działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące w celach medycznych polegającej na udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu badań rentgenodiagnostycznych, badań diagnostycznych i leczenia chorób nienowotworowych oraz paliatywnego leczenia chorób nowotworowych z wykorzystaniem produktów radiofarmaceutycznych oraz zabiegów z zakresu radiologii zabiegowej wymaga zgody państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2.³⁾ W przypadku jednostek ochrony zdrowia podległych lub podporządkowanych Ministrowi Obrony Narodowej lub nadzorowanych przez niego albo dla których jest on organem założycielskim, zgodę, o której mowa w ust. 1, wydaje komendant wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej, a w przypadku jednostek ochrony zdrowia podległych lub podporządkowanych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych albo dla których jest on organem założycielskim – państwowy inspektor sanitarny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

3. Zgoda, o której mowa w ust. 1 i 2, może być wydana podmiotowi, który:

- 1) dysponuje odpowiednią liczbą personelu o właściwych kwalifikacjach;
- 2) dysponuje urządzeniami radiologicznymi niezbędnymi dla wykonywania badań diagnostycznych i leczenia;
- 3) stosuje właściwe procedury postępowania medycznego;
- 4) posiada system zarządzania jakością świadczonych usług medycznych w zakresie, o którym mowa w ust. 1.

4. Zgoda, o której mowa w ust. 1 i 2, jest wydawana po uzyskaniu opinii właściwego terenowo konsultanta wojewódzkiego do spraw radiologii – diagnostyki obrazowej lub medycyny nuklearnej.

5. Opinię, o której mowa w ust. 4, konsultant wojewódzki wydaje nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania od organu wydającego zgodę wniosku o wydanie opinii.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, dla jednostek ochrony zdrowia udzielających świadczeń zdrowotnych z zakresu rentgenodiagnostyki, radiologii zabiegowej, diagnostyki i terapii radioizotopowej chorób nienowotworowych, minimalne wymagania dotyczące wyposażenia w urządzenia radiologiczne, wyposażenia pomocniczego oraz kwalifikacji personelu, a także zakres dokumentacji niezbędnej do uzyskania zgody, o której mowa w ust. 1 i 2, mając na względzie bezpieczeństwo personelu i pacjentów.

7. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się do rentgenowskich aparatów stomatologicznych oraz urządzeń służących wyłącznie do densytometrii kości.

Art. 33f. Zezwolenia, o których mowa w art. 5 ust. 4, oraz zgody, o których mowa w art. 33e ust. 1 i 2, są przekazywane niezwłocznie przez organ wydający do Głównego Inspektora Sanitarnego, który prowadzi ich centralny rejestr.

Art. 33g. 1. Powołuje się komisje do spraw procedur i audytów klinicznych zewnętrznych, zwane dalej „komisjami”, w zakresie:

- 1) radioterapii onkologicznej;
- 2) medycyny nuklearnej;
- 3) radiologii – diagnostyki obrazowej i radiologii zabiegowej.

2. W skład komisji wchodzi odpowiednio:

- 1) konsultanci krajowi do spraw radioterapii onkologicznej, medycyny nuklearnej oraz radiologii – diagnostyki obrazowej;
- 2) eksperci zaproponowani przez Polskie Lekarskie Towarzystwo Radiologiczne, Polskie Towarzystwo Medycyny Nuklearnej, Polskie Towarzystwo Onkologiczne oraz Polskie Towarzystwo Fizyki Medycznej;
- 3) przedstawiciele ministra właściwego do spraw zdrowia, Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Przewodniczącymi komisji są odpowiedni konsultanci krajowi, o których mowa w ust. 2 pkt 1, a ich członków powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw zdrowia.

4. Komisje ustalają swoje regulaminy pracy, które są zatwierdzane przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

5. Komisje opracowują, w formie pisemnej, wzorcowe procedury radiologiczne dla uzasadnionych ekspozycji medycznych uznanych za standardowe.

6. Jednostka ochrony zdrowia tworzy na podstawie procedur, o których mowa w ust. 5, udokumentowane robocze procedury postępowania wymagane przez system zarządzania jakością.

7. Wykaz procedur wzorcowych podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Zdrowia.

8. Procedury wzorcowe podlegają ocenie, w przypadku gdy pojawiają się nowe dane o ich skuteczności lub konsekwencji stosowania.

9. Procedury uznane, na podstawie oceny, o której mowa w ust. 8, za niewystarczająco skuteczne są usuwane z wykazu, o którym mowa w ust. 7.

10. Nowe rodzaje zastosowań promieniowania jonizującego w celach medycznych podlegają ocenie komisji i po ich uzasadnieniu mogą zostać wprowadzone do wykazu, o którym mowa w ust. 7.

11. Komisje mogą złożyć wniosek o czasowe lub stałe cofnięcie zgody na udzielanie świadczeń w zakresie radioterapii onkologicznej, medycyny nuklearnej oraz radiologii – diagnostyki obrazowej oraz radiologii zabiegowej przez jednostkę ochrony zdrowia, w przypadku gdy nie spełnia ona podstawowych wymagań jakości usług i bezpieczeństwa pacjentów zgodnych z wymaganiami przepisów wydanych na podstawie art. 33c ust. 9, art. 33d ust. 5 i art. 33e ust. 6.

12. W przypadku wniosku o czasowe cofnięcie zgody właściwa komisja przedstawia zakres działań, które jednostka ochrony zdrowia jest obowiązana podjąć dla ponownego uzyskania zgody.

13. Niewykonanie działań, o których mowa w ust. 12, skutkuje wnioskiem o stałe cofnięcie zgody.

14. Komisje przeprowadzają nie rzadziej niż co 4 lata audyt kliniczny zewnętrzny obejmujący przegląd poprawności stosowanych procedur w zakresie udzielanych świadczeń oraz kwalifikacje personelu, w tym również w zakresie określonym w art. 33i, a także w zakresie wyposażenia w aparaturę, warunków lokalowych i systemu zarządzania jakością.

15. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące formy i treści procedur wzorcowych i roboczych, o których mowa w ust. 5 i 6, uwzględniając zalecenia Unii Europejskiej.

Art. 33h. Eksperymenty medyczne z zastosowaniem promieniowania jonizującego mogą być wykonywane wyłącznie w ramach badań naukowych lub kontrolowanych badań klinicznych przez medyczne jednostki naukowe.

Art. 33i. 1. Konsultanci krajowi w dziedzinie radioterapii onkologicznej, medycyny nuklearnej, radiologii – diagnostyki obrazowej, fizyki medycznej, inżynierii medycznej, a także tych dziedzin medycyny, w których wykonuje się zabiegi z zakresu radiologii zabiegowej, w opracowywanych programach specjalizacji uwzględniają szkolenie z ochrony radiologicznej pacjenta, w zakresie zgodnym z zaleceniami Unii Europejskiej i konsultują jego program z Centrum, o którym mowa w art. 33j ust. 1.

2. (uchylony)

Art. 33j. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia tworzy Krajowe Centrum Ochrony Radiologicznej w Ochronie Zdrowia, zwane dalej „Centrum”, działające w formie jednostki budżetowej.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, organizację, tryb działania i szczególne zadania Centrum, mając na uwadze zapewnienie monitorowania stanu ochrony radiologicznej niezbędnego przy stosowaniu promieniowania jonizującego w celach medycznych.

3. Do zadań Centrum należy:

- 1) monitorowanie stanu ochrony radiologicznej wynikającego ze stosowania promieniowania jonizującego w celach medycznych w oparciu o:
  - a) działalność kontrolną Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
  - b) sprawozdania komisji,
  - c) informacje uzyskiwane z kontroli dawek indywidualnych, ocen narażenia populacji pochodzącego od źródeł promieniowania stosowanych w celach medycznych,
  - d) badania naukowe;
- 2) składanie rocznych sprawozdań ministrowi właściwemu do spraw zdrowia z oceny wdrożenia wymagań bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego w celach medycznych;
- 3) zapewnienie wsparcia merytorycznego i fachowego doradztwa dla komórek organizacyjnych higieny radiacyjnej wojewódzkich stacji sanitarno-epidemiologicznych w zakresie medycznych zastosowań promieniowania jonizującego;
- 4) opracowywanie metod i procedur badań parametrów technicznych urządzeń radiologicznych;
- 5) opiniowanie projektów przepisów w dziedzinie ochrony radiologicznej pacjenta;
- 6) udział w komisjach wyjaśniających przyczyny wypadków wynikających ze stosowania promieniowania jonizującego w medycynie;
- 7) konsultowanie programów szkoleniowych z zakresu ochrony radiologicznej dla lekarzy specjalistów różnych dziedzin;
- 8)¹³⁾ współpraca z Prezesem Agencji, Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Sanitarnym Wojska Polskiego oraz Głównym Inspektorem Sanitarnym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- 9) przeprowadzanie w okresach 5-letnich oceny dawki dla ludności, wynikającej z medycznych zastosowań promieniowania jonizującego.

4. Centrum może prowadzić odpłatnie działalność polegającą na:

- 1) prowadzeniu działalności szkoleniowej z zakresu ochrony radiologicznej;
- 2) opracowaniu, tłumaczeniu oraz publikowaniu materiałów szkoleniowych;
- 3) certyfikowaniu laboratoriów prowadzących dla celów ochrony radiologicznej pacjentów ocenę parametrów technicznych aparatury rentgenodiagnostycznej;
- 4) skalowaniu aparatury kontrolno-pomiarowej do pomiaru promieniowania jonizującego dla celów ochrony radiologicznej.

Art. 33k. 1. Główny Inspektor Sanitarny prowadzi krajową bazę danych urządzeń radiologicznych.

2.³⁾ Państwowi wojewódzcy inspektorzy sanitarni, komendanci wojskowych ośrodków medycyny prewencyjnej, państwowi inspektorzy sanitarni Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Prezes Agencji przesyłają Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu informacje dotyczące urządzeń radiologicznych, na których stosowanie wydają zezwolenia.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, organizację bazy danych urządzeń radiologicznych, a także zakres informacji, o których mowa w ust. 2, i sposób ich przekazywania, z uwzględnieniem konieczności prowadzenia właściwej polityki w zakresie zapewnienia dostępności usług diagnostycznych i terapeutycznych oraz gospodarki i wymiany urządzeń radiologicznych.

---

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Rozdział 4 Obiekty jądrowe

Art. 34. Zabronione jest wykonywanie przez jednostkę organizacyjną działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego w sytuacji, w której jednostka ta nie spełnia wymagań bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej lub zabezpieczeń materiałów jądrowych.

Art. 35. 1. Za zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych odpowiada kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zezwolenie na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego.

2. Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 1, ustaje z dniem zatwierdzenia przez Prezesa Agencji raportu z likwidacji obiektu jądrowego.

3. Niezależnie od obowiązków kierownika jednostki organizacyjnej w procesie budowy obiektu jądrowego obowiązek spełnienia wymagań bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych spoczywa także na innych uczestnikach procesu inwestycyjnego, odpowiednio do zakresu ich zadań.

4. W procesie lokalizacji, projektowania, budowy, rozruchu, eksploatacji, w tym napraw i modernizacji obiektu jądrowego, a także w procesie jego likwidacji, należy stosować rozwiązania techniczne i organizacyjne, które są niezbędne do spełnienia wymagań, o których mowa w art. 9 ust. 1, na wszystkich etapach funkcjonowania obiektu jądrowego.

Art. 35a. 1. Każdy ma prawo do uzyskania od kierownika jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego pisemnej informacji o stanie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, jego wpływie na zdrowie ludzi i na środowisko naturalne oraz o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych z obiektu jądrowego do środowiska.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego zamieszcza na stronie internetowej jednostki, nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy, informację o stanie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, jego wpływie na zdrowie ludzi i na środowisko naturalne oraz o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych z obiektu jądrowego do środowiska.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego informuje niezwłocznie Prezesa Agencji, wojewodę, władze powiatu oraz władze gminy, na której terenie jest zlokalizowany obiekt jądrowy, oraz władze gmin sąsiadujących z tą gminą o zdarzeniach w obiekcie jądrowym mogących spowodować lub powodujących powstanie zagrożenia.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego zamieszcza na stronie internetowej jednostki organizacyjnej oraz przekazuje Prezesowi Agencji informację o zaistniałych w okresie poprzednich 12 miesięcy zdarzeniach w obiekcie jądrowym powodujących powstanie zagrożenia.

5. Prezes Agencji udostępnia na zasadach określonych w przepisach o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:

- 1) informacje o stanie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektów jądrowych, ich wpływie na zdrowie ludzi i środowisko naturalne;
- 2) informacje o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych z obiektów jądrowych do środowiska;
- 3) informacje o zdarzeniach w obiekcie jądrowym powodujących powstanie zagrożenia;
- 4) informacje o wydanych zezwoleniach dotyczących obiektów jądrowych;
- 5) coroczne oceny stanu bezpieczeństwa nadzorowanych obiektów jądrowych.

6. Informacje dotyczące ochrony fizycznej, zabezpieczeń materiałów jądrowych oraz informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji nie podlegają udostępnieniu.

Art. 35b. 1. Obiekt jądrowy lokalizuje się na terenie, który umożliwia zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej i ochrony fizycznej podczas rozruchu, eksploatacji i likwidacji tego obiektu, a także przeprowadzenie sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego.

2. Przed wyborem lokalizacji obiektu jądrowego inwestor przeprowadza badania i pomiary terenu, a na ich podstawie ocenę terenu przeznaczanego pod lokalizację obiektu jądrowego. Ocena ta dotyczy:

- 1) warunków sejsmicznych, tektonicznych, geologiczno-inżynierskich, hydrogeologicznych, hydrologicznych i meteorologicznych;
- 2) zdarzeń zewnętrznych będących skutkiem działalności człowieka;
- 3) zdarzeń zewnętrznych będących skutkiem działania sił przyrody;
- 4) gęstości zaludnienia i sposobu zagospodarowania terenu;
- 5) możliwości realizacji planów postępowania awaryjnego w sytuacji wystąpienia zdarzenia radiacyjnego.

3. Na podstawie oceny terenu przeznaczanego pod lokalizację obiektu jądrowego inwestor opracowuje raport lokalizacyjny i przedstawia go Prezesowi Agencji. Raport lokalizacyjny podlega ocenie Prezesa Agencji w toku postępowania o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres przeprowadzania oceny terenu przeznaczanego pod lokalizację obiektu jądrowego, przypadki wykluczające możliwość uznania terenu za spełniający wymogi, o których mowa w ust. 1, a także wymagania dotyczące raportu lokalizacyjnego dla obiektu jądrowego, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej i ochrony fizycznej podczas rozruchu, eksploatacji i likwidacji tego obiektu oraz możliwość przeprowadzenia sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego, a także biorąc pod uwagę zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej wydane w tym zakresie.

Art. 36. 1. Organ właściwy do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu przeznaczanego pod budowę obiektu jądrowego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778, 904, 961, 1250 i 1579) wydaje tę decyzję po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Agencji w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

2. W przypadku gdy obiekt jądrowy został umieszczony w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, projekt planu wymaga uzgodnienia z Prezesem Agencji w trybie określonym w ustawie, o której mowa w ust. 1.

Art. 36a. 1. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę inwestor obiektu jądrowego może wystąpić do Prezesa Agencji z wnioskiem o wydanie wyprzedzającej opinii dotyczącej planowanej lokalizacji obiektu jądrowego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie inwestora, jego siedzibę i adres;
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym;
- 3) określenie rodzaju obiektu jądrowego, którego dotyczy wniosek;
- 4) określenie granic terenu, na którym ma być zlokalizowany obiekt jądrowy.

3. Do wniosku inwestor dołącza raport lokalizacyjny.

4. Prezes Agencji wydaje opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

5. Za wydanie wyprzedzającej opinii dotyczącej planowanej lokalizacji elektrowni jądrowej inwestor wnosi opłatę w wysokości 198 000 zł na rachunek Państwowej Agencji Atomistyki. Opłata ta stanowi dochód budżetu państwa.

Art. 36b. W projekcie i procesie budowy obiektu jądrowego nie stosuje się rozwiązań i technologii, które nie zostały sprawdzone w praktyce w obiektach jądrowych lub za pomocą prób, badań oraz analiz.

Art. 36c. 1. Projekt obiektu jądrowego:

- 1) uwzględnia konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej i ochrony fizycznej podczas budowy, rozruchu, eksploatacji, w tym napraw i modernizacji, a także likwidacji tego obiektu oraz możliwość przeprowadzenia sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego;
- 2) uwzględnia sekwencję poziomów bezpieczeństwa zapewniających zapobieganie powstawaniu odchylenia od warunków normalnej eksploatacji, przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych, awarii przewidzianych w założeniach projektowych i wykraczających poza te założenia ciężkich awarii, a jeżeli nie uda się zapobiec tym odchyleniom, zdarzeniom czy awariom – kontrolowanie ich oraz minimalizację radiologicznych skutków awarii;

3) zawiera rozwiązania, które umożliwiają pewną, stabilną, łatwą i bezpieczną w zarządzaniu eksploatację obiektu jądrowego, ze szczególnym uwzględnieniem czynników związanych ze współdziałaniem człowieka i eksploatowanych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia, w tym urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1125, z 2016 r. poz. 1165, 1228 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60).

2. W przypadku awarii ze stopieniem rdzenia reaktora projekt obiektu jądrowego zawiera rozwiązania, które, z maksymalnym prawdopodobieństwem, zapobiegają:

- 1) sekwencjom zdarzeń prowadzącym do wczesnych uwolnień substancji promieniotwórczych, rozumianym jako sytuacje, w których są wymagane działania interwencyjne poza terenem obiektu jądrowego, w przypadku braku czasu na ich przeprowadzenie;
- 2) sekwencjom zdarzeń prowadzącym do dużych uwolnień substancji promieniotwórczych, rozumianym jako sytuacje, w których są wymagane nieograniczone w przestrzeni lub czasie działania chroniące społeczeństwo.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, jakie ma uwzględniać projekt obiektu jądrowego, dla różnych rodzajów obiektów jądrowych, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych podczas rozruchu, eksploatacji i likwidacji obiektu jądrowego oraz możliwość przeprowadzenia sprawnego postępowania awaryjnego w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego, a także biorąc pod uwagę wydane w tym zakresie zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych.

4. Systemy teleinformatyczne będące elementami teleinformatycznej infrastruktury krytycznej przeznaczonej do nadzoru przebiegu procesu technologicznego lub produkcyjnego w obiektach jądrowych projektuje się, buduje i eksploatuje w sposób odpowiadający wymogom bezpieczeństwa teleinformatycznego, określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych dla systemów i sieci teleinformatycznych służących do przetwarzania informacji niejawnych o klauzuli „tajne”. Podmiotem właściwym w sprawie akredytacji tych systemów i sieci jest Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Art. 36d. 1. Inwestor przed wystąpieniem do Prezesa Agencji z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego przeprowadza analizy bezpieczeństwa w zakresie bezpieczeństwa jądrowego, z uwzględnieniem czynnika technicznego i środowiskowego, i poddaje je weryfikacji, w której nie mogą uczestniczyć podmioty biorące udział w opracowaniu projektu obiektu jądrowego.

2. Na podstawie wyników analiz bezpieczeństwa inwestor opracowuje wstępny raport bezpieczeństwa, który przedstawia Prezesowi Agencji wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób przeprowadzania analiz bezpieczeństwa, a także zakres wstępnego raportu bezpieczeństwa, mając na uwadze, aby zakres tych analiz był odpowiedni do uzyskania informacji odnośnie do wpływu projektowanego obiektu jądrowego na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, a także biorąc pod uwagę zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych wydane w tym zakresie.

Art. 36e. Obiekt jądrowy jest budowany w sposób zapewniający bezpieczeństwo jądrowe oraz ochronę radiologiczną pracowników i ludności, zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Prezesa Agencji oraz zgodnie z wdrożonym zintegrowanym systemem zarządzania.

Art. 36f. 1. Wokół obiektu jądrowego tworzy się obszar ograniczonego użytkowania, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.¹⁴⁾).

2. Obszar ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego obejmuje teren, na zewnątrz którego:

- 1) w stanach eksploatacyjnych obiektu jądrowego obejmujących normalną eksploatację oraz przewidywane zdarzenia eksploatacyjne roczna dawka skuteczna (efektywna) od wszystkich dróg narażenia nie przekroczy 0,3 milisiwerta (mSv);
- 2) w razie awarii bez stopienia rdzenia roczna dawka skuteczna (efektywna) od wszystkich dróg narażenia nie przekroczy 10 milisiwertów (mSv).

---

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 831, 903, 1250, 1427, 1933, 1991, 2255 i 2260.

3. Przy szacowaniu dawki skutecznej (efektywnej), o której mowa w ust. 2, uwzględnia się dane i informacje dotyczące:

- 1) parametrów obiektu jądrowego, w tym jego konstrukcji i stosowanych środków bezpieczeństwa, przewidywanych wartości uwolnień substancji promieniotwórczych do otoczenia w warunkach normalnej eksploatacji, w czasie przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych i w warunkach awaryjnych oraz rodzaju materiałów jądrowych znajdujących się w obiekcie jądrowym;
- 2) lokalizacji obiektu jądrowego, w tym warunków środowiska przyrodniczego istniejącego w rejonie obiektu jądrowego, w szczególności: ukształtowania terenu, budowy geologicznej, warunków klimatycznych, z uwzględnieniem najbardziej niekorzystnych warunków meteorologicznych, hydrologicznych, zagospodarowania gruntów oraz powierzchniowych wód płynących i stojących w rejonie obiektu jądrowego;
- 3) procedur eksploatacji obiektu jądrowego w warunkach normalnych;
- 4) rozkładów dawek promieniowania jonizującego dla różnych odległości od obiektu jądrowego, odpowiadających przewidzianym w projekcie obiektu jądrowego stanom eksploatacyjnym i awaryjnym;
- 5) innych czynników mogących mieć wpływ na ocenę zagrożenia radiacyjnego na obszarze ograniczonego użytkowania.

4. Określenie granic obszaru ograniczonego użytkowania wymaga pozytywnej opinii Prezesa Agencji.

Art. 36g. 1. Ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu, wymagania techniczne dotyczące budynków oraz sposób korzystania z terenu, o których mowa w art. 135 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, mogą dotyczyć w szczególności wznoszenia budynków mieszkalnych, budynków zamieszkania zbiorowego oraz budynków użyteczności publicznej, a także wykonywania działalności gospodarczej niezwiązanej z działalnością obiektu jądrowego, mogącej niekorzystnie oddziaływać na obiekt jądrowy.

2. Określenie ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących budynków i sposobu korzystania z terenu, w tym ocena oddziaływania wykonywanej działalności gospodarczej na obiekt jądrowy, wymaga pozytywnej opinii Prezesa Agencji.

Art. 36h. W przypadku zmiany danych lub informacji uwzględnianych przy szacowaniu dawki skutecznej (efektywnej) granice obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego określa się ponownie.

Art. 36i. W sytuacji zdarzenia radiacyjnego, którego zasięg skutków może przekroczyć granice terenu obiektu jądrowego, zabrania się wkraczania na obszar ograniczonego użytkowania wokół obiektu jądrowego osób niebiorących udziału w działaniach mających na celu likwidację zagrożenia lub usunięcie skutków zdarzenia radiacyjnego.

Art. 36j. 1. Dla każdego systemu oraz elementu konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, mającego istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, w tym dla oprogramowania sterowania i kontroli, określa się klasę bezpieczeństwa – w zależności od stopnia, w jakim te systemy oraz elementy wpływają na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną obiektu jądrowego.

2. Przy określaniu klasy bezpieczeństwa uwzględnia się:

- 1) funkcję bezpieczeństwa zapewnianą lub częściowo realizowaną przez klasyfikowany system lub element konstrukcji lub wyposażenia obiektu jądrowego;
- 2) bezpośredni wpływ na ciągłość realizacji funkcji bezpieczeństwa w przypadku uszkodzenia klasyfikowanego systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia w trakcie normalnej eksploatacji obiektu jądrowego, a także w czasie awarii;
- 3) możliwe wystąpienie w wyniku uszkodzenia klasyfikowanego systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia postulowanego zdarzenia inicjującego mogącego doprowadzić do zagrożenia bezpieczeństwa jądrowego;
- 4) prawdopodobieństwo, że klasyfikowany system lub element konstrukcji lub wyposażenia będą niezbędne dla wykonania wymaganej funkcji bezpieczeństwa.

3. Dokumentację dotyczącą klasyfikacji bezpieczeństwa, o której mowa w ust. 1, przedstawia się do zatwierdzenia Prezesowi Agencji wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego. Dokumentacja ta zawiera w szczególności:

- 1) wykaz systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia, składających się na obiekt jądrowy;
- 2) przyporządkowanie systemów i elementów konstrukcji oraz wyposażenia obiektu jądrowego do poszczególnych klas bezpieczeństwa;
- 3) dokumentację techniczną przedstawiającą fizyczne położenie systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia w obrębie obiektu jądrowego.

Art. 36k. 1. Jednostka organizacyjna wykonująca działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego posiada zintegrowany system zarządzania.

2. Zintegrowany system zarządzania obejmuje:

- 1) politykę jakości;
- 2) program zapewnienia jakości;
- 3) opis systemu zarządzania;
- 4) opis struktury organizacyjnej;
- 5) opis odpowiedzialności, obowiązków, uprawnień i wzajemnych oddziaływań w dziedzinach zarządzania, realizacji i ocen;
- 6) opis wzajemnych oddziaływań z podmiotami zewnętrznymi;
- 7) opis procesów zachodzących w jednostce organizacyjnej wraz z informacjami pomocniczymi wyjaśniającymi, w jaki sposób dokonuje się przygotowania, przeglądu, wykonania, dokumentowania, oceny i ulepszania działalności;
- 8) przyjętą klasyfikację bezpieczeństwa systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego;
- 9) wstępny raport bezpieczeństwa lub raport bezpieczeństwa obiektu.

3. Dokumentację opisującą zintegrowany system zarządzania przedkłada się do zatwierdzenia Prezesowi Agencji wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego.

4. Wykonawcy oraz dostawcy systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, a także wykonawcy prac wykonywanych przy budowie i wyposażeniu obiektu jądrowego, posiadają wdrożone odpowiednie systemy jakości prowadzonych prac.

Art. 37. 1. Organy dozoru jądrowego oraz w zakresie swoich kompetencji inne organy, o których mowa w art. 66 ust. 3, mogą kontrolować wykonawców i dostawców systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, a także wykonawców prac prowadzonych przy budowie, wyposażeniu, rozruchu, eksploatacji i likwidacji obiektu jądrowego w zakresie systemów, elementów i prac istotnych ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną oraz bezpieczne funkcjonowanie urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym.

2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, polega na sprawdzaniu wybranych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego, gotowych oraz będących w trakcie wytwarzania, a także na sprawdzeniu prac w obiekcie jądrowym w trakcie ich wykonywania.

3. W umowach z wykonawcami i dostawcami, o których mowa w ust. 1, zapewnia się możliwość wykonywania przez organy dozoru jądrowego czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 2.

4. W toku kontroli, o której mowa w ust. 1, organy dozoru jądrowego mogą występować z wnioskiem o wydanie opinii do właściwych organów administracji publicznej, w szczególności Urzędu Dozoru Technicznego, oraz, jeżeli jest to podyktowane koniecznością dokonywania ocen wymagających określonej specjalistycznej wiedzy z różnych dziedzin związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa jądrowego:

- 1) laboratoriów i organizacji eksperckich autoryzowanych przez Prezesa Agencji – w przypadku kontroli wykonawców i dostawców systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia elektrowni jądrowej, a także wykonawców prac prowadzonych przy budowie, wyposażeniu i likwidacji takiej elektrowni;
- 2) biegłych, ekspertów i laboratoriów – w przypadku kontroli wykonawców i dostawców systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia innych obiektów jądrowych, a także wykonawców prac prowadzonych przy budowie, wyposażeniu i likwidacji takich obiektów.

5. W przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1, że określony system lub element konstrukcji lub wyposażenia obiektu jądrowego może mieć negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, Prezes Agencji zakazuje jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego, zastosowania tego systemu lub elementu w obiekcie jądrowym.

6. W przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1, że określone prace w obiekcie jądrowym są prowadzone w sposób mogący mieć negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu jądrowego, Prezes Agencji nakazuje jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego wstrzymanie tych prac.

Art. 37a. 1. Obiekt jądrowy uruchamia się i eksploatuje w sposób zapewniający bezpieczeństwo jądrowe oraz ochronę radiologiczną pracowników i ludności, zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Prezesa Agencji oraz wdrożonym w jednostce organizacyjnej zintegrowanym systemem zarządzania.

2. Rozruch obiektu jądrowego przeprowadza się zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa Agencji na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej programem rozruchu obiektu jądrowego, który obejmuje wykaz testów rozruchowych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego oraz procedury ich wykonywania, w tym:

- 1) testy przedeksploatacyjne, w tym wymagane przepisami o dozorze technicznym;
- 2) testy załadunku paliwa i podkrytyczności;
- 3) początkowe testy krytyczności i pracy na niskiej mocy;
- 4) testy mocy.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej przedstawia na bieżąco Prezesowi Agencji wyniki testów rozruchowych obiektu jądrowego.

4. Rozruch obiektu jądrowego dokumentuje się w dokumentacji rozruchowej obiektu jądrowego.

Art. 37b. 1. Prezes Agencji wydaje decyzję o wstrzymaniu rozruchu obiektu jądrowego, w przypadku gdy wyniki testów rozruchowych obiektu jądrowego wskazują na możliwość powstania zagrożenia bezpieczeństwa jądrowego lub możliwość, że obiekt jądrowy nie będzie spełniał wymagań bezpieczeństwa jądrowego.

2. Prezes Agencji zatwierdza raport z rozruchu obiektu jądrowego przedstawiający wyniki rozruchu. Raport składa się w terminie określonym w zezwoleniu na rozruch obiektu jądrowego.

3. Prezes Agencji występuje do Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej raportu, o którym mowa w ust. 2.

4. Rada do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej wydaje opinię, o której mowa w ust. 3, w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku.

Art. 37c. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji obiektu jądrowego:

- 1) prowadzi dokumentację eksploatacyjną obiektu jądrowego, w której dokumentuje na bieżąco eksploatację obiektu jądrowego;
- 2) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne, zapewniające gromadzenie i analizowanie na bieżąco parametrów pracy obiektu jądrowego istotnych dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz uwzględnianie doświadczeń eksploatacyjnych;
- 3) na bieżąco przekazuje Prezesowi Agencji informacje o parametrach pracy obiektu jądrowego istotnych dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 4) na bieżąco przekazuje Prezesowi Urzędu Dozoru Technicznego informacje o funkcjonowaniu urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, zainstalowanych i eksploatowanych w elektrowni jądrowej.

2. Prezes Urzędu Dozoru Technicznego informuje Prezesa Agencji o niezgodnym z przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym eksploatowaniu urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 tej ustawy.

3. Prezes Agencji może wydać nakaz zmniejszenia mocy lub wyłączenia obiektu jądrowego z eksploatacji, jeżeli z jego oceny lub z otrzymanej od Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego informacji, o której mowa w ust. 2, dotyczącej niezgodnego z przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym eksploatowania urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 tej ustawy, wynika, że dalsza eksploatacja tego obiektu zagraża bezpieczeństwu jądrowemu lub ochronie radiologicznej.

4. Ponowne zwiększenie mocy lub uruchomienie obiektu jądrowego wymaga pisemnej zgody Prezesa Agencji, wydawanej po stwierdzeniu, iż dalsza eksploatacja tego obiektu nie zagraża bezpieczeństwu jądrowemu i ochronie radiologicznej.

5. Włączenie obiektu jądrowego do eksploatacji po okresie wyłączenia dłuższym niż 12 miesięcy następuje na podstawie zezwolenia Prezesa Agencji na eksploatację obiektu jądrowego, wydanego po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego w zakresie bezpieczeństwa technicznego urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, zainstalowanych i eksploatowanych w elektrowni jądrowej.

Art. 37d. 1. Modernizacja systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia obiektu jądrowego mającego istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, a także każde uruchomienie reaktora po przerwie na załadunek paliwa jądrowego lub na modernizację systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia obiektu jądrowego, wymaga pisemnej zgody Prezesa Agencji.

2. Naprawa i modernizacja urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, zainstalowanych w elektrowni jądrowej wymaga uzgodnienia z Urzędem Dozoru Technicznego.

Art. 37e. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji obiektu jądrowego przeprowadza ocenę okresową bezpieczeństwa jądrowego tego obiektu, zwaną dalej „oceną okresową bezpieczeństwa”, pod względem zgodności z zezwoleniem, przepisami prawa i normami krajowymi i międzynarodowymi, dotyczącymi standardów bezpieczeństwa jądrowego oraz bezpiecznego funkcjonowania urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych ze starzeniem się urządzeń, systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia wchodzących w skład obiektu jądrowego. W ocenie okresowej bezpieczeństwa wskazuje się także zmiany wprowadzone w obiekcie jądrowym od poprzedniej oceny okresowej bezpieczeństwa lub od rozruchu obiektu.

2. Ocena okresowa bezpieczeństwa jest przeprowadzana z częstotliwością określoną w zezwoleniu na eksploatację obiektu jądrowego, jednak nie rzadziej niż co 10 lat.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji obiektu jądrowego sporządza szczegółowy plan oceny okresowej bezpieczeństwa, który przedstawia do zatwierdzenia Prezesowi Agencji.

4. W przypadku elektrowni jądrowych przed zatwierdzeniem szczegółowego planu oceny okresowej bezpieczeństwa Prezes Agencji zasięga opinii Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego w zakresie dotyczącym bezpiecznego funkcjonowania urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym.

5. Na podstawie oceny okresowej bezpieczeństwa kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji obiektu jądrowego sporządza raport z oceny okresowej bezpieczeństwa i w terminie określonym w zezwoleniu na eksploatację obiektu jądrowego przedstawia go Prezesowi Agencji do zatwierdzenia.

6. Prezes Agencji występuje do Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej raportu, o którym mowa w ust. 5.

7. Rada do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej przedstawia opinię, o której mowa w ust. 6, w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku o jej wydanie.

8. Prezes Agencji wydaje decyzję w przedmiocie zatwierdzenia raportu, o którym mowa w ust. 5, w terminie 6 miesięcy od dnia jego otrzymania.

9. W przypadku odmowy zatwierdzenia raportu, o którym mowa w ust. 5, dalsza eksploatacja obiektu jądrowego jest zabroniona od dnia wydania decyzji w tej sprawie.

10. Zakaz, o którym mowa w ust. 9, przestaje obowiązywać od dnia wydania przez Prezesa Agencji decyzji o zatwierdzeniu raportu z oceny okresowej bezpieczeństwa.

11. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres oceny okresowej bezpieczeństwa oraz zakres raportu z tej oceny dla różnych rodzajów obiektów jądrowych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia kompleksowej i wiarygodnej informacji o funkcjonowaniu systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz kierując się wydanymi w tym zakresie zaleceniami Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej i Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych.

Art. 38. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dotyczące rozruchu i eksploatacji obiektów jądrowych, w tym w szczególności wymagania dotyczące:

- 1) limitów i warunków eksploatacyjnych obiektu jądrowego,
- 2) postępowania z paliwem jądrowym, w tym jego załadunku do obiektu jądrowego,
- 3) obowiązkowych testów rozruchowych systemów oraz elementów konstrukcji i wyposażenia obiektu jądrowego,
- 4) zawartości dokumentacji rozruchowej obiektu jądrowego oraz raportu z rozruchu obiektu jądrowego,

5) zawartości dokumentacji eksploatacyjnej obiektu jądrowego

– mając na celu konieczność zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz biorąc pod uwagę wydane w tym zakresie zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych.

Art. 38a. Obiekt jądrowy likwiduje się w sposób zapewniający bezpieczeństwo jądrowe oraz ochronę radiologiczną pracowników i ludności, zgodnie z zezwoleniem Prezesa Agencji oraz wdrożonym w jednostce organizacyjnej zintegrowanym systemem zarządzania.

Art. 38b. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę, rozruch lub eksploatację obiektu jądrowego opracowuje program likwidacji obiektu jądrowego i przedstawia go do zatwierdzenia Prezesowi Agencji wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia.

2. W toku eksploatacji obiektu jądrowego program, o którym mowa w ust. 1, podlega aktualizacji nie rzadziej niż raz na pięć lat, a w przypadku nieuwzględnionego w tym programie zakończenia eksploatacji obiektu jądrowego – niezwłocznie po zakończeniu jego eksploatacji. Zaktualizowany program likwidacji obiektu jądrowego przedstawia się do zatwierdzenia Prezesowi Agencji wraz z prognozą kosztów likwidacji obiektu jądrowego.

Art. 38c. 1. Z zakończenia likwidacji obiektu jądrowego kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na likwidacji obiektu jądrowego sporządza raport z likwidacji obiektu jądrowego, który przedstawia Prezesowi Agencji do zatwierdzenia w terminie określonym w zezwoleniu na likwidację obiektu jądrowego.

2. Za dzień zakończenia likwidacji obiektu jądrowego uznaje się dzień zatwierdzenia przez Prezesa Agencji raportu z jego likwidacji.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dla etapu likwidacji różnych rodzajów obiektów jądrowych, a także zawartość raportu z likwidacji obiektu jądrowego, biorąc pod uwagę zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej oraz Stowarzyszenia Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych wydane w tym zakresie.

Art. 38d. 1. Na pokrycie kosztów związanych z finansowaniem końcowego postępowania z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi oraz kosztów likwidacji elektrowni jądrowej jednostka organizacyjna, która otrzymała zezwolenie na eksploatację elektrowni jądrowej, tworzy wyodrębniony fundusz specjalny, zwany dalej „funduszem likwidacyjnym”, z przypisanym do niego wyodrębnionym rachunkiem bankowym, na który raz na kwartał dokonuje wpłaty. Środki te mogą być lokowane na lokatach terminowych lub przeznaczone na zakup obligacji długoterminowych emitowanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

2. Wpłata, o której mowa w ust. 1, dokonywana jest od każdej wyprodukowanej w elektrowni jądrowej megawatogodziny energii elektrycznej.

3. Wpłaty, o której mowa w ust. 1, dokonuje się w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po kwartale, którego opłata dotyczy. Wpłata dotyczy okresu od pierwszego dnia kwartału następującego po kwartale, w którym jednostka ta wyprodukowała pierwszą megawatogodzinę energii w danej elektrowni jądrowej, do dnia rozpoczęcia likwidacji tej elektrowni.

4. Środki zgromadzone na funduszu likwidacyjnym przeznacza się na pokrycie kosztów końcowego postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, pochodzącymi z elektrowni jądrowej, oraz na pokrycie kosztów likwidacji tej elektrowni.

5. Kierownik jednostki organizacyjnej, która otrzymała zezwolenie na eksploatację lub likwidację elektrowni jądrowej, dokonuje wypłaty środków z funduszu likwidacyjnego po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Agencji.

6. Kierownik jednostki, która otrzymała zezwolenie na eksploatację lub likwidację elektrowni jądrowej, w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczy opłata, przedstawia Prezesowi Agencji kwartalne sprawozdanie o wysokości wpłat dokonanych na fundusz likwidacyjny oraz o ilości wyprodukowanych w tym kwartale megawatogodzin energii elektrycznej.

7. W przypadku opóźnienia w dokonaniu wpłaty, o której mowa w ust. 1, trwającego co najmniej 18 miesięcy Prezes Agencji może wydać nakaz zawieszenia eksploatacji elektrowni jądrowej.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wpłaty na pokrycie kosztów końcowego postępowania z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi oraz na pokrycie kosztów likwidacji elektrowni jądrowej dokonywanej przez jednostkę organizacyjną, która otrzymała zezwolenie na eksploatację elektrowni jądrowej, biorąc pod uwagę przewidywany okres eksploatacji elektrowni jądrowej, ilość wyprodukowanych przez nią odpadów promieniotwórczych, w tym wypalonego paliwa jądrowego, koszt końcowego postępowania z tymi odpadami, a także koszt likwidacji elektrowni jądrowej.

9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór kwartalnego sprawozdania o wysokości uiszczonej wpłaty na fundusz likwidacyjny, kierując się koniecznością zapewnienia rzetelnej informacji o wysokości należnej i dokonanej wpłaty na fundusz likwidacyjny.

Art. 38e. W postępowaniach, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, art. 37b, art. 37c ust. 3 i 4, art. 37d, art. 37e ust. 8, art. 38b ust. 2, art. 38c ust. 1 i art. 38d ust. 7, przepisu art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996, 1579 i 2138) nie stosuje się.

Art. 38f. Do wydawania zezwoleń na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, stosuje się przepisy niniejszego rozdziału i rozdziału 2, z wyjątkiem art. 5 ust. 5a–5d.

Art. 38g. 1. Zezwolenie na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, może zostać wydane jednostce organizacyjnej, która:

- 1) spełnia wymagania bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej oraz zabezpieczeń materiałów jądrowych;
- 2) posiada środki finansowe niezbędne do zapewnienia:
  - a) bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej oraz zabezpieczeń materiałów jądrowych na poszczególnych etapach działalności obiektu jądrowego, do zakończenia jego likwidacji,
  - b) w przypadku zezwolenia na budowę obiektu jądrowego – ukończenia budowy obiektu jądrowego;
- 3) zatrudnia pracowników o kwalifikacjach niezbędnych do wykonywania działalności objętej wnioskiem.

2. W celu wykazania posiadania niezbędnych środków finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, jednostka organizacyjna dołącza do wniosku:

- 1) dokumenty potwierdzające ich posiadanie, a w szczególności wyciąg z rachunku bankowego, na którym zgromadzono te środki, gwarancję bankową, gwarancję ubezpieczeniową;
- 2) raport zawierający symulację niezbędnych potrzeb finansowych, wynikających z tego obowiązku.

3. W celu wykazania posiadania niezbędnych środków finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, jednostka organizacyjna dołącza do wniosku:

- 1) dokumenty potwierdzające posiadanie lub możliwości pozyskania środków finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, wraz ze schematem finansowania;
- 2) raport zawierający symulację niezbędnych potrzeb finansowych, wynikających z tego obowiązku.

Art. 39. 1. Prezes Agencji rozpatruje wniosek o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej po uiszczeniu przez wnioskodawcę opłaty.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, wynosi – w przypadku wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem, polegającej na:

- 1) budowie elektrowni jądrowej – 5 000 000 zł;
- 2) rozruchu elektrowni jądrowej – 1 900 000 zł;
- 3) eksploatacji elektrowni jądrowej – 1 900 000 zł;
- 4) likwidacji elektrowni jądrowej – 2 000 000 zł.

3. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa i jest wnoszona na rachunek Państwowej Agencji Atomistyki.

Art. 39a. Prezes Agencji wydaje decyzję w sprawie zezwolenia:

- 1) na budowę obiektu jądrowego – w terminie 24 miesięcy,
  - 2) na rozruch obiektu jądrowego – w terminie 9 miesięcy,
  - 3) na eksploatację obiektu jądrowego – w terminie 6 miesięcy,
  - 4) na likwidację obiektu jądrowego – w terminie 9 miesięcy
- od dnia złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami.

Art. 39b. 1. Przed złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia inwestor może zwrócić się do Prezesa Agencji z wnioskiem o wydanie ogólnej opinii dotyczącej planowanych rozwiązań organizacyjno-technicznych w przyszłej działalności oraz projektów dokumentów, które należy złożyć wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia.

2. Prezes Agencji wydaje opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie 6 miesięcy, a w przypadkach szczególnie skomplikowanych – w terminie 9 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

Art. 39c. Do postępowania o wydanie zezwolenia nie stosuje się przepisu art. 31 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 39d. 1. Po wpłynięciu wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem polegającej na budowie obiektu jądrowego Prezes Agencji niezwłocznie ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych Prezesa Agencji treść wniosku o wydanie zezwolenia wraz ze skróconym raportem bezpieczeństwa oraz informację o:

- 1) wszczęciu postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę obiektu jądrowego;
- 2) możliwości składania uwag i wniosków;
- 3) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania;
- 4) terminie i miejscu rozprawy administracyjnej, w przypadku, o którym mowa w ust. 3.

2. Uwagi i wnioski, o których mowa w ust. 1 pkt 2, można wnosić:

- 1) pisemnie;
- 2) ustnie do protokołu;
- 3)¹⁵⁾ za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

3. Rozprawa, o której mowa w art. 89 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, jest otwarta dla społeczeństwa.

4. Prezes Agencji w uzasadnieniu decyzji podaje informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały uwzględnione uwagi i wnioski, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

5. Informacje, o których mowa w ust. 1, Prezes Agencji ogłasza w prasie obejmującej swoim zasięgiem gminę, w której granicach znajduje się teren objęty wnioskiem o wydanie zezwolenia, oraz gminy sąsiadujące z tą gminą.

Art. 39e. 1. W toku oceny wniosku o wydanie zezwolenia Prezes Agencji może:

- 1) przeprowadzać kontrole w miejscu, w którym jest lub ma być wykonywana działalność objęta wnioskiem;
- 2) korzystać z pomocy:
  - a) laboratoriów i organizacji eksperckich autoryzowanych przez Prezesa Agencji – w przypadku elektrowni jądrowej,
  - b) biegłych, ekspertów i laboratoriów – w przypadku innych obiektów jądrowych;
- 3) żądać wykonania badań lub ekspertyz w celu stwierdzenia, czy są spełnione warunki bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

2. Koszty uzasadnionych czynności dokonywanych w toku oceny wniosku o wydanie zezwolenia przez laboratoria i organizacje eksperckie oraz biegłych, ekspertów i laboratoria, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz wykonania badań lub ekspertyz, o których mowa w ust. 1 pkt 3, ponosi jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o wydanie zezwolenia.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do postępowania w przedmiocie wydania wyprzedzającej opinii dotyczącej planowanej lokalizacji obiektu jądrowego, o której mowa w art. 36a, oraz do postępowania w przedmiocie ogólnej opinii dotyczącej planowanych rozwiązań organizacyjno-technicznych w przyszłej działalności, o której mowa w art. 39b.

Art. 39f. 1. Przed wydaniem zezwolenia Prezes Agencji występuje do Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej projektu tego zezwolenia, przedkładając jednocześnie wniosek o wydanie zezwolenia wraz z załączonymi dokumentami.

2. Rada do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej przedstawia opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania projektu zezwolenia.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 72 pkt 1 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1579), która weszła w życie z dniem 7 października 2016 r.

3. W terminie miesiąca od dnia otrzymania opinii Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej Prezes Agencji przedstawia wnioskodawcy projekt zezwolenia.

4. W terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu zezwolenia wnioskodawca może przedstawić Prezesowi Agencji swoje uwagi do tego projektu.

Art. 39g. W zezwoleniu określa się warunki wykonywania działalności objętej tym zezwoleniem, w szczególności w zakresie:

- 1) wymogów projektowych;
- 2) obowiązków jednostki organizacyjnej w zakresie bezpieczeństwa obiektu jądrowego, urządzeń, pracowników, społeczeństwa i środowiska, w tym ochrony przed promieniowaniem;
- 3) konserwacji obiektu jądrowego;
- 4) modernizacji obiektu jądrowego;
- 5) planowania i procedur awaryjnych;
- 6) zarządzania obiektem jądrowym;
- 7) limitów i warunków eksploatacyjnych;
- 8) uprawnień pracowników obiektu jądrowego;
- 9) zgłaszania organom dozoru jądrowego przewidywanych zdarzeń eksploatacyjnych i warunków awaryjnych w obiekcie jądrowym;
- 10) prac i czynności w obiekcie jądrowym, których wykonywanie wymaga obecności inspektora dozoru jądrowego.

Art. 39h. 1. W przypadku stwierdzenia – w szczególności w wyniku oceny raportów z ocen okresowych – że jest to niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej lub zabezpieczeń materiałów jądrowych, Prezes Agencji może dokonać zmiany warunków wykonywania działalności objętej zezwoleniem.

2. Przepisy art. 39e i art. 39f stosuje się odpowiednio.

Art. 39i. 1. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego wnioskodawca jest obowiązany uzyskać:

- 1) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji, na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, 831, 961, 1250, 1579 i 2003);
- 2) opinię Komisji Europejskiej, wydaną na podstawie art. 43 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Euratom).

2. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, właściwy organ zasięga opinii Prezesa Agencji, przesyłając mu projekt decyzji oraz wnioski o wydanie decyzji wraz z załączonymi dokumentami.

Art. 39j. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na rozruch obiektu jądrowego wnioskodawca uzyskuje opinię Komisji Europejskiej, wydaną na podstawie art. 37 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Euratom).

Art. 39k. Wydanie zezwolenia na budowę albo likwidację obiektu jądrowego jest warunkiem uzyskania pozwolenia na budowę, użytkowanie i rozbiórkę tego obiektu, wydawanego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290, 961, 1165, 1250 i 2255).

Rozdział 4a

Informacja społeczna w zakresie obiektów energetyki jądrowej

Art. 39l. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o:

- 1) obiekcie energetyki jądrowej – należy przez to rozumieć elektrownię jądrową lub działający na potrzeby energetyki jądrowej:
  - a) zakład wzbogacania izotopowego,
  - b) zakład wytwarzania paliwa jądrowego,

- c) zakład przerobu wypalonego paliwa jądrowego,
  - d) przechowalnik wypalonego paliwa jądrowego,
  - e) obiekt do przechowywania odpadów promieniotwórczych będący obiektem jądrowym w rozumieniu art. 3 pkt 17;
- 2) społeczności lokalnej – należy przez to rozumieć mieszkańców:
- a) gminy lub gmin, na których terenie zrealizowana została lub realizowana będzie inwestycja w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej,
  - b) gmin, których granice znajdują się w odległości nie większej niż 15 km od granic nieruchomości, na której zrealizowana została lub realizowana będzie inwestycja, o której mowa w lit. a.

Art. 39m. 1. Inwestor obiektu energetyki jądrowej, nie później niż z dniem złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na budowę obiektu jądrowego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, tworzy Lokalne Centrum Informacyjne, zwane dalej „Lokalnym Centrum”.

2. Inwestor obiektu energetyki jądrowej, a następnie kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu energetyki jądrowej, prowadzi Lokalne Centrum do dnia zakończenia likwidacji obiektu energetyki jądrowej.

3. Do zadań Lokalnego Centrum należy w szczególności:

- 1) gromadzenie i udostępnianie bieżących informacji na temat pracy obiektu energetyki jądrowej;
- 2) gromadzenie i udostępnianie bieżących informacji na temat stanu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej wokół obiektu energetyki jądrowej;
- 3) współpraca z organami administracji, państwowymi osobami prawnymi oraz innymi jednostkami organizacyjnymi w prowadzeniu działań związanych z informacją społeczną, edukacją, popularyzacją oraz informacją naukowo-techniczną i prawną w zakresie energetyki jądrowej oraz bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obiektu energetyki jądrowej.

4. Informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, Lokalne Centrum zamieszcza na swoich stronach internetowych oraz w wydawanym przez siebie lokalnym biuletynie informacyjnym.

5. Lokalne Centrum może być utworzone dla więcej niż jednego obiektu energetyki jądrowej, pod warunkiem że obiekty te są usytuowane w swoim bezpośrednim sąsiedztwie.

Art. 39n. 1. Społeczność lokalna może utworzyć Lokalny Komitet Informacyjny, zwany dalej „Komitetem”.

2. W skład Komitetu wchodzi:

- 1) przedstawiciele gmin wyznaczeni przez wójtów (burmistrzów, prezydentów) w liczbie nie większej niż 1 z każdej z gmin, na terenie której zlokalizowany jest obiekt energetyki jądrowej;
- 2) członkowie społeczności lokalnej, którzy łącznie spełniają następujące warunki:
  - a) ukończyli 18 lat,
  - b) korzystają z pełni praw publicznych,
  - c) złożyli zgłoszenie o udziale w pracach Komitetu w urzędzie gminy, o którym mowa w pkt 1.

3. W pracach Komitetu, z głosem doradczym, mogą uczestniczyć eksperci zewnętrzni powołani przez Komitet.

4. Do zadań Komitetu należy:

- 1) zapewnienie społecznego monitoringu realizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej oraz wykonywanej działalności związanej z narażeniem, polegającej na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji tego obiektu;
- 2) informowanie społeczności lokalnej o działalności wykonywanej z wykorzystaniem obiektu energetyki jądrowej;
- 3) reprezentowanie społeczności lokalnej wobec organów jednostki organizacyjnej realizującej inwestycję w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji tego obiektu.

5. W celu właściwego wykonywania swoich zadań Komitet może w szczególności:

- 1) każdorazowo wyznaczyć ze swego grona osoby, w liczbie nie większej niż 5, uprawnione do wstępu na teren lub do pomieszczeń obiektu energetyki jądrowej w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 4 pkt 1;
- 2) żądać dostępu do informacji na temat realizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub dokumentów dotyczących działalności prowadzonej z wykorzystaniem tego obiektu, z wyłączeniem dokumentów zawierających informacje, o których mowa w art. 35a ust. 6.

6. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, nie obejmuje prawa do wejścia na teren i do pomieszczeń, do których dostęp jest niedopuszczalny ze względów bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony fizycznej.

7. Wstęp na teren lub do pomieszczeń obiektu energetyki jądrowej, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, odbywa się wyłącznie w obecności wyznaczonego pracownika jednostki organizacyjnej.

8. Obsługę administracyjno-organizacyjną komitetu oraz finansowanie jego działalności zapewnia gmina właściwa miejscowo dla obiektu energetyki jądrowej. W przypadku gdy obiekt energetyki jądrowej zlokalizowany jest na obszarze więcej niż jednej gminy, obsługę administracyjno-organizacyjną oraz finansowanie działania komitetu zapewnia gmina, na obszarze której znajduje się największa część obiektu energetyki jądrowej.

9.¹²⁾ Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady tworzenia i działania komitetów oraz współpracy komitetów z inwestorami obiektów energetyki jądrowej lub kierownikami jednostek organizacyjnych prowadzących działalność związaną z narażeniem, mając na względzie zapewnienie społeczności lokalnej możliwości pozyskiwania niezbędnych informacji o wpływie obiektu energetyki jądrowej na zdrowie ludzi i środowisko naturalne.

Art. 39o. W celu realizacji gminnej strategii informacyjnej, edukacyjnej i promocyjnej w zakresie energetyki jądrowej gmina, na terenie której jest planowana lub realizowana inwestycja w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub na terenie której prowadzona jest działalność związana z narażeniem, polegająca na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji takiego obiektu, może utworzyć Gminny Punkt Informacyjny.

Rozdział 5

Materiały i technologie jądrowe

Art. 40. W rozumieniu niniejszego rozdziału użyte określenia oznaczają:

- 1) dokumentacja jądrowa:
  - a) dokumenty dotyczące pochodzenia, stanu lub ruchu materiałów jądrowych,
  - b) deklaracje, powiadomienia (notyfikacje) i sprawozdania przekazywane do Komisji Europejskiej, dotyczące materiałów jądrowych i urządzeń, w których materiały jądrowe były, są lub mają być stosowane, przetwarzane, przechowywane lub transportowane,
  - c) dokumenty dotyczące pracy urządzeń, o których mowa w lit. b,
  - d) dokumentację projektowo-eksploatacyjną zawierającą podstawowe charakterystyki techniczne obiektu wskazane w przepisach Unii Europejskiej dotyczących zabezpieczeń materiałów jądrowych,
  - e) deklaracje i plany działania związane z wykorzystaniem materiałów jądrowych,
  - f) oceny, zalecenia, polecenia i decyzje Komisji Europejskiej w sprawach dotyczących zabezpieczeń materiałów jądrowych;
- 1a) deklaracja dla terenu obiektu – ogólny opis każdego budynku dla terenu obiektu, łącznie z opisem sposobu jego wykorzystania i zawartości, wraz z mapą terenu obiektu, który Rzeczpospolita Polska jest zobowiązana dostarczyć Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA) zgodnie z art. 2 lit. a pkt (iii) Protokołu dodatkowego;
- 2) ewidencja materiałów jądrowych – dokumentowanie zgodnie z wymaganiami zabezpieczeń materiałów jądrowych, oddzielnie dla każdego rejonu bilansu materiałowego, w oparciu o prowadzoną rachunkowość materiałową, informacji o stanie inwentarza materiałów wyjściowych i specjalnych materiałów rozszczepialnych, dotyczące w szczególności ilości, rodzaju, lokalizacji, zmian w inwentarzu oraz pochodzenia i przeznaczenia tych materiałów;
- 3) Euratom – Europejską Wspólnotę Energii Atomowej;
- 3a) inspektorzy Euratomu – inspektorów Komisji Europejskiej do spraw zabezpieczeń materiałów jądrowych wyznaczonych do działania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 81 Traktatu Euratom;

- 3b) inspektorzy MAEA – inspektorów MAEA do spraw zabezpieczeń materiałów jądrowych wyznaczonych do działania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 85 Porozumienia;
- 4) kontrola technologii jądrowych – działania podejmowane w celu stwierdzenia, czy działalność badawczo-rozwojowa, zdefiniowana w art. 18 lit. a Protokołu dodatkowego, działalność wytwórcza wymieniona w aneksie I do Protokołu dodatkowego, oraz urządzenia, części urządzeń i materiały wymienione w aneksie II do Protokołu dodatkowego, a także pozyskiwane z zagranicy lub przekazywane za granicę technologie jądrowe, dotyczą zastosowań nieprowadzących do wykorzystania materiałów jądrowych w sposób niezgodny z wymaganiami Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej;
- 4a) lokalizacja poza obiektem – urządzenie lub lokalizację, które są określone w art. 18 lit. j Protokołu dodatkowego;
- 4b) materiały wyjściowe – materiały należące do materiałów jądrowych, zdefiniowane w art. 197 ust. 3 Traktatu Euratom;
- 5) obiekt – obiekt zdefiniowany w art. 98 ust. 2 lit. I Porozumienia;
- 6) Porozumienie – Porozumienie między Królestwem Belgii, Królestwem Danii, Republiką Federalną Niemiec, Irlandią, Republiką Włoską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Królestwem Niderlandów, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Międzynarodową Agencją Energii Atomowej dotyczące wprowadzenia w życie artykułu III ustępy 1 i 4 Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, podpisane w Brukseli dnia 5 kwietnia 1973 r.;
- 7) Protokół dodatkowy – Protokół dodatkowy do Porozumienia między Republiką Austrii, Królestwem Belgii, Królestwem Danii, Republiką Finlandii, Republiką Federalną Niemiec, Republiką Grecką, Irlandią, Republiką Włoską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Królestwem Niderlandów, Republiką Portugalską, Królestwem Hiszpanii, Królestwem Szwecji, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Międzynarodową Agencją Energii Atomowej dotyczącego wprowadzenia w życie artykułu III ustępy 1 i 4 Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, podpisany w Wiedniu dnia 22 września 1998 r.;
- 8) rejon bilansu materiałowego – obszar na terenie obiektu lub poza nim określony w art. 98 ust. 2 lit. M Porozumienia;
- 8a) specjalne materiały rozszczepialne – materiały należące do materiałów jądrowych zdefiniowane w art. 197 ust. 1 Traktatu Euratom;
- 8b) środki techniczne zabezpieczeń – aparaty kontrolne i pomiarowe, przyrządy wykrywające promieniowanie jonizujące, urządzenia obserwacyjno-rejestrujące, urządzenia sygnalizujące stan lub sposób działania obiektu, środki zamykające, w tym pieczęcie zabezpieczające, oraz urządzenia służące do przekazywania informacji na odległość, w tym także poza granice państwa, instalowane w celu uzyskiwania ciągłej informacji o ilości i jakości materiałów jądrowych podlegających zabezpieczeniom;
- 9) technologie jądrowe – technologie związane z jądrowym cyklem paliwowym, w szczególności:
  - a) służące do wytwarzania, przetwarzania, wzbogacania izotopowego lub stosowania materiałów wyjściowych (źródłowych) lub specjalnych materiałów rozszczepialnych w obiektach jądrowych,
  - b) stosowane w postępowaniu z wysoko- i średnioaktywnymi odpadami promieniotwórczymi zawierającymi specjalne materiały rozszczepialne,
  - c) służące do wytwarzania urządzeń lub ich części niezbędnych do wytwarzania, przetwarzania, napromieniowania lub stosowania materiałów wyjściowych (źródłowych), specjalnych materiałów rozszczepialnych, ciężkiej wody, deuteru, trytu lub jądrowo czystego grafitu;
- 10) teren obiektu – teren obiektu zdefiniowany w art. 18 lit. b Protokołu dodatkowego;
- 11) Układ – Układ o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, sporządzony w Moskwie, Waszyngtonie i Londynie dnia 1 lipca 1968 r. (Dz. U. z 1970 r. poz. 60);
- 12) zabezpieczenia materiałów jądrowych – zespół środków prawnych i organizacyjnych oraz rozwiązań praktycznych, ustanowionych w ramach Układu, Porozumienia, Protokołu dodatkowego i Traktatu Euratom oraz przepisów wydanych na jego podstawie, w zamiarze niedopuszczenia do wykorzystania materiałów jądrowych stosowanych w pokojowej działalności do wytwarzania broni jądrowej, innych jądrowych urządzeń wybuchowych lub do celów nieznanych.

Art. 41. 1. Materiały jądrowe, z wyjątkiem rud uranu i toru, podlegają ochronie fizycznej.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z materiałami jądrowymi opracowuje system ochrony fizycznej, który zatwierdza Prezes Agencji.

3. Nadzór nad systemem ochrony fizycznej sprawuje Prezes Agencji na zasadach określonych w rozdziale 9.

Art. 41a. 1. Podejmowanie i prowadzenie działalności polegającej na wykorzystywaniu materiałów jądrowych lub technologii jądrowych do budowy broni jądrowej lub jądrowych ładunków wybuchowych jest zabronione.

2. Prezes Agencji koordynuje wypełnianie zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie zabezpieczeń materiałów jądrowych i kontroli technologii jądrowych, prowadzi krajowy system gromadzenia i przetwarzania danych związanych z wypełnianiem tych zobowiązań oraz bilansuje stan ilościowy materiałów wyjściowych i specjalnych materiałów rozszczepialnych w kraju.

3. W celu uzyskania potwierdzenia, że zakaz, o którym mowa w ust. 1, jest przestrzegany, a zobowiązania przyjęte przez Rzeczpospolitą Polską w zakresie zabezpieczeń materiałów jądrowych i kontroli technologii jądrowych są w sposób właściwy wypełniane, organy dozoru jądrowego prowadzą kontrolę obejmującą:

- 1) materiały wyjściowe i specjalne materiały rozszczepialne wytwarzane, przetwarzane, przechowywane, stosowane lub transportowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegające ewidencji materiałów jądrowych, z wyjątkiem materiałów przewożonych tranzytem przez to terytorium;
- 2) dokumentację jądrową;
- 3) pomieszczenia i urządzenia znajdujące się na terenie obiektu;
- 4) miejsca, w których mogą występować ślady działalności z materiałami jądrowymi lub technologiami jądrowymi, w szczególności wycofane z eksploatacji obiekty i lokalizacje poza obiektami;
- 5) miejsca, w których mogą występować ślady wydobywania lub przerobu rud uranu i toru;
- 6) miejsca składowania odpadów promieniotwórczych, które mogą zawierać specjalne materiały rozszczepialne;
- 7) miejsca, w których wykorzystuje się materiały jądrowe do celów niejądrowych;
- 8) miejsca, w których znajdują się materiały wyjściowe, które nie osiągnęły składu i stopnia czystości kwalifikujących je do wykorzystania do produkcji paliwa jądrowego lub do wzbogacania izotopowego;
- 9) działalność badawczo-rozwojową w zakresie technologii jądrowych zdefiniowaną w art. 18 lit. a Protokołu dodatkowego;
- 10) wytwarzanie części urządzeń oraz urządzeń i materiałów wymienionych w załączniku numer I do Protokołu dodatkowego;
- 11) przywóz oraz wywóz urządzeń, części urządzeń i materiałów wymienionych w załączniku numer II do Protokołu dodatkowego.

4. W związku z prowadzoną kontrolą organy dozoru jądrowego mają prawo:

- 1) dostępu o każdej porze do materiałów, urządzeń i ich części, pomieszczeń i miejsc, o których mowa w ust. 3;
- 2) wglądu do dokumentacji, o której mowa w ust. 3;
- 3) do żądania pisemnych lub ustnych informacji dotyczących działalności z materiałami, technologiami, urządzeniami i częściami urządzeń, o których mowa w ust. 3.

5. Przepis ust. 1 nie narusza przepisów o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.

6. O prowadzeniu kontroli działalności badawczo-rozwojowej w zakresie technologii jądrowych, w szczególności w odniesieniu do wieloletnich planów takiej działalności, Prezes Agencji informuje ministra właściwego do spraw nauki w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia kontroli.

Art. 41b. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność z materiałami jądrowymi w obiekcie lub lokalizacji poza obiektem:

- 1) umożliwia organom dozoru jądrowego, inspektorom Euratomu oraz inspektorom MAEA dokonanie kontroli prowadzonej przez siebie działalności w zakresie określonym wymaganiami zabezpieczeń materiałów jądrowych, zapewniając w szczególności dostęp do dokumentacji jądrowej, materiałów jądrowych, budynków, pomieszczeń i urządzeń obiektu lub lokalizacji poza obiektem oraz do środków technicznych zabezpieczeń zainstalowanych lub zdeponowanych przez inspektorów Euratomu lub MAEA;
- 2) dostarcza Prezesowi Agencji kopie dokumentacji jądrowej przekazywanej Komisji Europejskiej oraz od niej otrzymywanej w ciągu jednego dnia roboczego od jej wysłania albo otrzymania;
- 3) przekazuje Prezesowi Agencji na jego żądanie wyjaśnienia dotyczące danych zawartych w dokumentacji jądrowej, w zakresie i terminie określonych w żądaniu;

- 4) przekazuje organom dozoru jądrowego, inspektorom Euratomu i inspektorom MAEA informacje o działalności eksploatacyjnej, o której mowa w art. 2 lit. a pkt (ii) Protokołu dodatkowego, w zakresie i terminie określonych w żądaniu;
- 5) w przypadku stwierdzenia utraty materiału jądrowego wskutek nadzwyczajnego zdarzenia lub okoliczności, a także jeżeli nastąpiło jego niedozwolone użycie, niezwłocznie informuje o tym Prezesa Agencji, podając:
  - a) ilość i rodzaj utraconego albo użytego w niedozwolony sposób materiału jądrowego,
  - b) rejon bilansu materiałowego, w którym materiał był objęty ewidencją,
  - c) określenie przyczyn i okoliczności utraty lub niedozwolonego użycia materiału jądrowego,
  - d) opis działań podjętych w celu przeciwdziałania skutkom utraty lub niedozwolonego użycia materiału jądrowego oraz w celu zapobieżenia podobnym zdarzeniom w przyszłości;
- 6) zapewnia warunki niezbędne do instalowania uzgodnionych z inspektorami Euratomu oraz inspektorami MAEA środków technicznych zabezpieczeń;
- 7) zapewnia zachowanie w stanie nienaruszonym integralności barier fizycznych i pieczęci chroniących przed nieupoważnionym dostępem do materiałów jądrowych, urządzeń, wzorców, próbek oraz środków technicznych zabezpieczeń, zamkniętych przez inspektorów Euratomu lub inspektorów MAEA za pomocą barier fizycznych i pieczęci, a w przypadku stwierdzenia naruszenia integralności barier fizycznych lub pieczęci niezwłocznie informuje o tym Prezesa Agencji, podając:
  - a) przyczyny i okoliczności naruszenia,
  - b) opis działań podjętych w celu przeciwdziałania skutkom naruszenia oraz w celu zapobieżenia naruszeniom w przyszłości;
- 8) organizuje wysyłanie próbek pobranych dla lub przez inspektorów Euratomu lub inspektorów MAEA oraz odbiór i wysyłanie materiałów i sprzętu służących inspektorom do kontroli;
- 9) zapoznaje inspektorów Euratomu i inspektorów MAEA ze specyficznymi wymaganiami ochrony radiologicznej obowiązującymi na terenie obiektu lub lokalizacji poza obiektem, wyposaża ich w niezbędne środki ochrony osobistej oraz prowadzi kontrolę dawek promieniowania jonizującego otrzymywanych przez inspektorów w trakcie prowadzonej kontroli.

Art. 41c. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność z materiałami jądrowymi w lokalizacji poza obiektem, wyznaczonej przez Prezesa Agencji w uzgodnieniu z Komisją Europejską, przekazuje Prezesowi Agencji w podanych przez niego zakresie i terminie informacje niezbędne do sporządzenia zbiorczych sprawozdań dla Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 64, 67 i 68 Porozumienia.

Art. 41d. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej działającej na terenie obiektu:

- 1) przygotowuje projekt aktualizacji deklaracji dla terenu obiektu i przekazuje ten projekt do uzgodnienia Prezesowi Agencji do dnia 28 lutego każdego roku;
- 2) umożliwia organom dozoru jądrowego, inspektorom Euratomu oraz inspektorom MAEA dostęp do wskazanych przez nich zabudowań, pomieszczeń i urządzeń jednostki na terenie obiektu, w których nie znajdują się materiały wyjściowe lub specjalne materiały rozszczepialne:
  - a) w terminie 2 godzin od przedstawienia przez inspektora MAEA pisemnego polecenia przeprowadzenia w nich kontroli w normalnych godzinach pracy jednostki organizacyjnej w ramach dostępu uzupełniającego, o którym mowa w art. 5 lit. a pkt (i) Protokołu dodatkowego, lub w związku z kontrolą prowadzoną na podstawie Porozumienia,
  - b) w terminie wskazanym w zawiadomieniu o decyzji przeprowadzenia kontroli, przekazanym przez Prezesa Agencji lub osobę przez niego upoważnioną za pomocą faksu, poczty elektronicznej lub telefonicznie co najmniej 8 godzin przed rozpoczęciem kontroli, w przypadku gdy kontrola w ramach dostępu uzupełniającego na podstawie Protokołu dodatkowego nie jest planowana w zwykłych godzinach pracy jednostki lub nie jest planowana w związku z kontrolą prowadzoną na podstawie Porozumienia;
- 3) w trakcie kontroli, o której mowa w pkt 2, umożliwia organom dozoru jądrowego, inspektorom MAEA i inspektorom Euratomu przeprowadzenie czynności, o których mowa w art. 6 lit. a Protokołu dodatkowego, oraz udziela im niezbędnych wyjaśnień związanych z przeprowadzanymi czynnościami.

2. W przypadku gdy na terenie obiektu działa więcej niż jedna jednostka organizacyjna, obowiązki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, wypełnia kierownik jednostki organizacyjnej wyznaczonej przez Prezesa Agencji, aktualizując deklarację dla terenu obiektu w oparciu o dane przekazane mu przez kierowników wszystkich jednostek organizacyjnych działających na terenie obiektu.

3. W sytuacji, o której mowa w ust. 2, kierownik jednostki organizacyjnej wyznaczonej przez Prezesa Agencji przekazuje kierownikom innych jednostek organizacyjnych działających na terenie obiektu informację o przedstawieniu przez inspektora MAEA pisemnego zawiadomienia o kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a.

Art. 41e. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność polegającą na składowaniu odpadów promieniotwórczych zawierających specjalne materiały rozszczepialne lub na postępowaniu z takimi odpadami:

- 1) prowadzi dokumentację odpadów promieniotwórczych zawierających specjalne materiały rozszczepialne, wobec których MAEA wydała decyzję o zakończeniu ewidencji, obejmującą informacje o ilości zawartego w nich plutonu, uranu-233, uranu wzbogaconego co najmniej w 20% w izotopy uranu-233 lub uranu-235, ich koncentracji, postaci fizycznej, sposobie unieszkodliwienia oraz dacie przyjęcia do składowiska albo przechowalnika i miejscu składowania albo przechowywania;
- 2) informuje Prezesa Agencji o planowanym przemieszczeniu poza granice składowiska albo przechowalnika lub o planowanym przetwarzaniu odpadów promieniotwórczych zawierających materiały wymienione w pkt 1, z podaniem, odpowiednio, terminu przemieszczenia lub rozpoczęcia przetwarzania i jego zakończenia, w terminie co najmniej 210 dni przed dniem rozpoczęcia przemieszczania lub przetwarzania;
- 3) informuje Prezesa Agencji, w terminie do dnia 15 stycznia każdego roku, o dokonanych w poprzednim roku kalendarzowym zmianach w lokalizacji odpadów promieniotwórczych zawierających specjalne materiały rozszczepialne wymienione w pkt 1;
- 4) umożliwia organom dozoru jądrowego, inspektorom Euratomu oraz inspektorom MAEA dostęp do budynków i urządzeń jednostki w celu dokonania kontroli w ramach dostępu uzupełniającego, o którym mowa w art. 5 lit. a pkt (ii) Protokołu dodatkowego, umożliwia im przeprowadzenie czynności, o których mowa w art. 6 lit. b Protokołu dodatkowego, oraz udziela im niezbędnych wyjaśnień związanych z przeprowadzanymi czynnościami.

Art. 41f. Kierownik jednostki wykorzystującej materiały jądrowe do celów niejądrowych lub jednostki, w posiadaniu której znajdują się materiały wyjściowe o składzie i czystości niekwalifikujących ich do produkcji paliwa jądrowego lub do wzbogacania izotopowego:

- 1) przekazuje Prezesowi Agencji, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, informację, za okres poprzedniego roku kalendarzowego, o ilości i składzie chemicznym materiałów jądrowych, dacie ich przywozu lub przyjęcia i pochodzeniu, dacie ich wywozu lub przekazania i miejscu przeznaczenia oraz sposobie ich wykorzystania lub planowanego wykorzystania, z podaniem terminu i sposobu wykorzystania;
- 2) umożliwia organom dozoru jądrowego, inspektorom Euratomu oraz inspektorom MAEA dostęp do materiałów jądrowych w celu dokonania kontroli w ramach dostępu uzupełniającego, o którym mowa w art. 5 lit. a pkt (ii) Protokołu dodatkowego, umożliwia im przeprowadzenie czynności, o których mowa w art. 6 lit. b Protokołu dodatkowego, oraz udziela im niezbędnych wyjaśnień związanych z przeprowadzanymi czynnościami.

Art. 41g. 1. Kierownik jednostki, która zamierza prowadzić działalność badawczo-rozwojową związaną z jądrowym cyklem paliwowym, zdefiniowaną w art. 18 lit. a Protokołu dodatkowego, chociażby działalność ta nie podlegała obowiązkowi uzyskania zezwolenia albo zgłoszenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1, przekazuje Prezesowi Agencji, nie później niż w ciągu 30 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia tej działalności, informację zawierającą nazwę i adres jednostki, która zamierza prowadzić działalność, przedmiot i cel działalności, datę planowanego rozpoczęcia działalności, miejsce i sposób jej prowadzenia, etapy realizacji i planowany termin zakończenia działalności, nazwę i adres jednostki zamawiającej oraz finansującej działalność.

2. Kierownik jednostki, która prowadzi działalność badawczo-rozwojową związaną z jądrowym cyklem paliwowym określoną w art. 18 lit. a Protokołu dodatkowego, przekazuje Prezesowi Agencji, do dnia 31 marca każdego roku, informację dotyczącą działalności w minionym roku kalendarzowym, zawierającą nazwę i adres jednostki, która prowadzi działalność, przedmiot i cel działalności, datę rozpoczęcia działalności, miejsce i sposób jej prowadzenia, etapy realizacji i planowany termin zakończenia działalności, nazwę i adres jednostki zamawiającej oraz finansującej działalność.

3. Kierownik jednostki, o której mowa w ust. 1 lub 2, umożliwia organom dozoru jądrowego oraz inspektorom MAEA dostęp do miejsc, w których działalność ma być lub jest prowadzona, w celu dokonania kontroli w ramach dostępu uzupełniającego, o którym mowa w art. 5 lit. b Protokołu dodatkowego, umożliwia im przeprowadzenie czynności, o których mowa w art. 6 lit. c Protokołu dodatkowego, oraz udziela im niezbędnych wyjaśnień związanych z przeprowadzanymi czynnościami.

Art. 41h. 1. Kierownik jednostki prowadzącej działalność w zakresie wytwarzania urządzeń, części urządzeń i materiałów związanych z technologiami jądrowymi, wymienionych w załączniku numer I do Protokołu dodatkowego, informuje Prezesa Agencji, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, o działalności wykonywanej w poprzednim roku kalendarzowym, podając:

- 1) nazwę i adres jednostki, która prowadzi działalność;
- 2) rodzaj wytworzonych lub skompletowanych urządzeń lub części urządzeń i materiałów oraz ich ilość;
- 3) informację o dokonanym wywozie urządzeń, części urządzeń i materiałów, o których mowa w pkt 2, do innego miejsca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub poza to terytorium, z podaniem nazwy i adresu ich odbiorcy oraz daty wywozu.

2. Kierownik jednostki, o której mowa w ust. 1, umożliwia organom dozoru jądrowego i inspektorom MAEA dostęp do budynków, w których urządzenia, części urządzeń lub materiały wymienione w załączniku numer I do Protokołu dodatkowego są wytwarzane lub przechowywane, w celu dokonania kontroli w ramach dostępu uzupełniającego, o którym mowa w art. 5 lit. b Protokołu dodatkowego, umożliwia im przeprowadzenie czynności, o których mowa w art. 6 lit. c Protokołu dodatkowego, oraz udziela im niezbędnych wyjaśnień związanych z przeprowadzanymi czynnościami.

Art. 41i. 1. Kierownik jednostki dokonującej przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub wywozu z tego terytorium urządzeń, części urządzeń lub materiałów wymienionych w załączniku numer II do Protokołu dodatkowego informuje Prezesa Agencji, w terminie 30 dni od końca każdego kwartału, w którym miał miejsce taki przywóz lub wywóz, o:

- 1) ich rodzaju, sposobie identyfikacji oraz ilości;
- 2) nazwie i adresie odbiorcy, dacie odpowiednio przywozu lub wywozu oraz deklarowanym przez odbiorcę przeznaczeniu tych urządzeń, części urządzeń lub materiałów.

2. Kierownik jednostki dokonującej przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej urządzeń, części urządzeń lub materiałów wymienionych w załączniku numer II do Protokołu dodatkowego umożliwia organom dozoru jądrowego i inspektorom MAEA dostęp do przywiezionych urządzeń, części urządzeń lub materiałów wymienionych w załączniku numer II do Protokołu dodatkowego w celu dokonania kontroli w ramach dostępu uzupełniającego, o którym mowa w art. 5 lit. b Protokołu dodatkowego, umożliwia im przeprowadzenie czynności, o których mowa w art. 6 lit. c Protokołu dodatkowego, oraz udziela im niezbędnych wyjaśnień związanych z przeprowadzanymi czynnościami.

Art. 41j. Kierownik jednostki będącej odbiorcą końcowym urządzeń, części urządzeń lub materiałów wymienionych w załączniku numer II do Protokołu dodatkowego przywiezionych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej umożliwia organom dozoru jądrowego i inspektorom MAEA dostęp do nich w celu dokonania kontroli w ramach dostępu uzupełniającego, o którym mowa w art. 5 lit. b Protokołu dodatkowego, umożliwia im przeprowadzenie czynności, o których mowa w art. 6 lit. c Protokołu dodatkowego, oraz udziela im niezbędnych wyjaśnień związanych z przeprowadzanymi czynnościami.

Art. 41k. 1. Użytkownik gruntów lub zabudowań znajdujących się poza terenem obiektu, w tym miejsc, w których znajdują się obiekty lub lokalizacje poza obiektami wycofane z użytkowania, umożliwia inspektorom dozoru jądrowego oraz inspektorom MAEA dostęp do nich w celu przeprowadzenia kontroli w ramach dostępu uzupełniającego, o którym mowa w art. 5 lit. a pkt (iii) oraz lit. c Protokołu dodatkowego, umożliwia im przeprowadzenie czynności, o których mowa w art. 6 lit. a oraz d Protokołu dodatkowego, oraz udziela im niezbędnych wyjaśnień związanych z przeprowadzanymi czynnościami.

2. Podczas kontroli, o której mowa w ust. 1, mogą być obecni inspektorzy Euratomu za zgodą Prezesa Agencji wyrażoną w zawiadomieniu o przeprowadzeniu kontroli.

Art. 41l. Kierownik jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 41e, kierownik jednostki, o której mowa w art. 41f–41j, oraz użytkownik gruntów lub zabudowań, o którym mowa w art. 41k ust. 1, w przypadku gdy ma być przeprowadzona kontrola w ramach dostępu uzupełniającego na podstawie Protokołu dodatkowego, umożliwiają dostęp do nich odpowiednio organom dozoru jądrowego, inspektorom MAEA lub inspektorom Euratomu w terminie wskazanym w zawiadomieniu o planowanej kontroli, przekazanych przez Prezesa Agencji lub osobę przez niego upoważnioną za pomocą faksu, poczty elektronicznej lub telefonicznie co najmniej 8 godzin przed rozpoczęciem kontroli.

Art. 41m. 1. Obiekty jądrowe podlegają ochronie fizycznej, nad którą nadzór sprawują Prezes Agencji oraz Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, ruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego, opracowuje i wdraża system ochrony fizycznej.

3. Prezes Agencji zatwierdza system ochrony fizycznej obiektu jądrowego po uzyskaniu pozytywnej opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

4. Prezes Agencji sprawuje nadzór, o którym mowa w ust. 1, na zasadach określonych w rozdziale 9.

5. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, upoważnionemu pisemnie funkcjonariuszowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przysługuje prawo do:

- 1) swobodnego wstępu o każdej porze do obiektów i pomieszczeń kontrolowanego obiektu jądrowego;
- 2) wglądu do dokumentów związanych z systemem ochrony fizycznej kontrolowanego obiektu jądrowego;
- 3) żądania udostępnienia do kontroli sieci lub systemów teleinformatycznych wykorzystywanych w systemie ochrony fizycznej kontrolowanego obiektu jądrowego;
- 4) przeprowadzania oględzin terenu, obiektów, pomieszczeń i urządzeń kontrolowanego obiektu jądrowego;
- 5) żądania od kierownika i pracowników kontrolowanego obiektu jądrowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień dotyczących aktów terroru, dywersji, sabotażu i kradzieży oraz prób wejścia lub przebywania osób nieuprawnionych na terenie kontrolowanego obiektu jądrowego;
- 6) korzystania z pomocy biegłych i specjalistów;
- 7) wydawania pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Art. 42. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych w zakresie ochrony fizycznej, materiały jądrowe podlegające ochronie fizycznej z podziałem na kategorie oraz sposób przeprowadzania kontroli, o której mowa w art. 41 ust. 3, uwzględniając konieczność zapewnienia właściwego poziomu ochrony fizycznej dla poszczególnych kategorii materiałów jądrowych, a także obiektów jądrowych oraz ocenę skuteczności systemu ochrony fizycznej.

Art. 42a. 1. Budynek i urządzenia niewchodzące w skład obiektu jądrowego, których uszkodzenie lub zakłócenie pracy mogłoby spowodować skutki mające istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, podlegają ochronie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1432 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60).

2. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe wymagania, jakim powinna odpowiadać ochrona budynków i urządzeń niewchodzących w skład obiektu jądrowego, których uszkodzenie lub zakłócenie pracy mogłoby spowodować skutki mające istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia należytego poziomu bezpieczeństwa takich budynków i urządzeń.

Rozdział 6

Źródła promieniowania jonizującego

Art. 43. 1. Źródła promieniowania jonizującego podlegają kontroli, a źródła promieniotwórcze podlegają także ewidencji.

2. Obowiązek prowadzenia kontroli źródeł promieniowania jonizującego oraz ewidencji stanu i ruchu źródeł promieniotwórczych spoczywa na kierowniku jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z tymi źródłami.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną ze źródłami promieniotwórczymi ma obowiązek zabezpieczyć je przed uszkodzeniem, kradzieżą lub dostaniem się w ręce osób nieuprawnionych.

4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, sposób zabezpieczenia źródeł wysokoaktywnych przed uszkodzeniem, kradzieżą lub dostaniem się w ręce osób niepowołanych, mając na względzie konieczność zapobieżenia powstaniu zdarzenia radiacyjnego związanego z takim źródłem.

Art. 43a. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wytwarzającej źródła wysokoaktywne ma obowiązek:

- 1) nadać każdemu ze źródeł niepowtarzalny numer identyfikacyjny, a jeżeli jest to możliwe, wygrawerować albo wybić ten numer w sposób trwały na obudowie źródła i jego pojemniku;
- 2) w przypadku gdy nie jest możliwe wygrawerowanie albo wybięcie numeru identyfikacyjnego na pojemniku lub na obudowie źródła, a także w przypadku pojemników transportowych wielokrotnego użytku – umieścić na pojemniku informację o typie źródła;
- 3) oznaczyć pojemnik ze źródłem, a jeżeli jest to możliwe, także obudowę źródła, symbolem promieniowania jonizującego, którego wzór określa załącznik nr 3 do ustawy;

- 4) dołączyć do źródła dokument zawierający numer identyfikacyjny źródła, wskazujący, że zostało ono oznaczone w sposób określony w pkt 1–3, oraz potwierdzający czytelność tego oznaczenia;
- 5) wraz ze źródłem dostarczyć jednostce organizacyjnej będącej odbiorcą źródła fotografie źródła i pojemnika źródła tych samych typów.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej, która dostarcza lub udostępnia innej jednostce organizacyjnej źródło wysokoaktywne przywożone spoza terytorium Unii Europejskiej, ma obowiązek zapewnić, że dostarczone źródło posiada nadany przez wytwórcę niepowtarzalny numer identyfikacyjny oraz że pojemnik ze źródłem i źródło są oznaczone w sposób określony w ust. 1 pkt 1–3, a do źródła jest dołączony dokument, o którym mowa w ust. 1 pkt 4.

Art. 43b. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność ze źródłem wysokoaktywnym ma obowiązek:

- 1) sprawić, żeby do źródła został dołączony dokument zawierający numer identyfikacyjny źródła, wskazujący, że zostało ono oznaczone w sposób określony w art. 43a ust. 1 pkt 1–3, oraz potwierdzający czytelność tego oznaczenia;
- 2) przed przekazaniem źródła innej jednostce organizacyjnej sprawdzić, czy posiada ona zezwolenie Prezesa Agencji na działalność z tym źródłem;
- 3) niezwłocznie zawiadomić Prezesa Agencji o kradzieży lub utracie źródła, a także o korzystaniu z niego przez osobę nieuprawnioną;
- 4) po zakończeniu działalności ze źródłem niezwłocznie przekazać źródło:
  - a) jednostce organizacyjnej posiadającej zezwolenie na wykonywanie działalności z takim źródłem albo
  - b) państwowemu przedsiębiorstwu użyteczności publicznej, o którym mowa w art. 114 ust. 1, albo
  - c) jednostce organizacyjnej, która źródło dostarczyła albo udostępniła.

2. Do dokumentu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dołącza się fotografie, o których mowa w art. 43a ust. 1 pkt 5, oraz, stosownie do okoliczności, fotografię typowego opakowania transportowego, urządzenia lub sprzętu, typu takiego, jak ten, w którym znajduje się to źródło.

3. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do działalności polegającej na składowaniu i przechowywaniu źródła wysokoaktywnego przez państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej, o którym mowa w art. 114 ust. 1, oraz do działalności polegającej na transporcie takiego źródła.

Art. 43c. 1. Prezes Agencji prowadzi rejestr źródeł wysokoaktywnych, z którymi jest wykonywana działalność, oraz innych zamkniętych źródeł promieniotwórczych stosowanych i przechowywanych w jednostkach organizacyjnych wykonujących na podstawie zezwolenia działalność polegającą na stosowaniu lub przechowywaniu zamkniętych źródeł promieniotwórczych lub urządzeń zawierających takie źródła.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera określenie:

- 1) jednostki organizacyjnej wykonującej działalność ze źródłem;
- 2) typu źródła;
- 3) izotopu promieniotwórczego zawartego w źródle;
- 4) aktywności źródła w momencie jego wytworzenia, a jeżeli nie jest znana, w momencie wprowadzenia źródła do obrotu albo wejścia w posiadanie źródła przez jednostkę organizacyjną prowadzącą działalność z tym źródłem;
- 5) w przypadku źródeł wysokoaktywnych, jeżeli jest to możliwe, także numeru identyfikacyjnego źródła.

3. Kierownicy jednostek organizacyjnych wykonujących działalność ze źródłami wysokoaktywnymi oraz kierownicy jednostek organizacyjnych wykonujących na podstawie zezwolenia działalność polegającą na stosowaniu lub przechowywaniu zamkniętych źródeł promieniotwórczych lub urządzeń zawierających takie źródła przekazują Prezesowi Agencji kopie dokumentów ewidencji źródeł promieniotwórczych, w tym źródeł wysokoaktywnych.

4. Kopie dokumentów ewidencji źródeł promieniotwórczych, o których mowa w ust. 3, stanowią podstawę dokonywania wpisów do rejestru, o którym mowa w ust. 1.

Art. 43d. 1. Kierownik jednostki, której pracownicy mogą w trakcie pracy zetknąć się ze źródłami niekontrolowanymi, w szczególności kierownik jednostki zajmującej się magazynowaniem, sprzedażą lub przetwórstwem złomu metali, ma obowiązek zapewnić tym pracownikom szkolenie obejmujące:

- 1) informację o możliwości natknięcia się na takie źródło;

- 2) wizualne wykrywanie źródeł niekontrolowanych i ich pojemników;
- 3) podstawowe informacje o promieniowaniu jonizującym i jego skutkach;
- 4) informację o działaniach, jakie należy podjąć w przypadku wykrycia albo podejrzenia wykrycia źródła niekontrolowanego.

2.¹⁶⁾ Komendant Główny Straży Granicznej, Szef Krajowej Administracji Skarbowej oraz Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej zapewniają szkolenie, o którym mowa w ust. 1, funkcjonariuszom Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej oraz strażakom, którzy mogą zetknąć się ze źródłami niekontrolowanymi w związku z pełnioną służbą.

Art. 44. 1. Urządzenia zawierające źródła promieniotwórcze lub wytwarzające promieniowanie jonizujące przed wprowadzeniem ich do eksploatacji podlegają kontroli w zakresie ochrony radiologicznej. Kontrola ta nie obejmuje urządzeń, które mogą być stosowane w działalności niewymagającej zezwolenia.

2. Kontroli urządzeń zawierających źródła promieniotwórcze dokonuje jednostka organizacyjna, która ma zezwolenie na instalowanie tych urządzeń lub obrót nimi, a kontroli urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące dokonuje jednostka organizacyjna, która ma zezwolenie na ich uruchamianie.

Art. 45. Rada Ministrów, kierując się koniecznością zapobiegania niekontrolowanemu narażeniu pracowników i osób z ogółu ludności związanemu z wykonywaniem pracy ze źródłami promieniowania jonizującego, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki bezpiecznej pracy ze źródłami promieniowania jonizującego, uwzględniając:

- 1) wymagania techniczne i wymagania ochrony radiologicznej dotyczące pracowni stosujących źródła promieniotwórcze lub urządzenia zawierające takie źródła oraz wymagania dotyczące urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące i pracowni stosujących takie urządzenia, z wyjątkiem aparatów rentgenowskich do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych oraz pracowni stosujących takie aparaty, w tym w szczególności wzory tablic informacyjnych służących do oznakowania wejść do pracowni, wzór tablicy informacyjnej służącej do oznakowania miejsca przechowywania źródeł promieniotwórczych oraz podział pracowni izotopowych z otwartymi źródłami promieniotwórczymi na klasy i kryteria tego podziału;
- 2) wymagania dotyczące pracy ze źródłami promieniotwórczymi, urządzeniami zawierającymi takie źródła oraz urządzeniami wytwarzającymi promieniowanie jonizujące stosowanymi poza pracowniami, o których mowa w pkt 1;
- 3) sposób prowadzenia kontroli i ewidencji, o których mowa w art. 43 ust. 1, częstotliwość przeprowadzania tej kontroli i sposób dokumentowania jej wyników, w tym ustali wzory kart ewidencyjnych służących do prowadzenia ewidencji źródeł promieniotwórczych, okres przechowywania tych kart i innych dokumentów ewidencji, dokumenty ewidencji, których kopie stanowią podstawę wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 43c ust. 1, częstotliwość ich przekazywania, a także okres przechowywania tych kopii przez Prezesa Agencji.

Art. 46. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki bezpiecznej pracy z urządzeniami radiologicznymi, uwzględniając:

- 1) dodatkowe wymagania techniczne dotyczące takich urządzeń i pracowni je stosujących nieokreślone w przepisach wydanych na podstawie art. 45;
- 2) sposób prowadzenia nadzoru w zakresie ochrony radiologicznej pacjenta.

Rozdział 7

Odpady promieniotwórcze i wypalone paliwo jądrowe

Art. 47. 1. Odpady promieniotwórcze kwalifikuje się ze względu na stężenie promieniotwórcze zawartych w tych odpadach izotopów promieniotwórczych do następujących kategorii odpadów:

- 1) niskoaktywnych;
- 2) średnioaktywnych;
- 3) wysokoaktywnych.

1a. Kategorie odpadów promieniotwórczych mogą być podzielone na podkategorie ze względu na okres połowicznego rozpadu i stężenie promieniotwórcze zawartych w tych odpadach izotopów promieniotwórczych.

---

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 54 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948), która weszła w życie z dniem 1 marca 2017 r.

1b. Ciekłe odpady promieniotwórcze kwalifikuje się dodatkowo ze względu na aktywność izotopów promieniotwórczych zawartych w tych odpadach.

1c. Wypalone paliwo jądrowe przeznaczone do składowania kwalifikuje się do kategorii odpadów promieniotwórczych wysokoaktywnych.

2. Wycofane z użytkowania (zużyte) zamknięte źródła promieniotwórcze tworzą dodatkową kategorię odpadów promieniotwórczych.

3. Zużyte zamknięte źródła promieniotwórcze kwalifikowane są ze względu na poziom aktywności do podkategorii zużytych zamkniętych źródeł: niskoaktywnych, średnioaktywnych i wysokoaktywnych, które ze względu na okres połowicznego rozpadu zawartych w nich izotopów dzieli się na krótkożyciowe i długożyciowe.

Art. 48. 1. Kwalifikacji odpadów promieniotwórczych dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej, na terenie której znajdują się odpady, a w momencie przyjmowania odpadów kierownik jednostki organizacyjnej przyjmującej odpady promieniotwórcze.

2. Kwalifikacji odpadów promieniotwórczych może dokonać Prezes Agencji w przypadku:

- 1) rozbieżności między kwalifikacją dokonaną przez kierownika jednostki organizacyjnej, na terenie której znajdują się odpady, a kwalifikacją dokonaną przez kierownika jednostki organizacyjnej przyjmującej odpady;
- 2) stwierdzenia nieprawidłowości w kwalifikacji, o której mowa w ust. 1;
- 3) niedokonania przez kierownika jednostki organizacyjnej kwalifikacji odpadów promieniotwórczych.

3. Kwalifikacja odpadów promieniotwórczych dokonywana przez Prezesa Agencji następuje w drodze decyzji.

4. Koszty kwalifikacji odpadów promieniotwórczych, dokonanej przez Prezesa Agencji, w szczególności koszty badań i pomiarów koniecznych do dokonania kwalifikacji odpadów promieniotwórczych, ponosi:

- 1) kierownik jednostki organizacyjnej, który dokonał nieprawidłowej kwalifikacji odpadów promieniotwórczych, w przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lub 2;
- 2) kierownik jednostki organizacyjnej, który nie dokonał kwalifikacji odpadów promieniotwórczych.

Art. 48a. 1. Jednostka organizacyjna, w której powstają odpady promieniotwórcze lub wypalone paliwo jądrowe, odpowiada za zapewnienie możliwości postępowania z odpadami promieniotwórczymi oraz z wypalonym paliwem jądrowym, w tym za zapewnienie finansowania tego postępowania, od momentu ich powstania aż po ich oddanie do składowania, łącznie z finansowaniem składowania.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej postępowanie z odpadami promieniotwórczymi lub z wypalonym paliwem jądrowym odpowiada za bezpieczeństwo w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi lub z wypalonym paliwem jądrowym, w szczególności za zapewnienie ochrony radiologicznej, a tam, gdzie ma to zastosowanie, także ochrony fizycznej i zabezpieczeń materiałów jądrowych.

3. Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 1 i 2, nie może zostać przeniesiona na inny podmiot.

4. Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 1, obejmuje odpowiedzialność jednostki organizacyjnej, w której powstało wypalone paliwo jądrowe, za odpady promieniotwórcze pochodzące z przerobu tego paliwa, chyba że odpowiedzialność za te odpady przejęła na podstawie pisemnego oświadczenia jednostka organizacyjna, która dokonała przerobu wypalonego paliwa jądrowego.

Art. 48b. 1. Jednostka organizacyjna planuje i wykonuje działalność związaną z narażeniem w sposób uniemożliwiający powstawanie odpadów promieniotwórczych.

2. W przypadku gdy z uwagi na charakter wykonywanej działalności związanej z narażeniem nie jest możliwe spełnienie wymagania, o którym mowa w ust. 1, jednostka organizacyjna, w której powstają odpady promieniotwórcze, zapewnia:

- 1) powstawanie odpadów promieniotwórczych na najniższym rozsądnie osiągalnym poziomie zarówno pod względem objętości, aktywności, jak i stężenia promieniotwórczego;
- 2) minimalizowanie wpływu tych odpadów na środowisko.

3. W procesie lokalizacji, projektowania, budowy, eksploatacji i zamknięcia składowiska odpadów promieniotwórczych stosuje się rozwiązania techniczne i organizacyjne, zgodne z zasadą optymalizacji, o której mowa w art. 9 ust. 1.

Art. 48c. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej, w której powstały odpady promieniotwórcze, przekazuje te odpady do składowania lub przetwarzania w terminie określonym w zezwoleniu. Zezwolenie może określać inny niż składowanie lub przetwarzanie sposób dalszego postępowania z odpadami promieniotwórczymi.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do wypalonego paliwa jądrowego, chyba że paliwo to stało się przedmiotem obrotu.

Art. 49. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej, w której powstały albo do której zostały przekazane odpady promieniotwórcze lub wypalone paliwo jądrowe, prowadzi na kartach ewidencyjnych ewidencję tych odpadów lub wypalonego paliwa jądrowego.

1a. Kierownik jednostki organizacyjnej, o którym mowa w ust. 1, sporządza kartę ewidencyjną oraz jej kopię dla każdego opakowania z odpadami promieniotwórczymi lub z wypalonym paliwem jądrowym.

1b. Karty, o której mowa w ust. 1a, nie sporządza się w przypadku przekazania do jednostki organizacyjnej odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego, dla których karta ewidencyjna została sporządzona.

1c. W karcie ewidencyjnej zamieszcza się informacje:

- 1) charakteryzujące odpady promieniotwórcze lub wypalone paliwo jądrowe i opakowania, w których one się znajdują;
- 2) dotyczące pomiarów radiologicznych opakowań z odpadami promieniotwórczymi lub z wypalonym paliwem jądrowym;
- 3) o działaniach w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi lub z wypalonym paliwem jądrowym;
- 4) dotyczące wyników kontroli zgodności stanu odpadów promieniotwórczych z informacjami zamieszczonymi w karcie ewidencyjnej.

1d. Karty ewidencyjne przekazuje się z odpadami promieniotwórczymi lub z wypalonym paliwem jądrowym przy działaniach w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi lub z wypalonym paliwem jądrowym.

2. (uchylony)

3. Na podstawie kart ewidencyjnych, o których mowa w ust. 1, kierownik jednostki organizacyjnej:

- 1) przyjmującej odpady promieniotwórcze lub wypalone paliwo jądrowe w celu ich przechowywania, przetwarzania, przerobu lub składowania, lub
- 2) wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na rozruchu, eksploatacji oraz likwidacji obiektów jądrowych

– prowadzi, w formie informatycznej bazy danych, wspólną ewidencję dla działań w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi lub z wypalonym paliwem jądrowym, zwaną dalej „wspólną ewidencją”.

4. Wspólna ewidencja obejmuje w szczególności dane dotyczące:

- 1) miejsca przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego;
- 2) kategorii, do której zakwalifikowano odpady promieniotwórcze lub informacji, że jest to wypalone paliwo jądrowe;
- 3) charakterystyki fizykochemicznej odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego;
- 4) aktywności całkowitej i stężenia promieniotwórczego każdego izotopu promieniotwórczego zawartego w odpadach promieniotwórczych lub w wypalonym paliwie jądrowym;
- 5) nazwy jednostki organizacyjnej, która przekazała odpady promieniotwórcze lub wypalone paliwo jądrowe – w przypadku odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego przekazanych do przechowywania, przetwarzania, przerobu lub składowania;
- 6) działań w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi lub z wypalonym paliwem jądrowym.

5. Kierownik jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 3, sporządza kopię wspólnej ewidencji.

6. Kopię wspólnej ewidencji sporządza się na informatycznych nośnikach danych według stanu na dzień 31 grudnia danego roku i przechowuje się w miejscu zapewniającym należyłą ochronę przed utratą lub zniszczeniem.

7. Kierownik jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 3, przekazuje na piśmie Prezesowi Agencji w terminie do dnia 31 stycznia dane, o których mowa w ust. 4, obejmujące rok kalendarzowy poprzedzający przekazanie.

8. Prezes Agencji, na podstawie danych, o których mowa w ust. 4, bilansuje w skali kraju odpady promieniotwórcze i wypalone paliwo jądrowe przekazane do przechowywania, przerobu, przetwarzania lub składowania oraz wytworzone w obiektach jądrowych, według stanu na dzień 31 grudnia każdego roku.

Art. 49a. Kierownik jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 49 ust. 1, przeprowadza, nie rzadziej niż raz w roku, kontrolę zgodności stanu odpadów promieniotwórczych z informacjami zamieszczonymi w karcie ewidencyjnej.

Art. 49b. Odpady promieniotwórcze zawierające materiał jądrowy oraz wypalone paliwo jądrowe podlegają ochronie fizycznej zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony fizycznej materiałów jądrowych.

Art. 50. 1. Odpady promieniotwórcze i wypalone paliwo jądrowe przechowuje się w sposób zapewniający ochronę ludzi i środowiska pod względem ochrony radiologicznej w warunkach normalnych i w sytuacjach zdarzeń radiacyjnych, w szczególności zabezpieczając je przed rozlaniem, rozproszaniem lub uwolnieniem.

2. Odpady promieniotwórcze przechowuje się w sposób umożliwiający ich segregację według kategorii i podkategorii.

3. Wejście do magazynu odpadów promieniotwórczych oznacza się tablicą informacyjną.

4. Opakowania przeznaczone do przechowywania odpadów promieniotwórczych dostosowuje się do stanu skupienia i właściwości fizykochemicznych odpadów promieniotwórczych z uwzględnieniem ich planowanego okresu przechowywania i dalszego postępowania z tymi odpadami.

5. Materiał, z którego jest wykonane opakowanie przeznaczone do przechowywania odpadów promieniotwórczych, nie może wchodzić w reakcje chemiczne z odpadami promieniotwórczymi.

Art. 50a. 1. Wypalone paliwo jądrowe, po okresie schładzania w basenie przy reaktorze, przechowuje się w przechowalniku mokrym (w środowisku wodnym) lub przechowalniku suchym (w środowisku gazu obojętnego), w warunkach zapewniających nieprzekroczenie na powierzchni wypalonego elementu paliwowego temperatury dopuszczalnej dla danego rodzaju paliwa jądrowego oraz zapobiegających wystąpieniu samopodtrzymującej się reakcji rozszczepienia (zachowanie podkrytyczności).

2. W obliczeniach wykazujących zachowanie podkrytyczności jest dozwolone uwzględnienie wypalenia przechowywanego wypalonego paliwa jądrowego.

3. Zachowanie podkrytyczności zapewnia się w szczególności przez:

- 1) utrzymanie właściwej odległości między poszczególnymi wypalonymi elementami paliwowymi;
- 2) stosowanie pochłaniaczy neutronów.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji przechowalnika wypalonego paliwa jądrowego, przeprowadza kontrolę tego przechowalnika.

5. Wejście do przechowalnika wypalonego paliwa jądrowego oznacza się tablicą informacyjną.

Art. 51. (uchylony)

Art. 52. 1. Odpady promieniotwórcze ciekłe lub gazowe, powstałe w wyniku działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1, mogą być odprowadzane do środowiska, o ile ich stężenie promieniotwórcze w środowisku może być pominięte z punktu widzenia ochrony radiologicznej. Sposób odprowadzania odpadów, aktywność odprowadzanych odpadów i ich dopuszczalne stężenie promieniotwórcze w momencie odprowadzania do środowiska określa się w zezwoleniu.

2. Odpady promieniotwórcze przeznaczone do składowania składa się w składowiskach odpadów promieniotwórczych.

3. Odpady promieniotwórcze składa się wyłącznie w stanie stałym, w opakowaniach zapewniających bezpieczeństwo ludzi i środowiska pod względem ochrony radiologicznej, przy zapewnieniu odprowadzania ciepła i niedopuszczeniu do powstania masy krytycznej oraz przy stałym prowadzeniu kontroli tych czynników w okresie składowania, a także po zamknięciu składowiska.

4. Wejście do składowiska odpadów promieniotwórczych oznacza się tablicą informacyjną.

Art. 53. 1. Składowiska odpadów promieniotwórczych dzieli się na powierzchniowe i głębokie.

1a. (uchylony)

2. Składowisko odpadów promieniotwórczych może być uznane, w drodze decyzji Prezesa Agencji, za Krajowe Składowisko Odpadów Promieniotwórczych.

3. Składowisko powierzchniowe odpadów promieniotwórczych może być uznane za Krajowe Składowisko Odpadów Promieniotwórczych, jeżeli co najmniej przez 11 miesięcy w roku umożliwia:

- 1) składowanie:
  - a) odpadów promieniotwórczych krótkożyciowych niskoaktywnych i średnioaktywnych,
  - b) zużytych zamkniętych źródeł promieniotwórczych krótkożyciowych niskoaktywnych i średnioaktywnych;

2) przechowywanie:

- a) odpadów promieniotwórczych długożyciowych niskoaktywnych i średnioaktywnych,
- b) zużytych zamkniętych źródeł promieniotwórczych długożyciowych niskoaktywnych i średnioaktywnych.

4. Składowisko głębokie odpadów promieniotwórczych może być uznane za Krajowe Składowisko Odpadów Promieniotwórczych, jeżeli co najmniej przez 11 miesięcy w roku umożliwia składowanie wszystkich kategorii odpadów promieniotwórczych.

5. W przypadku gdy składowisko odpadów promieniotwórczych przestanie spełniać którykolwiek z wymogów, o których mowa w ust. 3 lub 4, Prezes Agencji cofa, w drodze decyzji, uznanie tego składowiska za Krajowe Składowisko Odpadów Promieniotwórczych.

Art. 53a. 1. Składowiska odpadów promieniotwórczych lokalizuje się, buduje, eksploatuje i zamyka w sposób uniemożliwiający otrzymanie przez osoby z ogółu ludności w ciągu roku dawki skutecznej (efektywnej) ze wszystkich dróg narażenia przekraczającej wartość 0,1 mSv.

2. Składowiska odpadów promieniotwórczych lokalizuje się na obszarach, na których środowisko przyrodnicze podlega łagodnie przebiegającej ewolucji, a warunki nią kształtowane mogą być wiarygodnie prognozowane przez:

- 1) 500 lat – w przypadku składowiska powierzchniowego;
- 2) 10 000 lat – w przypadku składowiska głębokiego.

3. Składowisko głębokie lokalizuje się w formacjach geologicznych posiadających miąższość i rozciągłość niezbędne dla obiektów składowiska i filarów ochronnych.

Art. 53b. 1. Składowisk głębokich odpadów promieniotwórczych nie lokalizuje się:

- 1) na obszarach występowania lub zagrożonych oddziaływaniem gwałtownych zjawisk, w tym:
  - a) powodzi o większym prawdopodobieństwie pojawienia się niż dla wody 1000-letniej,
  - b) zwiększonej aktywności sejsmicznej naturalnej lub indukowanej działalnością człowieka,
  - c) zwiększonej aktywności tektonicznej oraz na przebiegu stref uskokowych,
  - d) ruchów masowych ziemi,
  - e) osiadania lub zapadania się terenu,
  - f) zjawisk krasowych lub sufozcyjnych,
  - g) intensywnej erozji wgłębnej lub powierzchniowej;
- 2) w obrębie obszarów aglomeracji miejskich i skupionego osadnictwa oraz obszarach wyższej wartości społecznej (kulturowej, rekreacyjnej i zdrowotnej);
- 3) w strefach ochronnych ujęć wody i obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych;
- 4) w strefach zasilania głównych i użytkowych zbiorników wód podziemnych;
- 5) w podziemnych wyrobiskach górniczych powstałych w wyniku wydobywania kopaliny;
- 6) na terenach górniczych wyznaczonych do działalności polegającej na wydobywaniu kopaliny ze złóż;
- 7) na obszarach, na których udokumentowano złoża kopaliny, których miejsce występowania może być niesprzyjające dla lokalizacji składowiska;
- 8) w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2145 oraz z 2017 r. poz. 32 i 60).

2. Składowiska głębokie mogą być lokalizowane w miejscach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 5, w przypadku wykazania na podstawie ocen i analiz, o których mowa w art. 53c ust. 1 i w art. 53d ust. 1, braku negatywnego wpływu czynników, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 5, na bezpieczeństwo składowiska.

3. Składowisk powierzchniowych odpadów promieniotwórczych nie lokalizuje się na obszarach, o których mowa w ust. 1, oraz:

- 1) poniżej poziomu zwierciadła wód podziemnych i na terenach, na których może występować stałe lub okresowe podtapianie obiektów składowiska;

- 2) w rejonach charakteryzujących się krótkimi drogami krążenia wód powodującymi szybką migrację zanieczyszczeń do biosfery lub zbiorników podziemnych wód użytkowych;
- 3) poniżej poziomu zwierciadła wód, rzek lub jezior znajdujących się w jego pobliżu;
- 4) w rejonie zagrożonym podtapianiem, zatapianiem wodami pośniegowymi lub nawałnymi deszczami.

4. Składowiska powierzchniowe lokalizuje się z zapewnieniem właściwości izolacyjnych podłoża o wodoprzepuszczalności nie większej niż 10^{-9} m/s.

Art. 53c. 1. Przed wyborem lokalizacji składowiska odpadów promieniotwórczych, inwestor przeprowadza badania i pomiary terenu przeznaczonego pod lokalizację składowiska odpadów promieniotwórczych, a na ich podstawie dokonuje oceny tego terenu.

2. Ocena, o której mowa w ust. 1, dotyczy spełniania wymagań lokalizacyjnych, o których mowa w art. 53a i w art. 53b, i obejmuje następujące czynniki:

- 1) społeczno-ekonomiczne, z uwzględnieniem:
  - a) warunków demograficznych,
  - b) zagospodarowania przestrzennego,
  - c) struktury własnościowej,
  - d) wartości społecznych (kulturowych, rekreacyjnych i zdrowotnych);
- 2) geograficzno-przyrodnicze, z uwzględnieniem:
  - a) budowy geologicznej (strukturalnej) oraz jej ewolucji,
  - b) geomorfologii oraz jej ewolucji,
  - c) występowania zasobów naturalnych i ich znaczenia,
  - d) warunków hydrogeologicznych,
  - e) warunków hydrologicznych,
  - f) warunków meteorologicznych i klimatycznych,
  - g) zagrożeń dla trwałej stabilności obszaru lokalizacyjnego ze strony procesów przyrodniczych i związanych z działalnością gospodarczą,
  - h) rozkładów stężeń izotopów promieniotwórczych w gruncie, wodach powierzchniowych, wodach podziemnych i w atmosferze oraz analizy rozkładu mocy dawki promieniowania jonizującego według stanu na dzień przeprowadzania oceny,
  - i) warunków geochemicznych.

Art. 53d. 1. Inwestor, przed wystąpieniem do Prezesa Agencji z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę składowiska odpadów promieniotwórczych, przeprowadza analizy bezpieczeństwa składowiska obejmujące w szczególności:

- 1) wpływ wybranej lokalizacji i rozwiązań projektowych na bezpieczeństwo składowiska;
- 2) technologię przygotowywania odpadów do składowania;
- 3) oszacowanie rocznej dawki skutecznej (efektywnej) dla pracowników oraz osób z ogółu ludności w trakcie eksploatacji, zamknięcia oraz po zamknięciu składowiska.

2. Inwestor opracowuje raport bezpieczeństwa składowiska odpadów promieniotwórczych zawierający w szczególności:

- 1) wyniki oceny terenu, o której mowa w art. 53c ust. 1;
- 2) dane wykorzystane do sporządzenia tej oceny, w szczególności dokumentację geologiczną;
- 3) wyniki analiz bezpieczeństwa, o których mowa w ust. 1;
- 4) opis zintegrowanego systemu zarządzania;
- 5) opis rozwiązań mających na celu zapewnienie długoterminowego bezpieczeństwa ludności i środowiska po zamknięciu składowiska.

3. Raport, o którym mowa w ust. 2, dołącza się do wniosku o wydanie zezwolenia na budowę składowiska.

4. Do wniosku o wydanie zezwolenia na eksploatację i zamknięcie składowiska odpadów promieniotwórczych dołącza się zaktualizowany raport, o którym mowa w ust. 2, wraz z opisem zmian.

Art. 54. Organ właściwy do wydania decyzji w sprawie ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu przeznaczonego pod budowę składowiska, na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 36, wydaje tę decyzję po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Agencji w zakresie ochrony radiologicznej oraz ochrony fizycznej oraz pozytywnej opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie ochrony fizycznej.

Art. 55. (uchylony)

Art. 55a. (uchylony)

Art. 55b. 1. W składowiskach powierzchniowych można składować:

- 1) odpady promieniotwórcze krótkożyciowe:
  - a) niskoaktywne,
  - b) średnioaktywne;
- 2) zużyte zamknięte źródła promieniotwórcze krótkożyciowe:
  - a) niskoaktywne,
  - b) średnioaktywne,
  - c) wysokoaktywne.

2. W składowiskach głębokich można składować wszystkie kategorie odpadów promieniotwórczych.

3. Prezes Agencji może w zezwoleniu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3, wyłączyć niektóre odpady promieniotwórcze z możliwości składowania w danym składowisku odpadów promieniotwórczych ze względu na ich właściwości fizykochemiczne, w szczególności zawartość izotopów, właściwości palne, generowanie gazów, degradację biologiczną, zawartość wody, obecność związków kompleksujących, wybuchowość lub wydzielane ciepło.

Art. 55c. 1. Każdy ma prawo do uzyskania od kierownika jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji lub zamknięciu składowiska odpadów promieniotwórczych, pisemnej informacji o stanie ochrony radiologicznej składowiska odpadów promieniotwórczych, jego wpływie na zdrowie ludzi i na środowisko oraz o wielkości i o składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych ze składowiska do środowiska.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji lub zamknięciu składowiska odpadów promieniotwórczych, zamieszcza na stronie internetowej tej jednostki, nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy, informację o stanie ochrony radiologicznej składowiska odpadów promieniotwórczych, jego wpływie na zdrowie ludzi i na środowisko oraz o wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych ze składowiska do środowiska.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji lub zamknięciu składowiska odpadów promieniotwórczych, informuje niezwłocznie Prezesa Agencji, wojewodę, starostę oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gminy, na której terenie jest zlokalizowane składowisko, oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gmin sąsiadujących z tą gminą o zdarzeniach w składowisku mogących spowodować lub powodujących powstanie zagrożenia.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji lub zamknięciu składowiska odpadów promieniotwórczych, zamieszcza na stronie internetowej tej jednostki oraz przekazuje Prezesowi Agencji informację o zaistniałych, w okresie poprzednich 12 miesięcy, zdarzeniach powodujących powstanie zagrożenia.

5. Prezes Agencji udostępnia na zasadach określonych w przepisach o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko informacje o:

- 1) stanie ochrony radiologicznej składowisk odpadów promieniotwórczych, ich wpływie na zdrowie ludzi i środowisko;
- 2) wielkości i składzie izotopowym uwolnień substancji promieniotwórczych ze składowisk odpadów promieniotwórczych do środowiska;
- 3) zdarzeniach w składowiskach odpadów promieniotwórczych powodujących powstawanie zagrożenia;
- 4) wydanych zezwoleniach dotyczących składowisk odpadów promieniotwórczych.

6. Informacje dotyczące ochrony fizycznej, zabezpieczeń materiałów jądrowych oraz informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji nie podlegają udostępnieniu.

Art. 55d. 1. W projekcie, w procesie budowy, eksploatacji oraz zamknięcia składowiska odpadów promieniotwórczych nie stosuje się rozwiązań i technologii, które nie zostały sprawdzone w praktyce w składowiskach odpadów promieniotwórczych lub za pomocą prób, badań oraz analiz.

2. Do projektowania, budowy, eksploatacji oraz zamknięcia głębokich składowisk odpadów promieniotwórczych, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2016 r. poz. 1131 i 1991 oraz z 2017 r. poz. 60 i 202).

3. Do projektowania, budowy, eksploatacji oraz zamknięcia powierzchniowych składowisk odpadów promieniotwórczych, w zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

Art. 55e. Projekt składowiska odpadów promieniotwórczych w szczególności:

- 1) uwzględnia konieczność zapewnienia ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej oraz konieczność zachowania podkrytyczności podczas eksploatacji i zamknięcia składowiska oraz po jego zamknięciu;
- 2) uwzględnia sekwencję kolejnych barier ochronnych zapewniających spełnienie wymagań, o których mowa w pkt 1, nawet w przypadku uszkodzenia jednej z barier;
- 3) zawiera rozwiązania, które umożliwiają pewną, stabilną, łatwą i bezpieczną w zarządzaniu eksploatację i zamknięcie składowiska odpadów promieniotwórczych;
- 4) uwzględnia charakterystykę wybranej lokalizacji.

Art. 55f. 1. Składowisko odpadów promieniotwórczych eksploatuje się oraz zamyka w sposób zapewniający ochronę radiologiczną pracowników i ludności, zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Prezesa Agencji oraz z wdrożonym w jednostce organizacyjnej zintegrowanym systemem zarządzania.

2. Po zamknięciu składowiska dawka skuteczna (efektywna) ze wszystkich dróg narażenia, jaką może otrzymać osoba z ogółu ludności od tego składowiska w ciągu roku, nie może przekroczyć wartości 0,1 mSv.

3. Zamknięte składowisko odpadów promieniotwórczych oznacza się tablicą informacyjną, o której mowa w art. 52 ust. 4.

Art. 55g. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji lub zamknięciu składowiska odpadów promieniotwórczych, przeprowadza ocenę okresową bezpieczeństwa składowiska, zwaną dalej „oceną okresową bezpieczeństwa”, pod względem zgodności z zezwoleniem, przepisami prawa oraz normami krajowymi i międzynarodowymi dotyczącymi standardów bezpieczeństwa dla składowisk. W ocenie okresowej bezpieczeństwa wskazuje się zmiany wprowadzone w składowisku od poprzedniej oceny okresowej bezpieczeństwa lub od rozpoczęcia eksploatacji składowiska.

2. Ocenę okresową bezpieczeństwa przeprowadza się z częstotliwością określoną w zezwoleniu na eksploatację składowiska odpadów promieniotwórczych, jednak nie rzadziej niż co 15 lat.

3. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji składowiska odpadów promieniotwórczych, sporządza szczegółowy plan oceny okresowej bezpieczeństwa, który przedstawia do zatwierdzenia Prezesowi Agencji. Zatwierdzenie planu okresowej oceny bezpieczeństwa następuje w drodze decyzji.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na eksploatacji składowiska odpadów promieniotwórczych, na podstawie oceny okresowej bezpieczeństwa, sporządza raport z oceny okresowej bezpieczeństwa i w terminie określonym w zezwoleniu na eksploatację składowiska przedstawia go do zatwierdzenia Prezesowi Agencji.

5. Prezes Agencji, przed zatwierdzeniem raportu, o którym mowa w ust. 4, zasięga, w zakresie ochrony fizycznej, opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

6. Prezes Agencji wydaje decyzję w przedmiocie zatwierdzenia raportu, o którym mowa w ust. 4, w terminie 6 miesięcy od dnia jego otrzymania.

7. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres oceny okresowej bezpieczeństwa oraz zakres raportu z tej oceny dla składowiska odpadów promieniotwórczych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia kompleksowej i wiarygodnej informacji o stanie bezpieczeństwa składowisk odpadów promieniotwórczych.

Art. 55h. Konstrukcja składowiska odpadów promieniotwórczych umożliwia:

- 1) ciągłą kontrolę spełnienia założeń projektowych dotyczących bezpieczeństwa składowiska;
- 2) zamknięcie składowiska przed terminem przewidzianym w projekcie – w przypadku zaistnienia takiej konieczności;
- 3) wykonanie prac związanych z zamknięciem składowiska;
- 4) zachowanie naturalnych charakterystyk wybranej lokalizacji mających zapewnić długoterminowe bezpieczeństwo składowiska po jego zamknięciu;
- 5) rozbudowę składowiska.

Art. 55i. 1. Składowisko powierzchniowe odpadów promieniotwórczych po zakończeniu eksploatacji zamyka się zgodnie z zezwoleniem Prezesa Agencji oraz wdrożonym w jednostce organizacyjnej zintegrowanym systemem zarządzania, w sposób zabezpieczający w szczególności przed:

- 1) infiltracją wód opadowych w głąb składowiska;
- 2) nieświadomą penetracją przez człowieka;
- 3) niszczącym działaniem roślin lub zwierząt.

2. Składowisko głębokie odpadów promieniotwórczych po zakończeniu eksploatacji zamyka się w sposób określony w ust. 1 oraz w sposób zabezpieczający przed wydostawaniem się ze składowiska produktów gazowych.

3. Obszar składowiska głębokiego oraz składowiska powierzchniowego odpadów promieniotwórczych po zamknięciu podlega ochronie fizycznej zgodnie z przepisami o ochronie osób i mienia, dostosowanej do zagrożenia, które może powstać ze strony składowiska w wyniku nieświadomego albo celowego działania człowieka.

Art. 55j. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej, przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę lub eksploatację składowiska odpadów promieniotwórczych, opracowuje program zamknięcia składowiska i przedstawia go do zatwierdzenia Prezesowi Agencji wraz z wnioskiem o wydanie zezwolenia.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) przewidywany termin zakończenia eksploatacji składowiska;
- 2) koncepcję zamknięcia składowiska uwzględniającą właściwości materiałów pokrywy składowiska;
- 3) harmonogram prac niezbędnych do zamknięcia składowiska z zapewnieniem długoterminowego bezpieczeństwa ludności i środowiska zgodnie z art. 53a;
- 4) plan monitoringu obszaru składowiska i wokół składowiska po zamknięciu, uwzględniający charakterystykę odpadów;
- 5) przewidywane ograniczniki dawki (limity użytkowe dawki) dla pracowników i ludności w trakcie prac mających na celu zamknięcie składowiska oraz po ich zakończeniu.

3. Program, o którym mowa w ust. 1, aktualizuje się w toku eksploatacji i zamknięcia składowiska, nie rzadziej niż raz na 15 lat, a w przypadku zakończenia eksploatacji składowiska z przyczyny nieuwzględnionej w tym programie – niezwłocznie po zakończeniu jego eksploatacji. Zaktualizowany program zamknięcia składowiska przedstawia się do zatwierdzenia Prezesowi Agencji. Prezes Agencji zatwierdza zaktualizowany program zamknięcia składowiska w drodze decyzji.

Art. 55k. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na zamknięciu składowiska, sporządza raport z zamknięcia składowiska odpadów promieniotwórczych, który przedstawia Prezesowi Agencji do zatwierdzenia w terminie określonym w zezwoleniu na zamknięcie składowiska odpadów promieniotwórczych. Zakres raportu ustala Prezes Agencji w zezwoleniu na zamknięcie składowiska odpadów promieniotwórczych.

2. Prezes Agencji zatwierdza raport z zamknięcia składowiska odpadów promieniotwórczych w drodze decyzji.

3. Za dzień zakończenia zamknięcia składowiska odpadów promieniotwórczych uznaje się dzień zatwierdzenia przez Prezesa Agencji raportu z jego zamknięcia.

4. Do zamkniętego składowiska odpadów promieniotwórczych przepis art. 23a stosuje się odpowiednio.

Art. 55l. Prezes Agencji wydaje decyzję w sprawie zezwolenia na:

- 1) budowę składowiska odpadów promieniotwórczych – w terminie 24 miesięcy,
- 2) eksploatację składowiska odpadów promieniotwórczych – w terminie 12 miesięcy,
- 3) zamknięcie składowiska odpadów promieniotwórczych – w terminie 18 miesięcy

– od dnia złożenia wniosku wraz z wymaganymi dokumentami.

Art. 55m. Do postępowania o wydanie zezwolenia na budowę, eksploatację i zamknięcie składowiska odpadów promieniotwórczych nie stosuje się przepisu art. 31 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 55n. 1. Prezes Agencji, po otrzymaniu wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności związanej z narażeniem polegającej na budowie składowiska odpadów promieniotwórczych, niezwłocznie ogłasza na swoich stronach podmiotowych w Biuletynie Informacji Publicznej treść wniosku wraz ze skróconym raportem bezpieczeństwa oraz informacje o:

- 1) wszczęciu postępowania w sprawie wydania zezwolenia na budowę składowiska;
- 2) możliwości składania uwag i wniosków;
- 3) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania;
- 4) terminie i miejscu rozprawy administracyjnej.

2. Uwagi i wnioski, o których mowa w ust. 1 pkt 2, można wnosić:

- 1) pisemnie;
- 2) ustnie do protokołu;
- 3)¹⁷⁾ za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

3. Rozprawa, o której mowa w art. 89 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, jest otwarta dla społeczeństwa.

4. Prezes Agencji w uzasadnieniu decyzji podaje informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały uwzględnione uwagi i wnioski, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

5. Informacje, o których mowa w ust. 1, Prezes Agencji ogłasza w prasie obejmującej swoim zasięgiem gminę, w której granicach znajduje się teren objęty wnioskiem o wydanie zezwolenia, oraz gminy sąsiadujące.

Art. 55o. 1. W toku oceny wniosku o wydanie zezwolenia Prezes Agencji może:

- 1) przeprowadzać kontrole w miejscu, w którym ma być wykonywana działalność objęta wnioskiem;
- 2) korzystać z pomocy biegłych, ekspertów i laboratoriów;
- 3) żądać wykonania badań lub ekspertyz w zakresie spełnienia warunków ochrony radiologicznej.

2. Koszty uzasadnionych czynności dokonywanych w toku oceny wniosku o wydanie zezwolenia przez biegłych, ekspertów i laboratoria, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz wykonania badań lub ekspertyz, o których mowa w ust. 1 pkt 3, ponosi jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o wydanie zezwolenia.

Art. 55p. W zezwoleniu określa się warunki wykonywania działalności objętej tym zezwoleniem, w szczególności w zakresie:

- 1) wskazania odpadów promieniotwórczych, które zostały wyłączone z możliwości składowania w danym składowisku;
- 2) szczegółowych wymagań w zakresie przygotowania odpadów promieniotwórczych do składowania w danym składowisku;
- 3) planowania i procedur awaryjnych.

Art. 55q. 1. Prezes Agencji może dokonać zmiany warunków wykonywania działalności objętej zezwoleniem w przypadku stwierdzenia, że jest to niezbędne dla zapewnienia ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej lub zabezpieczeń materiałów jądrowych.

2. W postępowaniu, o którym mowa w ust. 1, przepis art. 55o stosuje się odpowiednio.

Art. 55r. 1. Przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie zezwolenia na budowę składowiska odpadów promieniotwórczych wnioskodawca jest obowiązany uzyskać:

- 1) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji, na zasadach określonych w przepisach o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) opinię Komisji Europejskiej, wydaną na podstawie art. 37 Traktatu Euratom.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 72 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 15.

2. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, organ właściwy do jej wydania zasięga opinii Prezesa Agencji, przysyłając mu projekt decyzji oraz wniosek o wydanie decyzji wraz z załączonymi dokumentami.

Art. 55s. Wydanie zezwolenia na budowę składowiska odpadów promieniotwórczych jest warunkiem uzyskania pozwolenia na budowę tego składowiska, wydawanego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

Art. 56. 1. Działalność w zakresie postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym wykonywana jest przez przedsiębiorstwo użyteczności publicznej, o którym mowa w rozdziale 14.

2. Działalność, o której mowa w ust. 1, z wyłączeniem działalności polegającej na składowaniu odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego oraz ich transporcie do składowiska, może być wykonywana przez inną jednostkę organizacyjną, jeżeli spełnia ona wymagania dotyczące bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej i uzyska zezwolenie. W szczególności jednostka organizacyjna, w której powstały odpady promieniotwórcze lub wypalone paliwo jądrowe, może je przetwarzać i przechowywać przez czas określony w zezwoleniu.

Art. 57. 1. Gminie, na terenie której znajduje się Krajowe Składowisko Odpadów Promieniotwórczych, przysługuje coroczna opłata z budżetu państwa:

- 1) od dnia przyjęcia pierwszego odpadu do składowiska do dnia podjęcia decyzji o zamknięciu składowiska – w wysokości 400% dochodów z tytułu podatku od nieruchomości znajdujących się na terenie gminy, uzyskanych w roku poprzednim, jednak nie większa niż 10 500 tys. zł;
- 2) po podjęciu decyzji o zamknięciu składowiska – w wysokości 50% dochodów z tytułu podatku od nieruchomości znajdujących się na terenie gminy, uzyskanych w roku zamknięcia składowiska, przez okres odpowiadający okresowi eksploatacji składowiska.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, jest przekazywana gminie z budżetu państwa w równych ratach kwartalnych, w terminie do 14 dni od upływu ostatniego miesiąca kwartału.

3. Rata kwartalna nie przysługuje gminie, jeżeli w następstwie decyzji organów gminy albo powiatu, na którego obszarze położona jest gmina, nie było możliwe w dowolnym okresie w danym kwartale przyjmowanie odpadów promieniotwórczych do składowiska.

Art. 57a. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe przesłanki kwalifikowania odpadów promieniotwórczych do kategorii i podkategorii,
- 2) wzór karty ewidencyjnej i sposób jej wypełniania,
- 3) okresy przechowywania kart ewidencyjnych, ich kopii oraz kopii wspólnej ewidencji,
- 4) szczegółowe warunki przechowywania odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego,
- 5) szczegółowe wymagania dla obiektów, pomieszczeń i opakowań przeznaczonych do przechowywania poszczególnych kategorii odpadów promieniotwórczych,
- 6) zakres przeprowadzania kontroli przechowalników wypalonego paliwa jądrowego,
- 7) szczegółowe wymagania dla poszczególnych rodzajów składowisk w zakresie ich eksploatacji i budowy,
- 8) szczegółowe wymagania w zakresie przygotowania odpadów promieniotwórczych do składowania,
- 9) sposób i zakres przeprowadzania kontroli zgodności stanu odpadów promieniotwórczych z informacjami zamieszczonymi w karcie ewidencyjnej,
- 10) wzory tablic informacyjnych do oznaczania wejść do:
  - a) przechowalnika wypalonego paliwa jądrowego,
  - b) magazynu odpadów promieniotwórczych,
  - c) składowiska odpadów promieniotwórczych

– kierując się koniecznością zapewnienia spełnienia wymagań bezpieczeństwa w działaniach w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi lub z wypalonym paliwem jądrowym oraz ochrony interesów przyszłych pokoleń.

Art. 57b. 1. Odpady promieniotwórcze można składować w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w państwie trzecim, z którym zawarto porozumienie w sprawie składowania odpadów promieniotwórczych w składowiskach odpadów promieniotwórczych.

2.¹²⁾ Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera minister właściwy do spraw energii.

3.¹²⁾ Minister właściwy do spraw energii powiadamia Komisję Europejską o treści porozumienia, o którym mowa w ust. 1, przed dokonaniem przemieszczenia, o którym mowa w art. 62b pkt 10.

Art. 57c. 1.¹²⁾ Minister właściwy do spraw energii opracowuje krajowy plan postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, zwany dalej „krajowym planem postępowania z odpadami”.

2. Krajowy plan postępowania z odpadami określa w szczególności:

- 1) cele i zadania w zakresie postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) etapy realizacji celów, o których mowa w pkt 1, wraz z podaniem ram czasowych do osiągnięcia tych etapów;
- 3) ilość wypalonego paliwa jądrowego i odpadów promieniotwórczych ze wskazaniem lokalizacji, zgodnie z klasyfikacją odpadów promieniotwórczych, o której mowa w art. 47, z uwzględnieniem prognozowanych, przyszłych ilości odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego, w tym ilości pochodzących z likwidacji obiektów energetyki jądrowej;
- 4) koncepcje i rozwiązania techniczne w odniesieniu do gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi od ich powstania aż do składowania;
- 5) koncepcje działań podejmowanych po zamknięciu składowiska wraz ze wskazaniem okresu, w jakim prowadzona będzie kontrola, oraz środków podejmowanych w celu zachowania wiedzy o składowisku;
- 6) działania badawcze, rozwojowe i demonstracyjne, które są niezbędne do wdrożenia rozwiązań w zakresie gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi;
- 7) wskazanie wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów obowiązków podmiotów zaangażowanych w realizację krajowego planu postępowania z odpadami oraz najważniejszych wskaźników służących monitorowaniu jego realizacji;
- 8) wysokość kosztów realizacji krajowego planu postępowania z odpadami wraz z założeniami ich oceny i rozkładem kosztów w czasie;
- 9) wskazanie obowiązujących rozwiązań finansowych w zakresie gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi;
- 10) wskazanie zawartych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych w zakresie gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym lub odpadami promieniotwórczymi;
- 11) wskazanie sposobu informowania pracowników i ogółu społeczeństwa w zakresie gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym lub odpadami promieniotwórczymi;
- 12) wskazanie sposobu udziału społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji w sprawach związanych z gospodarowaniem wypalonym paliwem jądrowym lub odpadami promieniotwórczymi.

3. Krajowy plan postępowania z odpadami zawiera:

- 1) część prognostyczną obejmującą okres nie krótszy niż 20 lat od dnia przyjęcia albo ostatniej aktualizacji;
- 2) program działań wykonawczych wraz ze wskazanymi instrumentami jego realizacji.

4. Krajowy plan postępowania z odpadami aktualizuje się nie rzadziej niż raz na cztery lata, uwzględniając postęp techniczny i naukowy, dobre praktyki w zakresie gospodarowania wypalonym paliwem i odpadami promieniotwórczymi, a także wnioski i zalecenia będące wynikiem przeglądu, o którym mowa w art. 57g.

Art. 57d. 1.¹²⁾ Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, przyjmuje krajowy plan postępowania z odpadami w drodze uchwały.

2. Uchwała, o której mowa w ust. 1, wraz z krajowym planem postępowania z odpadami, podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do aktualizacji krajowego planu postępowania z odpadami.

Art. 57e.¹²⁾ 1. Minister właściwy do spraw energii przekazuje krajowy plan postępowania z odpadami Komisji Europejskiej niezwłocznie po jego przyjęciu przez Radę Ministrów.

2. Jeżeli w wyniku aktualizacji krajowego planu postępowania z odpadami dokonano istotnych zmian jego treści, minister właściwy do spraw energii powiadamia o nich Komisję Europejską.

3. Minister właściwy do spraw energii przedstawia wyjaśnienia lub informację o zmianach wprowadzonych do krajowego planu postępowania z odpadami w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania zapytania Komisji Europejskiej.

Art. 57f.¹²⁾ 1. Minister właściwy do spraw energii opracowuje, co dwa lata, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku, sprawozdanie z realizacji krajowego planu postępowania z odpadami i przedstawia je Radzie Ministrów.

2. Minister właściwy do spraw energii ogłasza w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przyjęte przez Radę Ministrów sprawozdanie z realizacji krajowego planu postępowania z odpadami.

Art. 57g.¹²⁾ 1. Minister właściwy do spraw energii, nie rzadziej niż raz na 10 lat, poddaje krajowy plan postępowania z odpadami i jego realizację międzynarodowemu przeglądowi zewnętrznemu.

2. Informację o wynikach przeglądu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw energii niezwłocznie przekazuje Komisji Europejskiej oraz właściwym organom państw członkowskich Unii Europejskiej.

Rozdział 8

Transport materiałów jądrowych, źródeł promieniowania jonizującego, odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego

Art. 58. Materiały jądrowe przygotowuje się do transportu i transportuje w sposób uniemożliwiający wystąpienie samopodtrzymującej się reakcji łańcuchowej rozszczepienia jądrowego i z zachowaniem zasad ochrony fizycznej.

Art. 59. Przygotowując do transportu i transportując materiały jądrowe, źródła promieniowania jonizującego, z wyłączeniem urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące, odpady promieniotwórcze i wypalone paliwo jądrowe należy uwzględnić zagrożenia, jakie mogą stwarzać ich właściwości fizykochemiczne, a także spełnić wymagania i warunki obowiązujące w transporcie towarów niebezpiecznych, określone w odrębnych przepisach.

Art. 60. Narażenie osób uczestniczących w transporcie, w tym również dokonujących załadunku i wyładunku przewożonych materiałów jądrowych, odpadów promieniotwórczych, wypalonego paliwa jądrowego i źródeł promieniowania jonizującego, z wyłączeniem urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące, podlega kontroli, a otrzymane przez te osoby dawki promieniowania nie mogą przekraczać dawek granicznych określonych dla pracowników w przepisach wydanych na podstawie art. 25 pkt 1.

Art. 61. Wymagania i warunki dotyczące transportu na terenie jednostek organizacyjnych, które wytwarzają, przetwarzają, stosują, przechowują i składują materiały jądrowe, źródła promieniowania jonizującego, z wyłączeniem urządzeń wytwarzających promieniowanie jonizujące, odpady promieniotwórcze i wypalone paliwo jądrowe określa Prezes Agencji w zezwoleniu.

Art. 61a. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność polegającą na transporcie materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego, wymagającą zezwolenia, składa sprawozdanie z dokonanych w roku kalendarzowym transportów materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego Prezesowi Agencji. Wymagania dotyczące sprawozdań Prezes Agencji określa w zezwoleniu.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do transportu na terenie jednostek organizacyjnych, o którym mowa w art. 61.

Art. 62. 1. Przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywóz z tego terytorium materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych i urządzeń zawierających takie źródła, a także przywóz oraz wywóz odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego, odbywa się na podstawie zezwolenia albo zgłoszenia na wykonywanie działalności określonej w art. 4 ust. 1 i w zakresie tego zezwolenia albo zgłoszenia, z zastrzeżeniem ust. 2.

1a. (uchylony)

2. Przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wywóz z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i tranzyt przez to terytorium odpadów promieniotwórczych, o których mowa w art. 62b pkt 2, oraz wypalonego paliwa jądrowego wymaga dodatkowo zezwolenia albo zgody, o których mowa w rozdziale 8a.

3. (uchylony)

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) warunki przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wywozu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tranzytu przez to terytorium materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych i urządzeń zawierających takie źródła, termin i sposób zawiadomienia Prezesa Agencji o dokonanych przywozie i wywozie, a także treść tego zawiado-

mienia oraz wzór deklaracji przewozu zamkniętego źródła promieniotwórczego przywożonego z państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej albo wywożonego do takiego państwa, mając na względzie konieczność zapewnienia ochrony przed promieniowaniem jonizującym pracowników i osób z ogółu ludności.

- 2) (uchylony)
- 3) (uchylony)

Art. 62a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może określić, w drodze rozporządzenia, wykaz przejść granicznych, przez które mogą być wwożone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywożone z tego terytorium materiały jądrowe, źródła promieniotwórcze, urządzenia zawierające takie źródła, odpady promieniotwórcze i wypalone paliwo jądrowe, kierując się koniecznością zapewnienia kontroli zgodności zgłoszonej przesyłki z faktyczną jej zawartością oraz mając na względzie konieczność zapewnienia ochrony przed promieniowaniem jonizującym pracowników i osób z ogółu ludności.

Rozdział 8a

Przewóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wywóz z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i tranzyt przez to terytorium odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego

Art. 62b. W rozumieniu niniejszego rozdziału użyte określenia oznaczają:

- 1) odbiorca – jednostka organizacyjna, do której jest dokonywane przemieszczenie odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego;
- 2) odpady promieniotwórcze – materiały stałe, ciekłe lub gazowe zawierające substancje promieniotwórcze lub skażone tymi substancjami, których wykorzystanie jest niecelowe lub niemożliwe i w których aktywność całkowita oraz stężenie promieniotwórcze izotopów promieniotwórczych przekraczają wartości poziomów progowych aktywności całkowitej P_1 oraz stężenia promieniotwórczego izotopów promieniotwórczych określone w załączniku nr 2 do ustawy, w tym wycofane z użytkowania (zużyte) zamknięte źródła promieniotwórcze, z wyjątkiem:
  - a) wycofanych z użytkowania (zużytych) zamkniętych źródeł promieniotwórczych przemieszczanych do dostawcy, wytwórcy albo obiektu przeznaczonego do przechowywania lub składowania zamkniętych źródeł promieniotwórczych,
  - b) odpadów zawierających wyłącznie naturalne substancje promieniotwórcze, których obecność nie została spowodowana działalnością człowieka;
- 3) państwo członkowskie – państwo członkowskie Unii Europejskiej;
- 4) państwo pochodzenia – państwo, z którego planuje się przeprowadzić lub przeprowadza się przemieszczenie odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego;
- 5) państwo przeznaczenia – państwo, do którego planuje się przeprowadzić lub przeprowadza się przemieszczenie odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego;
- 6) państwo tranzytu – państwo, przez którego terytorium planuje się przeprowadzić lub przeprowadza się przemieszczenie odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego, niebędące państwem pochodzenia ani państwem przeznaczenia;
- 7) państwo trzecie – państwo, które nie jest państwem członkowskim;
- 8)¹⁸⁾ pierwsze państwo członkowskie – państwo członkowskie, którego organ celny, w przypadku tranzytu odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego przez obszar celny Wspólnoty, jest właściwy do podjęcia rozstrzygnięcia w przedmiocie wprowadzenia odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego na obszar celny Wspólnoty albo odmowy ich wprowadzenia;
- 9) posiadacz – jednostka organizacyjna, która przed przeprowadzeniem przemieszczenia odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego jest na mocy prawa za nie odpowiedzialna i zamierza przeprowadzić ich przemieszczenie do odbiorcy;
- 10) przemieszczenie – ogół czynności podejmowanych przy przewozie odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego z państwa pochodzenia do państwa przeznaczenia;
- 11) tranzyt – przewóz odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego z państwa pochodzenia do państwa przeznaczenia przez terytorium państwa niebędącego państwem pochodzenia ani państwem przeznaczenia;

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 54 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 16.

- 12) właściwy organ – organ, który na mocy przepisów państwa pochodzenia, państwa tranzytu lub państwa przeznaczenia jest uprawniony do stosowania systemu nadzoru i kontroli nad przemieszczaniem odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego; w Rzeczypospolitej Polskiej – Prezes Agencji;
- 13) zezwolenie – zezwolenie, o którym mowa w art. 62c ust. 1;
- 14) zgoda – zgoda, o której mowa w art. 62d ust. 1.

Art. 62c. 1. Zezwolenia wydanego przez Prezesa Agencji wymaga:

- 1) wywóz z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego;
- 2) przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego z państwa trzeciego;
- 3) tranzyt przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego, przemieszczanych pomiędzy państwami trzecimi, w przypadku, gdy Rzeczpospolita Polska jest pierwszym państwem członkowskim.

2. Warunkiem wydania zezwolenia jest:

- 1) wydanie przez właściwy organ państwa członkowskiego będącego państwem tranzytu zgody na tranzyt odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego oraz
- 2) w przypadku przemieszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1:
  - a) wydanie przez właściwy organ państwa przeznaczenia zgody na przywóz na jego terytorium odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego,
  - b) złożenie przez posiadacza zobowiązania do przyjęcia odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego w sytuacji, gdy przemieszczenie nie będzie mogło być ukończone oraz do pokrycia kosztów związanych z nieukończeniem przemieszczenia;
- 3) w przypadku przemieszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w sytuacji, gdy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przywożone są odpady promieniotwórcze w celu innym niż składowanie lub wypalone paliwo jądrowe – zawarcie przez odbiorcę umowy z posiadaczem, uznanej przez właściwy organ państwa posiadacza, zobowiązującej posiadacza do odebrania:
  - a) odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego w sytuacji, gdy przemieszczenie nie będzie mogło być ukończone oraz
  - b) odpadów promieniotwórczych powstałych w wyniku przetworzenia odpadów promieniotwórczych objętych wnioskiem o wydanie zezwolenia na przemieszczenie, odpadów promieniotwórczych powstałych w wyniku przerobu wypalonego paliwa jądrowego, innych produktów powstałych w wyniku przetworzenia odpadów promieniotwórczych lub przerobu wypalonego paliwa jądrowego;
- 4) w przypadku przemieszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w sytuacji, gdy odpady promieniotwórcze są przywożone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu składowania:
  - a) zawarcie przez odbiorcę umowy z posiadaczem, uznanej przez właściwy organ państwa posiadacza, zobowiązującej:
    - posiadacza do odebrania odpadów promieniotwórczych w sytuacji, gdy przemieszczenie nie będzie mogło być ukończone,
    - odbiorcę do składowania odpadów promieniotwórczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) posiadanie przez odbiorcę technicznych i organizacyjnych możliwości składowania odpadów promieniotwórczych pochodzących z zagranicy bez uszczerbku dla możliwości składowania odpadów promieniotwórczych pochodzących z kraju;
- 5) w przypadku przemieszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 – zawarcie przez odbiorcę umowy z posiadaczem, uznanej przez właściwy organ państwa posiadacza, zobowiązującej posiadacza do odebrania odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego w sytuacji, gdy przemieszczenie nie będzie mogło być ukończone.

3. Prezes Agencji wydaje zezwolenie na wniosek:

- 1) posiadacza – w przypadku wniosku o wydanie zezwolenia na przemieszczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) odbiorcy – w przypadku wniosku o wydanie zezwolenia na przemieszczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;
- 3) jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za organizację przemieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku wniosku o wydanie zezwolenia na przemieszczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

4. Wniosek oraz dokumenty z nim związane składane są w języku polskim, z tym, że na żądanie właściwych organów kraju przeznaczenia lub kraju tranzytu posiadacz ma obowiązek dostarczyć Prezesowi Agencji poświadczony przez tłumacza przysięgłego ich tłumaczenie na język akceptowany przez te właściwe organy.

5. Zezwolenie wydaje się na czas określony, nie dłuższy niż 3 lata.

6. Zezwolenie może zostać wydane na pojedyncze przemieszczenie albo na wielokrotne przemieszczenia.

7. Zezwolenie może zostać wydane na wielokrotne przemieszczenia przy łącznym spełnieniu następujących warunków:

- 1) odpady promieniotwórcze lub wypalone paliwo jądrowe, których dotyczy wniosek mają zasadniczo takie same właściwości fizyczne, chemiczne i promieniotwórcze;
- 2) przemieszczenia zostaną przeprowadzone pomiędzy tym samym posiadaczem i odbiorcą oraz będą podlegać tym samym właściwym organom;
- 3) w sytuacji, gdy przemieszczenia wymagają tranzytu przez państwo trzecie – przemieszczenia zostaną przeprowadzone przez to samo przejście graniczne, chyba, że odpowiednie właściwe organy uzgodniły między sobą inaczej.

Art. 62d. 1. Zgody wydanej przez Prezesa Agencji wymaga:

- 1) przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego z państwa członkowskiego;
- 2) tranzyt przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego w przypadku innym niż określony w art. 62c ust. 1 pkt 3.

2. Warunkiem wydania zgody na przemieszczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jest:

- 1) w przypadku, gdy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są przywożone odpady promieniotwórcze w celu innym niż składowanie lub wypalone paliwo jądrowe – zawarcie przez odbiorcę z posiadaczem umowy, o której mowa w art. 62c ust. 2 pkt 3;
- 2) w przypadku, gdy odpady promieniotwórcze są przywożone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu składowania – spełnienie wymagań określonych w art. 62c ust. 2 pkt 4.

3. Prezes Agencji wydaje zgodę na wniosek:

- 1) posiadacza, złożony za pośrednictwem właściwego organu państwa pochodzenia, w przypadku:
  - a) przemieszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1,
  - b) tranzytu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego przemieszczanych z innego państwa członkowskiego do państwa trzeciego albo przemieszczanych pomiędzy państwami członkowskimi;
- 2) odbiorcy, złożony za pośrednictwem właściwego organu państwa przeznaczenia – w przypadku tranzytu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego przemieszczanych z państwa trzeciego do państwa członkowskiego;
- 3) jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za organizację przemieszczenia w pierwszym państwie członkowskim, złożony za pośrednictwem właściwego organu tego państwa – w przypadku tranzytu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego przemieszczanych pomiędzy państwami trzecimi, jeżeli Rzeczpospolita Polska nie jest pierwszym państwem członkowskim.

4. Prezes Agencji może uzależnić wydanie zgody od spełnienia dodatkowych warunków, które nie mogą być bardziej rygorystyczne niż określone dla podobnego przemieszczenia dokonywanego pomiędzy posiadaczem i odbiorcą znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. W sytuacji, gdy Prezes Agencji odmawia wydania zgody albo uzależnia jej wydanie od spełnienia dodatkowych warunków przedstawia on właściwemu organowi, który przedstawił wniosek o udzielenie zgody, uzasadnienie oparte:

- 1) w przypadku przemieszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 – na przepisach regulujących postępowanie z odpadami promieniotwórczymi lub wypalonym paliwem jądrowym lub na przepisach mających zastosowanie do przemieszczania materiałów promieniotwórczych;
- 2) w przypadku przemieszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 – na przepisach mających zastosowanie do przemieszczania materiałów promieniotwórczych.

Art. 62e. 1. Zakazany jest wywóz z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego do:

- 1) miejsca przeznaczenia położonego na południe od 60 stopnia szerokości geograficznej południowej;
- 2) państwa trzeciego, które jest stroną Umowy o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony (Umowa AKPE – WE z Kotonu);
- 3) państwa trzeciego, które nie posiada możliwości administracyjnych, technicznych lub struktury regulacyjnej dla bezpiecznego postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym.

1a. Zakazany jest wywóz z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego w celu składowania:

- 1) przed zawarciem porozumienia, o którym mowa w art. 57b;
- 2) do państwa trzeciego:
  - a) niebędącego stroną umowy z Europejską Wspólnotą Energii Atomowej obejmującej gospodarowanie wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi lub stroną Wspólnej konwencji bezpieczeństwa w postępowaniu z wypalonym paliwem jądrowym i bezpieczeństwa w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi, sporządzonej w Wiedniu dnia 5 września 1997 r. (Dz. U. z 2002 r. poz. 1704), lub
  - b) w którym nie istnieje program gospodarowania odpadami promieniotwórczymi oraz ich trwałego składowania reprezentujący wysoki poziom bezpieczeństwa, lub
  - c) w którym jednostka organizacyjna prowadząca działalność z wykorzystaniem składowiska odpadów promieniotwórczych nie posiada zezwolenia na przywóz odpadów promieniotwórczych do tego składowiska, lub
  - d) w którym składowisko odpadów promieniotwórczych nie działa przed dokonaniem przemieszczenia lub nie jest zarządzane zgodnie z wymogami ustanowionymi w ramach programu, o którym mowa w lit. b.

1b. Przepisu ust. 1a nie stosuje się do przemieszczania wypalonego paliwa jądrowego pochodzącego z reaktora badawczego do dostawy lub wytwórcy.

2. Zakazany jest przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wypalonego paliwa jądrowego oraz odpadów promieniotwórczych w celu składowania, z zastrzeżeniem art. 62g.

Art. 62f. 1. Do czynności związanych z postępowaniem o wydanie zezwolenia lub zgody na przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wywóz z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i tranzyt przez to terytorium odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego, w szczególności do składania wniosku, udzielania zezwolenia oraz zgody stosuje się dokument standardowy, którego wzór określiła Komisja Europejska na podstawie art. 17 ust. 2 dyrektywy Rady 2006/117/EURATOM z dnia 20 listopada 2006 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad przemieszczaniem odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego (Dz. Urz. UE L 337 z 05.12.2006, str. 21).

2. Dokument standardowy, o którym mowa w ust. 1, oraz dokumenty dodatkowe wymagane przy składaniu wniosku o wydanie zezwolenia albo zgody towarzyszą każdemu przemieszczeniu, także w sytuacji, gdy zezwolenie zostało wydane na wielokrotne przemieszczenia.

Art. 62g. 1. Prezes Agencji wydaje odpowiednio zezwolenie albo zgodę na przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wywóz z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub tranzyt przez to terytorium odpadów promieniotwórczych po ich przetworzeniu, odpadów promieniotwórczych powstałych w wyniku przerobu wypalonego paliwa jądrowego, innych produktów powstałych w wyniku przetworzenia odpadów promieniotwórczych lub przerobu wypalonego paliwa jądrowego, jeżeli poprzednio wydał zezwolenie albo zgodę na przywóz, wywóz lub tranzyt tych odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego w celu ich przetworzenia lub przerobu.

2. Prezes Agencji wydaje odpowiednio zezwolenie albo zgodę na przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego, jeżeli poprzednio wydał zezwolenie na ich wywóz, a przemieszczenie nie może zostać ukończone i odbywa się na podstawie tego samego dokumentu standardowego.

Art. 62h. 1. Prezes Agencji może podjąć decyzję o przerwaniu przemieszczenia w przypadku naruszenia warunków jego przeprowadzenia określonych w przepisach prawa, zezwoleniu lub zgodzie.

2. O podjętej decyzji Prezes Agencji niezwłocznie powiadamia:

- 1) w przypadku przemieszczenia pomiędzy państwami członkowskimi – właściwe organy innych państw zaangażowanych w przemieszczenie;
- 2) w przypadku przemieszczenia, w które zaangażowane jest państwo trzecie – właściwy organ państwa pochodzenia.

3. W sytuacji, o której mowa w ust. 1, w przypadku:

- 1) wywozu odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadacz ma obowiązek odebrać odpady promieniotwórcze i wypalone paliwo jądrowe oraz pokryć koszty powstałe w związku z nieukończeniem przemieszczenia;
- 2) przywozu odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państwa trzeciego, odbiorca ma obowiązek pokryć koszty powstałe w związku z nieukończeniem przemieszczenia;
- 3) tranzytu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego przemieszczanych pomiędzy państwami trzecimi, jednostka organizacyjna odpowiedzialna za organizację przemieszczania w pierwszym państwie członkowskim ma obowiązek pokryć koszty powstałe w związku z nieukończeniem przemieszczenia.

Art. 62i. Prezes Agencji niezwłocznie informuje Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Komendanta Głównego Straży Granicznej i Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o:¹⁹⁾

- 1) wydaniu zezwolenia, o którym mowa w art. 62c ust. 1;
- 2) wydaniu zgody, o której mowa w art. 62d ust. 1;
- 3) podjęciu decyzji, o której mowa w art. 62h ust. 1.

Art. 62j. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w sprawie udzielania zezwolenia oraz zgody, dokumenty jakie należy dołączyć do wniosku o wydanie zezwolenia oraz do wniosku o wydanie zgody, czynności, jakich dopełniają podmioty zaangażowane w przemieszczenie i Prezes Agencji po przeprowadzeniu przemieszczenia, kierując się koniecznością zapewnienia skutecznej kontroli nad przemieszczaniem odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego.

Rozdział 9

Nadzór i kontrola w zakresie przestrzegania warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej

Art. 63. 1. Wykonywanie działalności powodującej lub mogącej powodować narażenie ludzi i środowiska na promieniowanie jonizujące podlega nadzorowi i kontroli w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

2. Nadzór i kontrola, o których mowa w ust. 1, wykonywane są:

- 1) przez organy dozoru jądrowego – jeżeli organem właściwym do wydania zezwolenia albo przyjęcia zgłoszenia jest Prezes Agencji;
- 2)³⁾ przez państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, komendanta wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub państwowego inspektora sanitarnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – w zakresie działalności, na której wykonywanie organy te wydają zezwolenia.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, sposób sprawowania nadzoru i przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania warunków ochrony radiologicznej w jednostkach organizacyjnych stosujących aparaty rentgenowskie do celów diagnostyki medycznej, radiologii zabiegowej, radioterapii powierzchniowej i radioterapii schorzeń nienowotworowych.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób sprawowania nadzoru i przeprowadzania kontroli w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnym Biurze Antykorupcyjnym przez organy dozoru jądrowego, z uwzględnieniem trybu przygotowania kontroli, dokumentowania czynności kontrolnych, sporządzania protokołu kontroli, wystąpienia pokontrolnego i informacji o wynikach kontroli.

Art. 64. 1. Organami dozoru jądrowego, o których mowa w art. 63 ust. 2 pkt 1, są:

- 1) Prezes Agencji jako naczelny organ dozoru jądrowego;
- 2) (uchylony)
- 3) inspektorzy dozoru jądrowego:
  - a) I stopnia – uprawnieni do wykonywania kontroli w jednostkach organizacyjnych wykonujących działalność związaną z narażeniem, z wyjątkiem jednostek organizacyjnych wykonujących działalność, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 lub 3,
  - b) II stopnia – uprawnieni do wykonywania kontroli w jednostkach organizacyjnych wykonujących działalność związaną z narażeniem.

¹⁹⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 54 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 16.

2. (uchylony)

3. Inspektorów dozoru jądrowego powołuje i odwołuje Prezes Agencji.

4. Do zadań organów dozoru jądrowego należy w szczególności:

- 1) wydawanie zezwoleń i innych decyzji w sprawach związanych z bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną, na zasadach i w trybie określonych w ustawie;
- 2) przeprowadzanie kontroli w obiektach jądrowych oraz w jednostkach organizacyjnych posiadających materiały jądrowe, źródła promieniowania jonizującego, odpady promieniotwórcze i wypalone paliwo jądrowe;
- 3) wydawanie nakazów i zakazów, o których mowa w art. 68 ust. 1.

4) (uchylony)

5. (uchylony)

6. (uchylony)

7. Prezes Agencji jest organem wyższego stopnia w stosunku do inspektorów dozoru jądrowego.

Art. 65. 1. Inspektorem dozoru jądrowego może być osoba, która:

- 1) posiada wykształcenie wyższe w zakresie fizyki, chemii, kierunków technicznych lub innych w specjalnościach przydatnych w dozorcze jądrowym;
- 2) nie była karana za przestępstwa umyślne;
- 3) odbyła praktykę i zdała egzamin kwalifikacyjny na stanowisko inspektora dozoru jądrowego I lub II stopnia w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej przed komisją powołaną przez Prezesa Agencji;
- 4) posiada orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w warunkach narażenia, wydane w trybie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
- 5) jest pracownikiem Państwowej Agencji Atomistyki.

2. Koszty praktyki, egzaminu oraz wymaganych badań lekarskich pokrywane są z budżetu Państwowej Agencji Atomistyki.

3. Prezes Agencji kieruje kandydata na inspektora dozoru jądrowego na praktykę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, a po jej zakończeniu stwierdza odbycie przez kandydata tej praktyki.

4. Prezes Agencji może zwolnić z obowiązku odbycia praktyki – całkowicie lub częściowo – kandydata na inspektora dozoru jądrowego I stopnia, który przez ostatnie dwa lata pełnił funkcję inspektora ochrony radiologicznej lub przez ostatnie pięć lat był zatrudniony w warunkach narażenia w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność wymagającą zezwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1.

5. Egzamin kwalifikacyjny, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, przeprowadzają komisje egzaminacyjne powołane przez Prezesa Agencji odpowiednio do przeprowadzenia egzaminu na stanowisko inspektora dozoru jądrowego I lub II stopnia.

6. Prezes Agencji powołuje i odwołuje komisje egzaminacyjne w składzie sześciuosobowym spośród specjalistów z zakresu:

- 1) technologii jądrowych;
- 2) bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 3) gospodarki materiałami jądrowymi;
- 4) postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym;
- 5) prawa atomowego.

7. Członkom komisji egzaminacyjnych za uczestnictwo w pracach komisji egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych kosztów podróży i noclegów, według zasad określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

8. Inspektorzy dozoru jądrowego są obowiązani stale podnosić swoją wiedzę i kwalifikacje, w szczególności przez uczestnictwo w szkoleniach organizowanych lub wskazanych przez Prezesa Agencji. Koszty tych szkoleń pokrywa Prezes Agencji.

9. Inne niż Prezes Agencji organy administracji przeprowadzające kontrole w obiektach jądrowych zapewniają pracownikom wykonującym te kontrole odpowiednie szkolenia z zakresu zagadnień bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w zakresie ich właściwości i kompetencji.

10. Programy szkoleń, o których mowa w ust. 9, podlegają uzgodnieniu z Prezesem Agencji.

11. Koszty szkoleń, o których mowa w ust. 9, ponoszą organy przeprowadzające kontrolę.

Art. 65a. 1. Organy dozoru jądrowego przeprowadzają:

- 1) kontrole okresowe – zgodne z planem kontroli zatwierdzonym przez Prezesa Agencji;
- 2) kontrole doraźne – przeprowadzane w przypadku wystąpienia okoliczności mających istotny wpływ na stan bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej jednostki organizacyjnej, w której ma być przeprowadzona kontrola;
- 3) kontrole ciągłe – przeprowadzane w elektrowniach jądrowych na podstawie stałego upoważnienia.

2. Inspektorzy dozoru jądrowego prowadzą kontrole na podstawie i po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, wydanego przez Prezesa Agencji, po okazaniu kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej wydawanej przez Prezesa Agencji.

3. W razie podejrzenia poważnego naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej inspektor dozoru jądrowego może prowadzić kontrolę po okazaniu legitymacji służbowej. W takim przypadku upoważnienie do przeprowadzenia kontroli doręcza się niezwłocznie kierownikowi kontrolowanej jednostki.

4. Do przeprowadzenia kontroli okresowej i doraźnej wydaje się upoważnienie jednorazowe, a do przeprowadzania kontroli ciągłych – upoważnienie stałe, na okres nie dłuższy niż 2 lata.

5. Upoważnienie zawiera co najmniej:

- 1) wskazanie podstawy prawnej;
- 2) oznaczenie organu kontroli;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię i nazwisko inspektora dozoru jądrowego uprawnionego do wykonywania kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej, a w przypadku gdy kontrolę przeprowadza więcej niż jeden inspektor dozoru jądrowego – wyznaczenie inspektora kierującego kontrolą, który podpisuje protokół kontroli;
- 5) oznaczenie kontrolowanej jednostki;
- 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanej jednostki;
- 10) okres, na jaki wydaje się upoważnienie stałe – w przypadku kontroli ciągłych w elektrowniach jądrowych.

6. W przypadku gdy w kontroli okresowej uczestniczy biegły lub specjalista, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli zawiera także imię i nazwisko tej osoby.

7. Inspektor dozoru jądrowego wydaje imienne upoważnienie do uczestnictwa w kontroli biegłemu lub specjaliście, o którym mowa w ust. 6.

8. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej inspektora dozoru jądrowego, mając na względzie potrzebę zapewnienia możliwości identyfikacji osób uprawnionych do przeprowadzania kontroli.

Art. 66. 1. Organy dozoru jądrowego w związku z prowadzoną kontrolą mają prawo do:

- 1) swobodnego wstępu, z niezbędnym sprzętem, o każdej porze, na teren, do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki organizacyjnej, a także do należących do niej środków transportu;
- 2) wglądu do dokumentów, ksiąg oraz innych nośników informacji należących do kontrolowanej jednostki organizacyjnej, dotyczących bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 3) żądania sporządzenia oraz wydania kopii dokumentów i nośników informacji, o których mowa w pkt 2;

- 4) sprawdzania, czy działalność kontrolowanej jednostki organizacyjnej jest wykonywana zgodnie z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej oraz z wymaganiami i warunkami, określonymi w zezwoleniach;
- 5) przeprowadzania w zależności od potrzeb niezależnych pomiarów technicznych i dozymetrycznych;
- 6) żądania pisemnych lub ustnych informacji w sprawach objętych kontrolą oraz wzywania i przesłuchiwanie kierownika i pracowników kontrolowanej jednostki organizacyjnej, a także pracownika zewnętrznego lub praktykanta;
- 7) pobierania próbek do badań laboratoryjnych;
- 8) przeprowadzania oględzin terenu, obiektów, pomieszczeń i urządzeń kontrolowanej jednostki organizacyjnej oraz należących do niej środków transportu;
- 9) utrwalania przebiegu i wyników oględzin, o których mowa w pkt 8, za pomocą aparatury i środków technicznych służących do utrwalania obrazu i dźwięku;
- 10) zabezpieczania lub żądania zabezpieczenia dokumentów i innych dowodów;
- 11) w przypadku kontroli elektrowni jądowej – korzystania z pomocy autoryzowanych przez Prezesa Agencji laboratoriów i organizacji eksperckich, a w przypadku kontroli innych jednostek organizacyjnych – korzystania z pomocy biegłych i ekspertów oraz laboratoriów.

2. Kierownik kontrolowanej jednostki jest obowiązany umożliwić organom dozoru jądowego przeprowadzenie kontroli, zapewniając odpowiednie warunki do jej przeprowadzenia, a w szczególności umożliwić dokonanie czynności, o których mowa w ust. 1.

3. Koordynację w zakresie kontroli i nadzoru nad działalnością obiektów jądowych, sprawowanych przez organy dozoru jądowego oraz inne organy administracji, w zakresie ich kompetencji i właściwości, zapewnia system koordynacji kontroli i nadzoru nad obiektami jądowymi, zwany dalej „systemem koordynacji”, który tworzą Prezes Agencji w porozumieniu z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Urzędem Dozoru Technicznego, Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska, Głównym Inspektorem Sanitarnym, Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej, Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Głównym Inspektorem Pracy.

4. Koordynacja, o której mowa w ust. 3, obejmuje w szczególności:

- 1) wzajemne informowanie się organów i służb, o których mowa w ust. 3, o zamiarze przeprowadzenia kontroli w obiekcie jądowym, o przeprowadzonych kontrolach w obiektach jądowych i ich wynikach, w tym o wykrytych nieprawidłowościach, a także o podjętych w tym zakresie decyzjach i działaniach;
- 2) organizowanie wspólnych kontroli w obiektach jądowych;
- 3) informowanie Prezesa Agencji przez inne organy o zamiarze podjęcia w stosunku do jednostki organizacyjnej budującej, uruchamiającej lub eksploatującej obiekt jądowy środków nadzorczych mogących mieć istotny wpływ na stan bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej obiektu jądowego;
- 4) udostępnianie dokumentacji z kontroli na wniosek innego organu;
- 5) organizowanie wspólnych szkoleń;
- 6) wymianę doświadczeń, w szczególności w zakresie doskonalenia metod kontroli;
- 7) inicjowanie zmian w przepisach prawa w obszarze objętym koordynacją;
- 8) współpracę w zakresie przygotowywania zaleceń organizacyjno-technicznych w obszarze objętym koordynacją;
- 9) wymianę informacji w zakresie opiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących kwestii objętych zakresem koordynacji;
- 10) wymianę informacji dotyczących stosowania przepisów regulujących kwestie objęte zakresem koordynacji.

5. Koordynacja, o której mowa w ust. 3, odbywa się na trzech poziomach:

- 1) kierowników urzędów i służb;
- 2) reprezentantów organów wyznaczonych do szczegółowych zagadnień związanych z koordynacją kontroli i nadzoru nad działalnością obiektów jądowych;
- 3) pracowników realizujących czynności kontrolne w obiekcie jądowym.

6. Systemem koordynacji kontroli i nadzoru nad działalnością obiektów jądrowych kieruje Prezes Agencji, który:

- 1) zapewnia bieżące funkcjonowanie systemu koordynacji;
- 2) zwołuje w zależności od potrzeb posiedzenia przedstawicieli organów współdziałających i przewodniczy tym posiedzeniom;
- 3) jeżeli zaistnieje taka potrzeba – może zapraszać do udziału w posiedzeniach, o których mowa w pkt 2, przedstawicieli innych organów i służb, a także:
  - a) laboratoriów i organizacji eksperckich autoryzowanych przez Prezesa Agencji, w przypadku gdy posiedzenie systemu ma dotyczyć elektrowni jądrowych,
  - b) biegłych, ekspertów i przedstawicieli laboratoriów, w przypadku gdy posiedzenie systemu ma dotyczyć innych obiektów jądrowych;
- 4) uwzględnia w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 110 pkt 13, informację o funkcjonowaniu systemu koordynacji, a także dane istotne dla oceny bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej dostarczone przez inne organy.

7. W ramach systemu koordynacji mogą być powoływane zespoły do spraw szczegółowych zagadnień związanych z koordynacją kontroli i nadzoru nad działalnością obiektów jądrowych, w skład których wchodzi reprezentanci wyznaczeni przez kierowników organów współdziałających. Powołując zespół, wyznacza się jego kierownika, a także szczegółowy zakres działania zespołu.

Art. 66a. 1. Autoryzację, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 11, mogą uzyskać laboratoria i organizacje eksperckie spełniające następujące wymagania:

- 1) nie są projektantami, wytwórcami, dostawcami, instalatorami lub przedstawicielami podmiotów zaangażowanych w projektowanie, budowę lub eksploatację elektrowni jądrowej;
- 2) mają do dyspozycji niezbędny personel i odpowiednie wyposażenie umożliwiające właściwe przeprowadzenie zadań technicznych związanych z kontrolą;
- 3) pracownicy odpowiedzialni za kontrole posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie w przeprowadzaniu kontroli;
- 4) gwarantują bezstronne przeprowadzenie kontroli.

2. Laboratorium lub organizacja ekspercka, które chcą uzyskać autoryzację Prezesa Agencji, składają do niego wniosek o autoryzację w określonym zakresie, do którego dołączają dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów, o których mowa w ust. 1.

3. Wniosek o autoryzację lub o zmianę zakresu autoryzacji zawiera:

- 1) nazwę i adres jednostki ubiegającej się o autoryzację lub o zmianę zakresu autoryzacji, a także jej numer telefonu, numer faksu i adres poczty elektronicznej;
- 2) określenie wnioskowanego zakresu autoryzacji albo jego zmiany.

4. Prezes Agencji dokonuje autoryzacji oraz zmiany jej zakresu, a także odmawia udzielenia autoryzacji w drodze decyzji administracyjnej. W decyzji tej określa się zakres i czas trwania autoryzacji.

5. Przed wydaniem decyzji w zakresie autoryzacji Prezes Agencji:

- 1) ocenia dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę;
- 2) może przeprowadzić kontrolę wstępną u wnioskodawcy w celu weryfikacji spełniania wymagań, o których mowa w ust. 1.

6. W przypadku odmowy autoryzacji w określonym zakresie jednostka może wystąpić ze zmienionym wnioskiem, zawierającym zakres autoryzacji uzgodniony z Prezesem Agencji.

7. Prezes Agencji prowadzi rejestr jednostek autoryzowanych, w którym gromadzi następujące dane:

- 1) nazwę i adres jednostki autoryzowanej oraz jej numer telefonu, numer faksu i adres poczty elektronicznej;
- 2) zakres autoryzacji jednostki organizacyjnej.

8. Prezes Agencji udostępnia dane zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w ust. 7, na swoich stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej.

Art. 67. (uchylony)

Art. 67a. 1. Czynności kontrolne wykonuje się w obecności kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub osoby upoważnionej przez niego na piśmie.

2. W przypadku nieobecności kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub osoby przez niego upoważnionej albo w przypadku nieudzielenia upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, czynności kontrolne można wykonywać w obecności innego pracownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub przywołanego świadka będącego funkcjonariuszem publicznym niezatrudnionym w Państwowej Agencji Atomistyki.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku, gdy:

- 1) istnieje podejrzenie poważnego naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej;
- 2) kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej wyraził zgodę na wykonywanie czynności kontrolnych podczas jego nieobecności lub osoby przez niego upoważnionej;
- 3) inspektor dozoru jądrowego przeprowadzający kontrolę podejmie decyzję o przesłuchaniu pracownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej bez udziału innych osób w sytuacji podejrzenia naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej;
- 4) prowadzona jest kontrola ciągła w elektrowni jądrowej.

Art. 67b. 1. Organ dozoru jądrowego może wydać postanowienie o nieujawnianiu tożsamości pracownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej, udzielającego istotnej pomocy lub przekazującego nieznaną wcześniej organowi dozoru jądrowego informacje, istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Postanowienie doręcza się kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, organ dozoru jądrowego udostępnia kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej protokół przesłuchania pracownika, którego dotyczy postanowienie o nieujawnianiu tożsamości, w sposób uniemożliwiający ustalenie tożsamości tego pracownika.

3. W terminie 3 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 1, kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej przysługuje zażalenie do Prezesa Agencji na to postanowienie.

4. Postępowanie w sprawie zażalenia, o którym mowa w ust. 3, jest prowadzone bez udziału kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej i jest objęte tajemnicą służbową.

5. W przypadku uwzględnienia zażalenia, o którym mowa w ust. 3, protokół przesłuchania pracownika podlega zniszczeniu.

Art. 67c. 1. Pobranie do badań niezbędnej liczby próbek, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 7, dokumentuje się w protokole pobrania próbek, który sporządza inspektor dozoru jądrowego. Jednocześnie pobiera się próbkę kontrolną w rozmiarze odpowiadającym rozmiarowi próbki pobranej do badań laboratoryjnych.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, sporządza się w trzech egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej, drugi egzemplarz dołącza się do próbki kierowanej do badań laboratoryjnych, a trzeci – pozostawia się w dokumentacji inspektora dozoru jądrowego.

3. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej zapewnia zapakowanie próbek w sposób zapobiegający zmianom wpływającym na ich jakość.

4. Inspektor dozoru jądrowego nadzoruje czynności, o których mowa w ust. 3, i dokonuje zaplombowania próbek.

5. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej przesyła próbki do laboratorium wskazanego przez inspektora dozoru jądrowego wraz z wnioskiem inspektora dozoru jądrowego o przeprowadzenie badań i protokołem, o którym mowa w ust. 1. Próbkę kontrolną przechowuje się w kontrolowanej jednostce organizacyjnej, w warunkach uniemożliwiających zmianę jej jakości, do dnia otrzymania orzeczenia o wyniku badań laboratoryjnych.

6. Laboratorium przeprowadzające badania laboratoryjne próbek sporządza orzeczenie o wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych podczas kontroli i przekazuje orzeczenie inspektorowi dozoru jądrowego, który wystąpił z wnioskiem o ich zbadanie, oraz kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

Art. 67d. Kontrolowana jednostka organizacyjna ponosi koszty wykonania badań laboratoryjnych oraz innych czynności wskazanych w toku kontroli przez organy dozoru jądrowego, a także opinii wydanych przez wskazane przez Prezesa Agencji laboratoria i organizacje eksperckie, jak również biegłych, ekspertów i laboratoria.

Art. 67e. 1. Inspektor dozoru jądrowego sporządza protokół kontroli, który zawiera w szczególności:

- 1) nazwę, siedzibę i adres kontrolowanej jednostki organizacyjnej;

- 2) imię i nazwisko inspektora dozoru jądrowego;
- 3) wskazanie inspektora dozoru jądrowego kierującego kontrolą;
- 4) numer i datę upoważnienia inspektora dozoru jądrowego do przeprowadzenia kontroli;
- 5) imiona i nazwiska ekspertów lub biegłych uczestniczących w kontroli oraz datę i numer upoważnienia;
- 6) imiona i nazwiska oraz stanowiska służbowe osób składających oświadczenia oraz udzielających informacji w toku kontroli;
- 7) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
- 8) opis dokonanych czynności kontrolnych oraz ustalenie stanu faktycznego;
- 9) wzmiankę o poinformowaniu kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej o jego prawach i obowiązkach oraz pouczenie o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli;
- 10) informacje o wydanych nakazach i zakazach, o których mowa w art. 68 ust. 1;
- 11) treść zaleceń wydanych przez inspektora dozoru jądrowego;
- 12) wykaz załączników z podaniem nazwy każdego załącznika;
- 13) datę sporządzenia protokołu.

2. Protokół kontroli podpisuje inspektor dozoru jądrowego oraz kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej, a także osoba upoważniona przez kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej do reprezentowania go przy dokonywaniu czynności kontrolnych, jeżeli była obecna przy ich dokonywaniu.

3. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej może odmówić podpisania protokołu kontroli. W takim przypadku składa pisemne wyjaśnienie co do przyczyn odmowy jego podpisania. O odmowie podpisania protokołu kontroli przez kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej, przyczynie odmowy oraz o złożeniu wyjaśnień albo o odmowie ich złożenia inspektor dozoru jądrowego dokonuje wzmianki w protokole kontroli.

4. Załączniki do protokołu kontroli stanowią:

- 1) notatki służbowe z czynności mających znaczenie dla ustaleń kontroli, sporządzone przez inspektora dozoru jądrowego;
- 2) poświadczone za zgodność z oryginałem kopie decyzji mających znaczenie dla ustaleń kontroli;
- 3) dokumenty albo ich kopie poświadczone za zgodność z oryginałem lub dokumenty sporządzone przez kontrolującego poświadczone za zgodność z dokumentacją źródłową, mające znaczenie dla ustaleń kontroli;
- 4) wydane nakazy i zakazy, o których mowa w art. 68 ust. 1.

5. Protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

6. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej może złożyć pisemne zastrzeżenia lub wyjaśnienia co do ustaleń zawartych w protokole kontroli w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu protokołu kontroli, wskazując jednocześnie stosowne wnioski dowodowe.

7. Inspektor dozoru jądrowego rozpatruje zgłoszone zastrzeżenia w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania.

8. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń inspektor dozoru jądrowego uzupełnia protokół kontroli i przedstawia go ponownie do podpisu kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

9. Oczywiste omyłki pisarskie lub rachunkowe są prostowane przez inspektora dozoru jądrowego i parafowane na tekście protokołu. O sprostowaniu oczywistych omyłek pisarskich lub rachunkowych inspektor dozoru jądrowego informuje kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

10. W przypadku kontroli okresowych lub doraźnych protokół sporządza się niezwłocznie po zakończeniu kontroli, a w przypadku kontroli ciągłych – raz w miesiącu oraz niezwłocznie po stwierdzeniu nieprawidłowości istotnych dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

Art. 68. 1. W przypadku stwierdzenia w czasie kontroli bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej organy dozoru jądrowego wydają nakazy lub zakazy, które zapewnią usunięcie takiego zagrożenia, a w szczególności:

- 1) nakaz zmniejszenia mocy reaktora;

- 2) nakaz zawieszenia eksploatacji obiektu jądrowego;
- 3) nakaz wstrzymania instalowania określonych urządzeń;
- 4) nakaz wstrzymania pracy z określonym źródłem promieniowania jonizującego;
- 5) zakaz wykonywania określonych prac lub czynności.

2. Nakazy lub zakazy podlegają natychmiastowemu wykonaniu i są wydawane pisemnie, a w wyjątkowych przypadkach – ustnie, przy czym powinny być niezwłocznie potwierdzone na piśmie.

3. (uchylony)

4. (uchylony)

Art. 68a. W przypadku stwierdzenia w czasie kontroli okoliczności mających negatywny wpływ na bezpieczeństwo jądrowe lub ochronę radiologiczną, które nie stanowią naruszenia wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, określonych w przepisach prawa lub w zezwoleniu, inspektor dozoru jądrowego może wydać zalecenie mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa jądrowego lub ochrony radiologicznej w kontrolowanej jednostce organizacyjnej.

Art. 68b. 1. Na podstawie protokołu kontroli stwierdzającego stan faktyczny lub prawny niezgodny z warunkami określonymi w zezwoleniu lub przepisami regulującymi działalność objętą zezwoleniem Prezes Agencji wydaje decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości w wyznaczonym terminie, w szczególności nakazuje:

- 1) przeprowadzenie przeglądu technicznego lub testów obiektu jądrowego lub jego części w przypadku konieczności sprawdzenia spełniania warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 2) wprowadzenie działań zapobiegawczych mających na celu redukcję narażenia oraz prowadzenia ich monitoringu;
- 3) wstrzymanie prowadzenia działalności z określonymi materiałami jądrowymi, źródłami promieniowania jonizującego, odpadami promieniotwórczymi lub wypalonym paliwem jądrowym.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej, do której skierowano decyzję, jest obowiązany w wyznaczonym terminie do zawiadomienia Prezesa Agencji o sposobie usunięcia nieprawidłowości.

Art. 68c. Treść decyzji nadzorczych, o których mowa w art. 68 i art. 68b, Prezes Agencji niezwłocznie ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej, na swoich stronach podmiotowych. Ogłoszeniu nie podlegają informacje dotyczące ochrony fizycznej, zabezpieczeń materiałów jądrowych, a także informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Art. 69. 1. Na podstawie protokołu kontroli stwierdzającego uchybienia inne niż określone w art. 68b, mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo jądrowe lub ochronę radiologiczną, Prezes Agencji może skierować do kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej wystąpienie pokontrolne w sprawie usunięcia tych uchybień, wskazując termin ich usunięcia.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej, do którego skierowano wystąpienie pokontrolne, niezwłocznie informuje Prezesa Agencji o usunięciu uchybień, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia ich usunięcia.

Art. 69a. 1. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej prowadzi i przechowuje w siedzibie jednostki książkę kontroli oraz przechowuje upoważnienia i protokoły kontroli.

2. W książce kontroli organ dozoru jądrowego dokonuje wpisów o przeprowadzonych kontrolach, uwzględniając w szczególności:

- 1) oznaczenie organu dozoru jądrowego;
- 2) oznaczenie upoważnienia do kontroli;
- 3) zakres przedmiotowy kontroli;
- 4) datę podjęcia i zakończenia kontroli;
- 5) informacje o wydanych nakazach lub zakazach, o których mowa w art. 68 ust. 1;
- 6) uzasadnienie wszczęcia kontroli bez upoważnienia.

3. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej dokonuje wpisów w książce kontroli o wykonaniu nakazów i zakazów, o których mowa w art. 68 ust. 1, decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości, zaleceń pokontrolnych oraz wpisów o uchyleniu tych nakazów, zakazów, decyzji lub zaleceń.

Art. 69b. 1. W przypadku wszczęcia kontroli kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej niezwłocznie okazuje kontrolującemu książkę kontroli.

2. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej jest zwolniony z obowiązku okazania książki kontroli, jeżeli jej okazanie jest niemożliwe ze względu na udostępnienie jej innemu organowi kontroli. W takim przypadku kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej okazuje książkę kontroli w siedzibie organu dozoru jądrowego w terminie trzech dni roboczych od dnia zwrotu tej książki przez organ kontroli.

Art. 70. 1. W postępowaniu w sprawach nadzoru i kontroli stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

2. (uchylony)

Art. 70a. Nadzorowi i kontroli, o których mowa w art. 63 ust. 1, wykonywanym na zasadach określonych w niniejszym rozdziale podlegają także jednostki, na terenie których mogą, w szczególności w wyniku działalności prowadzonej w przeszłości, znajdować się materiały jądrowe, źródła promieniotwórcze, urządzenia zawierające takie źródła, odpady promieniotwórcze lub wypalone paliwo jądrowe, chociażby nie wykonywały one działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1.

Art. 71. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki odbywania praktyki przez kandydata na inspektora dozoru jądrowego, tryb stwierdzania odbycia tej praktyki, sposób i tryb przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego na inspektora dozoru jądrowego, szczegółowe zadania komisji egzaminacyjnej oraz wysokość wynagrodzenia komisji egzaminacyjnej, a także wzór zaświadczenia o zdaniu egzaminu kwalifikacyjnego na inspektora dozoru jądrowego oraz dokumenty dołączane do wniosku o powołanie na inspektora dozoru jądrowego, kierując się koniecznością zapewnienia wysokiego poziomu szkolenia kandydatów na inspektorów dozoru jądrowego oraz przeprowadzenia egzaminu w sposób pozwalający na efektywną weryfikację wiedzy tych kandydatów.

Rozdział 10

Ocena sytuacji radiacyjnej kraju

Art. 72. 1. Prezes Agencji dokonuje systematycznej oceny sytuacji radiacyjnej kraju.

2. W celu dokonania oceny, o której mowa w ust. 1, Prezes Agencji:

- 1) zbiera, weryfikuje i analizuje informacje otrzymywane ze stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych, zwanych dalej „stacjami”, z placówek prowadzących pomiary skażeń promieniotwórczych, zwanych dalej „placówkami”, oraz od służb, które dysponują danymi niezbędnymi do oceny sytuacji radiacyjnej kraju, w tym służby meteorologicznej;
- 2) weryfikuje i analizuje informacje uzyskiwane z innych źródeł;
- 2a) przyjmuje i weryfikuje informacje o zdarzeniach radiacyjnych;
- 3) tworzy bazy danych i systemy informatyczne istotne dla oceny sytuacji radiacyjnej kraju;
- 4) analizuje i prognozuje rozwój sytuacji radiacyjnej kraju oraz zagrożenia ludności i środowiska na podstawie informacji, o których mowa w pkt 1 i 2, oraz danych zawartych w bazach, o których mowa w pkt 3.

3. Zadania, o których mowa w ust. 2, Prezes Agencji realizuje przy pomocy wydzielonego w strukturze Państwowej Agencji Atomistyki Centrum do Spraw Zdarzeń Radiacyjnych.

4. Czas pracy pracowników wykonujących zadania Centrum do Spraw Zdarzeń Radiacyjnych ustala Prezes Agencji na zasadach przewidzianych w Kodeksie pracy. Nie narusza to innych przepisów w zakresie czasu pracy zawartych w ustawie o służbie cywilnej.

Art. 72a. W przypadku gdy informacje otrzymane ze stacji i placówek są niewystarczające do dokonania oceny sytuacji radiacyjnej kraju, Prezes Agencji prowadzi pomiary mocy dawki promieniowania jonizującego i skażeń promieniotwórczych w wybranych miejscach na terenie kraju nieobjętych monitoringiem prowadzonym przez stacje i placówki.

Art. 73. 1.²⁰⁾ Stacje i placówki, o których mowa w art. 72 ust. 2 pkt 1, działają w Państwowej Agencji Atomistyki, w jednostkach Polskiej Akademii Nauk i w jednostkach ministrów właściwych do spraw wewnętrznych, środowiska, energii, szkolnictwa wyższego, rolnictwa, zdrowia oraz Ministra Obrony Narodowej.

2. Do zadań stacji należy:

- 1) prowadzenie ciągłych pomiarów mocy dawki promieniowania gamma;

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 6 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

- 2) automatyczne wykrywanie i sygnalizowanie przekroczenia o 15% wartości mocy dawki, spowodowanego obecnością sztucznych substancji promieniotwórczych;
- 3) natychmiastowe, automatyczne przysyłanie danych pomiarowych do Centrum do Spraw Zdarzeń Radiacyjnych;
- 4) zapewnienie przysyłania danych pomiarowych w sposób dostosowany do modeli obliczeniowych służących do oceny sytuacji radiacyjnej.

3. Do zadań placówek należy:

- 1) wykrywanie, identyfikacja i pomiar skażeń promieniotwórczych w środowisku, artykułach rolno-spożywczych i produktach żywnościowych;
- 2) wstępne opracowywanie wyników pomiarów i przekazywanie ich Prezesowi Agencji.

Art. 74. Prezes Agencji koordynuje działania stacji i placówek, a w szczególności:

- 1)²¹⁾ współdziała z ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych, środowiska, energii, szkolnictwa wyższego, rolnictwa, zdrowia i Ministrem Obrony Narodowej oraz z Prezesem Polskiej Akademii Nauk;
- 2) zatwierdza techniki pomiarowe, programy pomiarowe i organizację pomiarów;
- 3) współpracuje z właściwymi jednostkami innych państw w zakresie wykrywania i pomiarów skażeń promieniotwórczych;
- 4) w sytuacji prawdopodobieństwa wystąpienia lub wystąpienia zdarzenia radiacyjnego określa:
  - a) częstotliwość przekazywania przez stacje wyników pomiarów do Centrum do Spraw Zdarzeń Radiacyjnych,
  - b) miejsca, częstotliwość oraz zakres pomiarów wykonywanych przez placówki, a także częstotliwość przekazywania przez nie wyników pomiarów do Centrum do Spraw Zdarzeń Radiacyjnych.

Art. 75. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz stacji i placówek oraz ich szczegółowe zadania, jak również sposoby wykonywania tych zadań, przyjmując za kryterium możliwość uzyskiwania danych niezbędnych dla dokonania oceny sytuacji radiacyjnej kraju.

Art. 76. Prezes Agencji przyjmuje informacje o zdarzeniach radiacyjnych na terenie kraju, w szczególności uzyskiwane na podstawie art. 83 i art. 85 ust. 1, a w razie potrzeby udziela, w oparciu o uzyskane informacje, bezzwłocznej pomocy w ocenie wielkości powstałego zagrożenia radiacyjnego oraz doradza w zakresie likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia.

Art. 77. 1. Prezes Agencji, wykonując zadania wynikające z międzynarodowego systemu powiadamiania o zdarzeniach radiacyjnych w zakresie wczesnego powiadamiania o awarii jądrowej, pomocy w przypadku awarii jądrowej lub zagrożenia radiacyjnego, ochrony fizycznej materiałów jądrowych i o nielegalnym obrocie tymi materiałami, jak również realizując zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej wynikające z dwustronnych umów międzynarodowych, powołuje krajowe punkty kontaktowe.

2. Do zadań krajowych punktów kontaktowych należy w szczególności:

- 1) przyjmowanie z MAEA, Komisji Europejskiej oraz punktów kontaktowych innych państw i organizacji międzynarodowych powiadomień o awariach jądrowych, o bezprawnym użyciu, przemieszczeniu, przetworzeniu materiałów jądrowych lub zawładnięciu nimi albo o realnej groźbie popełnienia któregoś z tych czynów, o kradzieży lub utracie źródła wysokoaktywnego oraz o odnalezieniu źródła niekontrolowanego, a także przyjmowanie próśb tych państw o udzielenie pomocy w przypadku takich zdarzeń i informowanie ich o tym, czy pomoc może być udzielona, oraz o warunkach udzielenia i zakresie tej pomocy;
- 2) przekazywanie do MAEA, Komisji Europejskiej oraz punktów kontaktowych, o których mowa w pkt 1, powiadomień o powstałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zdarzeniach radiacyjnych oraz przypadkach bezprawnego użycia, przemieszczenia, przetworzenia materiałów jądrowych lub zawładnięcia nimi albo o realnej groźbie popełnienia któregoś z tych czynów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo innego państwa, o kradzieży lub utracie źródła wysokoaktywnego oraz o odnalezieniu źródła niekontrolowanego, a także przekazywanie próśb Rzeczypospolitej Polskiej o udzielenie pomocy w przypadku takich zdarzeń;
- 3) przekazywanie do punktów kontaktowych, o których mowa w pkt 1, innych informacji, do których udzielania Rzeczpospolita Polska jest obowiązana zgodnie z zawartymi umowami międzynarodowymi.

---

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 6 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

Art. 78. Prezes Agencji może powierzyć wykonywanie zadań, o których mowa w art. 72a, art. 74, art. 76 i art. 77, instytucji wyspecjalizowanej w dziedzinie ochrony radiologicznej.

Art. 79. Na żądanie Prezesa Agencji instytucje, organizacje i osoby posiadające dane i informacje niezbędne dla analizy i oceny sytuacji radiacyjnej kraju obowiązane są do ich nieodpłatnego udostępnienia.

Art. 80. Na podstawie oceny sytuacji radiacyjnej kraju Prezes Agencji:

- 1) ogłasza komunikaty dla ludności o sytuacji radiacyjnej, w tym o poziomie skażeń promieniotwórczych w warunkach normalnych i w sytuacji zdarzeń radiacyjnych;
- 2) informuje o powstaniu zagrożenia publicznego o zasięgu wojewódzkim lub krajowym odpowiednio właściwego wojewodę lub Radę Ministrów;
- 3) przekazuje przewodniczącemu odpowiedniego rządowego zespołu do spraw kryzysowych informacje o zdarzeniu radiacyjnym oraz prognozy rozwoju sytuacji radiacyjnej kraju.

Art. 81. Kwartalne komunikaty dla ludności o sytuacji radiacyjnej kraju Prezes Agencji ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. W przypadku zdarzenia radiacyjnego informowanie ludności następuje w trybie określonym w art. 92 ust. 3 i 4.

Rozdział 11

Postępowanie w przypadku zdarzeń radiacyjnych

Art. 82. 1. Ze względu na zasięg skutków wyróżnia się następujące rodzaje zdarzeń radiacyjnych:

- 1) zdarzenie powodujące zagrożenie jednostki organizacyjnej – zdarzenie radiacyjne, które powstało na terenie tej jednostki, a zasięg jego skutków nie przekracza granic jej terenu;
- 2) zdarzenie powodujące zagrożenie publiczne o zasięgu wojewódzkim – zdarzenie radiacyjne, które powstało na terenie jednostki organizacyjnej albo poza nią w czasie prowadzenia prac w terenie lub w czasie transportu materiałów jądrowych, źródeł promieniowania jonizującego, odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego, a zasięg jego skutków nie przekracza obszaru jednego województwa;
- 3) zdarzenie powodujące zagrożenie publiczne o zasięgu krajowym – zdarzenie radiacyjne określone w pkt 2, jeżeli zasięg jego skutków przekracza lub może przekroczyć obszar jednego województwa.

2. Każde zdarzenie radiacyjne zaistniałe na terenie kraju lub poza jego granicami, którego zasięg skutków przekracza granice Rzeczypospolitej Polskiej, stanowi zdarzenie powodujące zagrożenie publiczne o zasięgu krajowym.

Art. 83. W razie zdarzenia radiacyjnego kierownik jednostki organizacyjnej wykonującej działalność określoną w art. 4 ust. 1 obowiązany jest zabezpieczyć miejsce zdarzenia i niezwłocznie zgłosić to zdarzenie Prezesowi Agencji, a w uzasadnionych przypadkach również innym organom i służbom, zgodnie z zakładowym planem postępowania awaryjnego.

Art. 84. 1. Zdarzenie radiacyjne powodujące zagrożenie jednostki organizacyjnej, województwa albo kraju wymaga podjęcia stosownych działań interwencyjnych określonych odpowiednio w zakładowym, wojewódzkim albo krajowym planie postępowania awaryjnego.

2. Podczas zdarzenia radiacyjnego powodującego zagrożenie jednostki organizacyjnej akcją likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia kieruje kierownik jednostki, na której terenie nastąpiło zdarzenie.

3. Podczas zdarzenia radiacyjnego powodującego zagrożenie o zasięgu wojewódzkim akcją likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia kieruje wojewoda we współpracy z państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Jeżeli zdarzenie radiacyjne miało miejsce podczas transportu, akcją likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia kieruje osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo przesyłki w czasie transportu w porozumieniu z wojewodą właściwym dla miejsca zdarzenia działającym we współpracy z państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym.

5. Podczas zdarzenia radiacyjnego powodującego zagrożenie o zasięgu krajowym akcją likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia kieruje minister właściwy do spraw wewnętrznych przy pomocy Prezesa Agencji.

Art. 85. 1. W razie zdarzenia radiacyjnego spowodowanego przez nieznanego sprawcę służba, która pierwsza uzyskała informację o zdarzeniu, zabezpiecza miejsce zdarzenia i powiadamia o zdarzeniu Prezesa Agencji oraz wojewodę właściwego dla miejsca zdarzenia.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, akcją likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia kieruje wojewoda właściwy dla miejsca zdarzenia, podejmując stosowne działania interwencyjne określone w wojewódzkim planie postępowania awaryjnego, z zastrzeżeniem art. 84 ust. 5.

Art. 86. W przypadku stwierdzenia podwyższonego poziomu mocy dawki promieniowania jonizującego lub wystąpienia skażeń promieniotwórczych, w tym spowodowanych aktem terroru, z wyłączeniem zdarzeń radiacyjnych, o których mowa w art. 82, oraz w przypadku znalezienia porzuconej substancji promieniotwórczej, w tym źródła niekontrolowanego, akcją likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia kieruje wojewoda właściwy dla województwa, na którego obszarze stwierdzono podwyższony poziom mocy dawki promieniowania jonizującego, wystąpienie skażeń promieniotwórczych lub znaleziono porzuconą substancję promieniotwórczą, we współpracy z państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym, podejmując stosowne działania interwencyjne określone w wojewódzkim planie postępowania awaryjnego, z zastrzeżeniem art. 84 ust. 5.

Art. 86a.²²⁾ W przypadku wykrycia przez Straż Graniczną lub Służbę Celno-Skarbową próby nielegalnego przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub wywozu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej substancji promieniotwórczej, o ile nie doszło do zdarzenia radiacyjnego, właściwy terenowy organ Straży Granicznej lub kierownik jednostki organizacyjnej Krajowej Administracji Skarbowej podejmuje działania określone w procedurze postępowania opracowanej odpowiednio przez Komendanta Głównego Straży Granicznej lub Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i uzgodnionej z Prezesem Agencji.

Art. 86b. Kierownik jednostki organizacyjnej oraz wojewoda mogą rozszerzyć odpowiednio zakładowy i wojewódzki plan postępowania awaryjnego, których wzory określono w przepisach wydanych na podstawie art. 87 pkt 2, o inne elementy niezbędne ze względu na specyfikę jednostki organizacyjnej albo województwa do sprawnego prowadzenia akcji likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia.

Art. 86c. W sytuacji zdarzenia radiacyjnego Prezes Agencji prowadzi działania mające na celu identyfikację materiałów jądrowych, źródeł, odpadów i innych substancji promieniotwórczych będących przedmiotem nielegalnego obrotu lub nieznanego pochodzenia, a odbioru, transportu, przechowywania i składowania takich materiałów, źródeł, odpadów i substancji dokonuje państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej, o którym mowa w art. 114 ust. 1.

Art. 87. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) krajowy plan postępowania awaryjnego, w tym sposób współdziałania organów i służb biorących udział w likwidacji zdarzeń radiacyjnych i usuwania ich skutków;
- 2) wzór zakładowego i wojewódzkiego planu postępowania awaryjnego, wskazując elementy istotne dla możliwości szybkiego reagowania właściwych służb;
- 3) wartości poziomów interwencyjnych dla poszczególnych rodzajów działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, oraz kryteria odwołania tych działań, uwzględniając zalecenia właściwych organizacji międzynarodowych.

Art. 88. 1. Decyzja o wprowadzeniu działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, może być podjęta po:

- 1) przekazaniu przez Prezesa Agencji informacji, że w wyniku zdarzenia radiacyjnego powodującego zagrożenia, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 i 3, może nastąpić przekroczenie poziomów interwencyjnych;
- 2) stwierdzeniu w wyniku analizy celowości prowadzenia działań interwencyjnych, że zmniejszenie szkody związanej z promieniowaniem uzasadnia spowodowane przez te działania szkody i koszty, w tym koszty społeczne.

2. Przy dokonywaniu analizy celowości prowadzenia działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, należy uwzględnić:

- 1) dotychczasowy oraz przewidywany przebieg i zasięg zdarzenia;
- 2) występujące lub mogące wystąpić wartości dawek promieniowania jonizującego;
- 3) liczebność grup osób zagrożonych;
- 4) skutki zdrowotne tych działań;
- 5) przewidywaną wysokość kosztów oraz skalę skutków ekonomicznych i społecznych tych działań.

3. Rodzaj, skala i czas trwania działań interwencyjnych są tak dobrane, żeby korzyści związane ze zmniejszeniem szkód dla zdrowia, pomniejszone o szkody związane z interwencją, były jak największe.

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 54 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 16.

Art. 89. 1. Wprowadzenie działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, w związku ze zdarzeniem radiacyjnym, którego zasięg skutków nie przekracza obszaru jednego województwa, następuje w drodze aktu prawa miejscowego wydanego przez wojewodę właściwego dla miejsca zdarzenia.

2. Wprowadzenie działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, w związku ze zdarzeniem radiacyjnym, którego zasięg skutków przekracza obszar jednego województwa, następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, oprócz ogłoszenia go w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, podaje się do publicznej wiadomości przez rozplakatowanie w miejscach publicznych na obszarze objętym działaniami interwencyjnymi oraz przez ogłoszenie w środkach masowego przekazu na tym obszarze.

4. W aktach prawnych, o których mowa w ust. 1 i 2, określa się przyczyny, datę wprowadzenia oraz obszar i przewidywany czas obowiązywania działań interwencyjnych, a także rodzaj niezbędnych działań interwencyjnych.

5. W sprawach publikacji aktów prawnych, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. poz. 24, z późn. zm.²³⁾).

6. Odwołanie działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, na całym obszarze ich obowiązywania lub na części tego obszaru następuje w trybie przewidzianym dla ich ogłoszenia.

Art. 90. Działaniami interwencyjnymi wprowadzanymi w razie możliwości przekroczenia poziomów interwencyjnych są:

- 1) ewakuacja;
- 2) nakaz pozostania w pomieszczeniach zamkniętych;
- 3) podanie preparatów ze stabilnym jodem;
- 4) zakaz lub ograniczenie: spożywania skażonej żywności i skażonej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, żywienia zwierząt skażonymi środkami żywienia zwierząt i pojenia skażoną wodą oraz wypasu zwierząt na skażonym terenie;
- 5) czasowe przesiedlenie ludności;
- 6) stałe przesiedlenie ludności.

Art. 91. Działaniami interwencyjnymi, o których mowa w art. 90, kieruje:

- 1) wojewoda właściwy dla miejsca zdarzenia radiacyjnego – w przypadku zdarzenia radiacyjnego powodującego zagrożenie publiczne o zasięgu wojewódzkim;
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych – w przypadku zdarzenia radiacyjnego powodującego:
  - a) zagrożenie publiczne o zasięgu krajowym,
  - b) zagrożenie publiczne o zasięgu wojewódzkim, gdy podjęcie i prowadzenie działań interwencyjnych przekracza możliwości służb podległych wojewodzie.

Art. 91a. W zakresie działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, wojewodzie są podporządkowane organy i jednostki organizacyjne administracji rządowej i samorządu województwa oraz inne siły i środki wydzielone do jego dyspozycji i skierowane do wykonywania tych działań.

Art. 92. 1. Ludność, która w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego mogłaby otrzymać dawkę promieniowania jonizującego przekraczającą dawkę graniczną dla ogółu ludności, jest okresowo informowana o możliwych do zastosowania środkach ochrony zdrowia oraz o działaniach, jakie powinna podjąć w razie wystąpienia zdarzenia radiacyjnego (informacja wyprzedzająca).

2. Po wystąpieniu zdarzenia radiacyjnego, ludność, która może otrzymać dawkę promieniowania jonizującego przekraczającą dawkę graniczną dla osób z ogółu ludności, jest niezwłocznie informowana o tym zdarzeniu, podejmowanych działaniach, a w razie potrzeby o stosownych środkach ochrony zdrowia.

²³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1988 r. poz. 324, z 1989 r. poz. 187, z 1990 r. poz. 173, z 1991 r. poz. 442, z 1996 r. poz. 542, z 1997 r. poz. 554 i 770, z 1999 r. poz. 999, z 2001 r. poz. 1198, z 2002 r. poz. 1271, z 2004 r. poz. 1181, z 2005 r. poz. 377, z 2007 r. poz. 590, z 2010 r. poz. 1228 i 1551, z 2011 r. poz. 459, 934, 1204 i 1660, z 2012 r. poz. 1136 oraz z 2013 r. poz. 771.

3. Podmioty właściwe w sprawach opracowywania i przekazywania informacji, o której mowa w ust. 2, zakres tej informacji oraz sposób jej przekazywania są określone odpowiednio w wojewódzkim i krajowym planie postępowania awaryjnego.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, grupy ludności, którym jest przekazywana informacja wyprzedzająca, podmioty właściwe w sprawie opracowywania i przekazywania informacji wyprzedzającej, zakres tej informacji oraz sposób i częstotliwość jej przekazywania, mając na względzie potrzebę przygotowania ludności na wystąpienie zdarzenia radiacyjnego, a także uwzględniając rodzaje działalności, które w przypadku zdarzenia radiacyjnego mogą prowadzić do narażenia ludności na dawkę promieniowania jonizującego przekraczającą dawkę graniczną.

Art. 93. 1. Koszty działań interwencyjnych i usuwania skutków zdarzenia radiacyjnego są pokrywane przez jednostkę organizacyjną, z której przyczyny powstało zdarzenie radiacyjne.

2. W razie zdarzenia radiacyjnego niepowstałego z przyczyny jednostki organizacyjnej koszty, o których mowa w ust. 1, są pokrywane przez sprawcę tego zdarzenia, a w razie zdarzenia, którego sprawca nie jest znany lub nie można od sprawcy uzyskać pokrycia kosztów oraz w razie zdarzenia powstałego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – z budżetu państwa.

Art. 94. Raport o zdarzeniu radiacyjnym, po zakończeniu działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90, przekazują:

- 1) wojewoda – ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, w przypadku, o którym mowa w art. 91 pkt 1;
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych i Prezes Agencji – Prezesowi Rady Ministrów, w przypadkach, o których mowa w art. 91 pkt 2.

Art. 95. 1. Jeżeli środki, którymi dysponuje organ kierujący akcją likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia, są niewystarczające, organ ten może wprowadzić obowiązek świadczeń osobistych i rzeczowych.

2. Do spraw związanych ze świadczeniami, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące świadczeń w celu zwalczania klęsk żywiołowych.

Art. 96. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej i wojewoda, każdy w swoim zakresie, przeprowadzają okresowe ćwiczenia w celu przeglądu i aktualizacji planów postępowania awaryjnego. W przypadku obiektu jądrowego ćwiczenia przeprowadza kierownik jednostki organizacyjnej począwszy od czynności objętych planem postępowania awaryjnego dla etapu rozruchu obiektu. Koszty ćwiczeń ponoszą odpowiednio jednostka organizacyjna lub wojewoda.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przeprowadza okresowo, nie rzadziej niż raz na trzy lata, ćwiczenia w celu sprawdzenia krajowego planu postępowania awaryjnego. Koszty związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem ćwiczeń pokrywane są z budżetu ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 97. 1. Po zdarzeniu radiacyjnym żywność i środki żywienia zwierząt podlegają kontroli na zgodność z maksymalnymi dozwolonymi poziomami skażeń promieniotwórczych, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

2. Żywność i środki żywienia zwierząt, w których zawartość skażeń promieniotwórczych przekracza poziomy, o których mowa w ust. 1, nie są wprowadzane do obrotu, a także nie mogą być wywożone do państw niebędących członkami Unii Europejskiej.

3. O każdym przypadku przekroczenia poziomów skażeń promieniotwórczych, o których mowa w ust. 1, jest informowana Komisja Europejska.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, podmioty właściwe do:

- 1) prowadzenia kontroli, o której mowa w ust. 1,
- 2) wydawania decyzji o niedopuszczeniu do obrotu lub o zakazie wywozu do państw niebędących członkami Unii Europejskiej żywności i środków żywienia zwierząt, o których mowa w ust. 2,
- 3) informowania Komisji Europejskiej w sprawach, o których mowa w ust. 3

– kierując się koniecznością zapewnienia wykonania przepisów obowiązujących w Unii Europejskiej dotyczących maksymalnych dozwolonych poziomów skażeń radioaktywnych żywności i środków żywienia zwierząt po awarii jądrowej w Czarnobylu, jak i po przyszłym zdarzeniu radiacyjnym.

Art. 98. (uchylony)

Art. 99. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, poziom zawartości substancji promieniotwórczych w surowcach i wyrobach przemysłowych przywożonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po zdarzeniach radiacyjnych, uwzględniając dawki graniczne promieniowania jonizującego i sposób postępowania z tymi wyrobami.

Rozdział 12

Odowiedzialność cywilna za szkody jądrowe

Art. 100. W rozumieniu niniejszego rozdziału użyte określenia oznaczają:

- 1) urządzenie jądrowe:
  - a) reaktor jądrowy, z wyjątkiem reaktora wykorzystywanego w środkach transportu morskiego lub lotniczego jako źródło mocy bądź napędu, bądź w innym celu,
  - b) zakład używający paliwa jądrowego do produkcji materiału jądrowego lub zakład przetwarzania materiału jądrowego, łącznie z zakładem przerobu wypalonego paliwa jądrowego,
  - c) urządzenie, w którym jest przechowywany lub składowany materiał jądrowy, z wyjątkiem przechowywania związanego z przewozem takiego materiału;
- 2) reaktor jądrowy – urządzenie zawierające paliwo jądrowe w stanie, w którym samopodtrzymująca się reakcja łańcuchowa rozszczepienia jądrowego może następować bez dodatkowego źródła neutronów;
- 3) paliwo jądrowe – materiał, który może wytwarzać energię przez samopodtrzymującą się reakcję łańcuchową rozszczepienia jądrowego;
- 4) materiał jądrowy:
  - a) paliwo jądrowe, z wyjątkiem uranu naturalnego lub uranu zubożonego, które może wytwarzać energię w drodze samopodtrzymującej się reakcji łańcuchowej rozszczepienia jądrowego poza reaktorem jądrowym, zarówno samo, jak i w połączeniu z innymi materiałami,
  - b) produkty lub odpady promieniotwórcze – materiał promieniotwórczy wytworzony w procesie produkcji lub wykorzystywania paliwa jądrowego lub materiał, który stał się promieniotwórczy przez napromieniowanie w związku z tym procesem, z wyłączeniem izotopów promieniotwórczych, które osiągnęły końcową fazę ich wytwarzania, tak aby mogły być wykorzystane dla celów naukowych, medycznych, rolniczych, handlowych lub przemysłowych;
- 5) szkoda jądrowa:
  - a) szkodę na osobie,
  - b) szkodę w mieniu,
  - c) szkodę w środowisku jako dobru wspólnym – koszty zastosowanych środków mających na celu przywrócenie stanu środowiska naturalnego, jako dobra wspólnego, sprzed jego naruszenia, chyba że naruszenie jest nieznaczne – w zakresie, w jakim szkoda powstała lub wynika z promieniowania jonizującego emitowanego przez jakiegokolwiek źródło promieniowania wewnątrz urządzenia jądrowego lub emitowanego przez paliwo jądrowe, materiały promieniotwórcze, odpady lub materiał jądrowy, pochodzące z urządzenia jądrowego, powstałe w nim lub wprowadzone do niego, jeżeli wynikają one z właściwości promieniotwórczych tej substancji lub z połączenia właściwości promieniotwórczych z trującymi, wybuchowymi lub innymi niebezpiecznymi właściwościami takiej substancji;
- 6) środki przywracające stan środowiska sprzed jego naruszenia – wszelkie właściwie zastosowane środki mające na celu przywrócenie lub naprawienie uszkodzonych lub zniszczonych składników środowiska albo, gdy jest to uzasadnione, wprowadzenie ich równoważnych odpowiedników zastępczych;
- 7) środki zapobiegawcze – wszelkie właściwe środki podjęte po wypadku jądrowym celem zapobieżenia szkodzie jądrowej określonej w pkt 5 lub jej zmniejszenia;
- 8) wypadek jądrowy – jakiegokolwiek zdarzenie lub serię zdarzeń mających to samo źródło pochodzenia, które powodują szkodę jądrową lub poważne i bezpośrednie zagrożenie jej powstaniem;
- 9) osoba eksploatująca – podmiot eksploatujący urządzenie jądrowe;
- 10) SDR – jednostkę rozrachunkową Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

Art. 100a. 1. Naprawienie szkody jądrowej następuje na zasadach określonych w przepisach Kodeksu cywilnego, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w niniejszej ustawie.

2. Naprawienie szkody jądrowej w środowisku naturalnym jako dobru wspólnym polega na zwrocie kosztów środków przywracających stan środowiska naturalnego sprzed jego naruszenia zastosowanych przez upoważnione do tego organy lub na podstawie ich decyzji przez inne podmioty.

3. Naprawienie szkody jądrowej obejmuje także zwrot kosztów środków zapobiegawczych.

4. Jeżeli zastosowanie środków zapobiegawczych spowodowało szkodę na osobie, w mieniu lub środowisku jako dobru wspólnym, szkodę taką traktuje się jak szkodę jądrową określoną w art. 100 pkt 5.

Art. 101. 1. Osoba eksploatująca ponosi wyłączną odpowiedzialność za szkodę jądrową spowodowaną wypadkiem jądrowym w urządzeniu jądrowym lub związaną z tym urządzeniem, chyba że szkoda nastąpiła bezpośrednio wskutek działań wojennych lub konfliktu zbrojnego.

2. W czasie transportu materiałów jądrowych odpowiedzialność ponosi osoba eksploatująca urządzenie jądrowe, z którego ten materiał został wysłany, chyba że umowa z odbiorcą stanowi inaczej.

3. Jeżeli poszkodowany, na skutek umyślnego zachowania, przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, sąd może zwolnić całkowicie lub częściowo osobę eksploatującą z obowiązku naprawienia szkody w odniesieniu do szkody doznanej przez poszkodowanego.

Art. 102. 1. Granicą odpowiedzialności osoby eksploatującej za szkodę jądrową jest kwota stanowiąca równowartość w złotych 300 000 000 SDR.

2. Jeżeli roszczenia z tytułu szkody jądrowej przekraczają kwotę, o której mowa w ust. 1, osoba eksploatująca ustanawia fundusz ograniczenia odpowiedzialności. Do postępowania w sprawie ustanowienia funduszu i jego podziału stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu morskiego o ograniczeniu odpowiedzialności za roszczenia morskie, z zastrzeżeniem ust. 3–5.

3. W sprawach dotyczących ustanowienia funduszu i jego podziału właściwy jest Sąd Okręgowy w Warszawie.

4. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie ustanowienia funduszu i jego podziału powinien odpowiadać ogólnym warunkom wniosku o wszczęcie postępowania, a ponadto zawierać:

- 1) nazwę urządzenia jądrowego;
- 2) określenie wypadku jądrowego, z którego wynikają roszczenia, i informacje o postępowaniach zmierzających do ustalenia przebiegu tego wypadku;
- 3) określenie rodzaju roszczeń i wierzycieli, na których zaspokojenie fundusz ma być przekazany, a także informację o znanych wnioskodawcy roszczeniach już dochodzonych przed sądem;
- 4) oświadczenie o gotowości ustanowienia funduszu, uzasadnienie jego wysokości, a także określenie sposobu jego ustanowienia.

5. Do wniosku należy dołączyć dokumenty obejmujące dane wpływające na wysokość funduszu.

Art. 103. 1. Osoba eksploatująca jest obowiązana do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za wyrządzoną szkodę jądrową.

2. W przypadku transportu materiału jądrowego z urządzenia jądrowego, osoba eksploatująca, niezależnie od obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązana do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową wyrządzoną w czasie transportu.

3. Obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, powstaje nie później niż w dniu poprzedzającym dzień rozruchu urządzenia jądrowego, a w przypadku urządzeń niewymagających rozruchu, nie później niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia eksploatacji urządzenia jądrowego.

4. Obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 2, powstaje nie później niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia transportu materiału jądrowego z urządzenia jądrowego.

5. Ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w ust. 1 i 2, jest objęta odpowiedzialność cywilna osoby eksploatującej za szkody jądrowe wyrządzone w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej. Zakład ubezpieczeń nie może umownie ograniczyć wypłaty odszkodowań.

6. Z zastrzeżeniem ust. 7 minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1 i 2, w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia, wynosi równowartość w złotych 300 000 000 SDR.

7. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia obowiązkowego:

- 1) o którym mowa w ust. 1, dla reaktora badawczego oraz dla urządzenia jądrowego, w którym jest przechowywany lub składowany materiał jądrowy pochodzący z reaktora badawczego,
- 2) o którym mowa w ust. 2, w przypadku transportu materiału jądrowego pochodzącego z urządzeń jądrowych, o których mowa w pkt 1

– w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia, nie może być niższa od kwoty stanowiącej równowartość w złotych 400 000 SDR, ani wyższa od kwoty stanowiącej równowartość w złotych 5 000 000 SDR.

8. W przypadku:

- 1) gdy w urządzeniu jądrowym, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, przechowywany lub składowany jest także materiał jądrowy pochodzący z urządzenia jądrowego innego niż urządzenie, o którym mowa w ust. 7 pkt 1,
- 2) łącznego transportu materiału jądrowego pochodzącego z urządzeń jądrowych, o których mowa w ust. 7 pkt 1, oraz materiału jądrowego pochodzącego z innych urządzeń jądrowych

– minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa odpowiednio w ust. 1 i 2, w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia, jest równa kwocie, o której mowa w ust. 6.

9. Do ustalenia równowartości w złotych podanych w ust. 6 i 7 kwot stosuje się kurs średni ogłoszony przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia została zawarta.

10. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw energii, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia obowiązkowego:¹²⁾

- 1) o którym mowa w ust. 1 – dla urządzeń jądrowych, o których mowa w ust. 7 pkt 1,
- 2) o którym mowa w ust. 2 – w przypadku transportu, o którym mowa w ust. 7 pkt 2

– w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia, biorąc pod uwagę poszczególne typy urządzeń jądrowych, o których mowa w ust. 7, rodzaje działalności w nich wykonywanych, skalę potencjalnych zagrożeń, jakie niesie ze sobą ich wykorzystywanie, oraz społeczno-ekonomiczny charakter działalności osoby eksploatującej.

Art. 103a. 1. Osoba eksploatująca urządzenie jądrowe, z którego ma zostać wysłany materiał jądrowy, jest obowiązana przekazać jednostce organizacyjnej dokonującej jego transportu wystawiony przez zakład ubezpieczeń dokument potwierdzający spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 103 ust. 2.

2. Dokument, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę i adres siedziby zakładu ubezpieczeń;
- 2) nazwę i adres siedziby osoby eksploatującej;
- 3) wskazanie:
  - a) okresu ubezpieczenia,
  - b) wysokości sumy gwarancyjnej;
- 4) określenie materiału jądrowego, którego transport jest objęty ubezpieczeniem;
- 5) podpis osoby wystawiającej dokument, z podaniem stanowiska służbowego.

3. Do dokumentu, o którym mowa w ust. 1, dołącza się wydane przez organ dozoru jądrowego zaświadczenie, potwierdzające że osoba, o której mowa w ust. 2 pkt 2, jest osobą eksploatującą w rozumieniu art. 100 pkt 9.

Art. 103b. 1. Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 103, są uprawnione organy dozoru jądrowego.

2. Spełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 103, ustala się na podstawie dokumentu ubezpieczenia, potwierdzającego zawarcie umowy tego ubezpieczenia, wystawionego osobie eksploatującej przez zakład ubezpieczeń.

3. Osoba eksploatująca, która nie spełniła obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 103, jest obowiązana wnieść opłatę na rzecz budżetu państwa w wysokości 20% minimalnej sumy gwarancyjnej tego ubezpieczenia. Wniesienie opłaty nie zwalnia z obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia.

4. Jeżeli osoba eksploatująca nie okaże dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia, o której mowa w art. 103, lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, organ dozoru jądrowego wzywa osobę eksploatującą, aby w terminie 30 dni:

- 1) przedstawiła dokumenty potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia:
  - a) o której mowa w art. 103 ust. 1, w terminie określonym w art. 103 ust. 3,
  - b) o której mowa w art. 103 ust. 2, w terminie określonym w art. 103 ust. 4;
- 2) w razie braku dokumentów potwierdzających zawarcie umowy ubezpieczenia, uiściła opłatę, o której mowa w ust. 3, oraz okazała dokumenty potwierdzające późniejsze zawarcie umowy ubezpieczenia.

5. Opłata, o której mowa w ust. 3, podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 103c. 1. Jeżeli wypadek jądrowy, oprócz szkody w mieniu lub środowisku, wyrządził również szkodę na osobie, 10% sumy gwarancyjnej ubezpieczenia przeznaczają się na zabezpieczenie roszczeń z tytułu szkody jądrowej na osobie.

2. Jeżeli w okresie 5 lat od dnia wypadku jądrowego roszczenia z tytułu szkody na osobie dochodzone od osoby eksploatującej nie przewyższają łącznie sumy gwarancyjnej przeznaczonej wyłącznie na zaspokojenie takich roszczeń, pozostała część sumy gwarancyjnej będzie przeznaczona na zaspokojenie roszczeń z tytułu szkody w mieniu lub w środowisku, a także roszczeń z tytułu szkody na osobie, dochodzonych przed upływem 10 lat od dnia wypadku jądrowego.

3. Skarb Państwa gwarantuje wypłatę odszkodowania z tytułu szkody jądrowej:

- 1) do wysokości kwoty, o której mowa w art. 102 ust. 1, oraz
- 2) w zakresie, w jakim szkoda nie została zaspokojona przez zakład ubezpieczeń z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, o której mowa w art. 103, a w przypadkach, o których mowa w art. 98 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2060 i 1948), w zakresie, w jakim szkoda nie została zaspokojona przez zakład ubezpieczeń oraz Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.

Art. 104. 1. Roszczenie o odszkodowanie z tytułu szkody jądrowej może być dochodzone bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń może skorzystać z ograniczenia odpowiedzialności oraz innych środków obrony przysługujących osobie eksploatującej.

Art. 105. 1. Roszczenie o naprawienie szkody jądrowej na osobie nie przedawnia się.

2. Roszczenie o naprawienie szkody jądrowej w mieniu lub w środowisku przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się lub powinien był się dowiedzieć o szkodzie i osobie odpowiedzialnej. Jednakże roszczenie wygasa z upływem dziesięciu lat od dnia wypadku jądrowego.

3. Roszczenie o naprawienie szkody w środowisku przysługuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

Art. 106. 1. W przypadku gdy szkoda jądrowa powstała w wyniku wypadku jądrowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sądami właściwymi do rozpatrywania pozwów w sprawach odszkodowań za szkody jądrowe są sądy okręgowe.

2. W sprawach postępowania w zakresie odszkodowań stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

3. W przypadku gdy szkoda jądrowa powstała w wyniku wypadku jądrowego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, właściwość sądów do rozpatrywania pozwów w sprawach odszkodowań za szkody jądrowe określa Konwencja wiedeńska o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową, sporządzona w Wiedniu dnia 21 maja 1963 r. (Dz. U. z 1990 r. poz. 370 i 371 oraz z 2011 r. poz. 9).

Art. 107. 1. Do urządzeń jądrowych, w sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące obiektów jądrowych.

2. W sprawach odszkodowań, w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

Art. 108. Przepisy niniejszego rozdziału nie naruszają przepisów o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Rozdział 12a

Działania w zakresie rozwoju energetyki jądrowej

Art. 108a. W ramach wykonywania zadań związanych z wykorzystaniem energii atomowej na potrzeby społeczno-gospodarcze kraju, minister właściwy do spraw energii podejmuje działania mające na celu rozwój energetyki jądrowej, w szczególności:¹²⁾

- 1) opracowuje projekty planów i strategii w zakresie rozwoju i funkcjonowania energetyki jądrowej w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym projekt Programu polskiej energetyki jądrowej;
- 2) koordynuje realizację planów i strategii państwa w zakresie rozwoju energetyki jądrowej i przygotowuje założenia ich zmian;
- 3) prowadzi działania związane z informacją społeczną, edukacją i popularyzacją oraz informacją naukowo-techniczną i prawną w zakresie energetyki jądrowej, z zastrzeżeniem art. 110 pkt 6;
- 4) podejmuje działania na rzecz:
  - a) zapewnienia kompetentnych kadr dla energetyki jądrowej,
  - b) rozwoju technologii jądrowych,
  - c) udziału polskiego przemysłu w realizacji zadań w zakresie energetyki jądrowej;
- 5) monitoruje rynek uranu oraz rynek usług jądrowego cyklu paliwowego.

Art. 108b. 1. Program polskiej energetyki jądrowej, zwany dalej „Programem”, określa w szczególności:

- 1) cele i zadania w zakresie rozwoju oraz funkcjonowania energetyki jądrowej w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) plan prowadzenia działań związanych z informacją społeczną, edukacją oraz informacją naukowo-techniczną i prawną w zakresie energetyki jądrowej;
- 3) plan współpracy w sprawach badań naukowych w zakresie energetyki jądrowej.

2.¹²⁾ Minister właściwy do spraw energii w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, opracowuje projekt Programu we współpracy z ministrem właściwym do spraw nauki.

Art. 108c. 1. Program jest opracowywany zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju kraju i zawiera:

- 1) ocenę realizacji Programu za poprzedni okres;
- 2) część prognostyczną obejmującą okres nie krótszy niż 20 lat;
- 3) program działań wykonawczych na okres 12 lat zawierający instrumenty jego realizacji.

2. Program opracowuje się co 4 lata.

Art. 108d. 1.¹²⁾ Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, przyjmuje Program w drodze uchwały.

2. Program jest programem wieloletnim w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, 1948, 1984 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60 i 191).

3.¹²⁾ Uchwałę Rady Ministrów, o której mowa w ust. 1, wraz z Programem minister właściwy do spraw energii ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 108e.¹²⁾ 1. Minister właściwy do spraw energii opracowuje, co dwa lata, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku, sprawozdanie z realizacji Programu i przedkłada je Radzie Ministrów.

2. Minister właściwy do spraw energii ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przyjęte przez Radę Ministrów sprawozdanie z realizacji Programu.

Rozdział 13

Prezes Państwowej Agencji Atomistyki

Art. 109. 1. Prezes Państwowej Agencji Atomistyki jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w zakresie określonym ustawą.

2. Prezesa Agencji powołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Agencji.

3.²⁴⁾ Minister właściwy do spraw środowiska, na wniosek Prezesa Agencji, powołuje wiceprezesów Agencji, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Minister właściwy do spraw środowiska odwołuje wiceprezesów Agencji.

3a. Stanowisko Prezesa Agencji może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa Agencji.

3b. Informację o naborze na stanowisko Prezesa Agencji ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Agencji oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Agencji i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres Agencji;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informacje o metodach i technikach naboru.

3c. Termin nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

3d. Nabór na stanowisko Prezesa Agencji przeprowadza zespół, powołany przez ministra właściwego do spraw środowiska, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

3e. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 3d, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

3f. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 3e, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

3g. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

3h. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres Agencji;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

---

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo atomowe (Dz. U. poz. 1343), która weszła w życie z dniem 10 września 2016 r.

3i. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Agencji i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres Agencji;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

3j. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

3k. Zespół przeprowadzający nabór na stanowiska, o których mowa w ust. 3, powołuje Prezes Agencji.

3l. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowiska, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio ust. 3a–3j.

4. Minister właściwy do spraw środowiska sprawuje nadzór nad Prezesem Agencji.

Art. 110. Do zakresu działania Prezesa Agencji należy wykonywanie zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju, a w szczególności:

- 1) przygotowywanie projektów dokumentów dotyczących polityki państwa w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej uwzględniających program rozwoju energetyki jądrowej i zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne;
- 2) sprawowanie nadzoru nad działalnością powodującą lub mogącą powodować narażenie ludzi i środowiska na promieniowanie jonizujące oraz przeprowadzanie kontroli w tym zakresie, w tym wydawanie decyzji w sprawach zezwoleń i uprawnień oraz innych decyzji przewidzianych w ustawie;
- 3) wydawanie zaleceń technicznych i organizacyjnych w sprawach bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 4) wykonywanie zadań związanych z oceną sytuacji radiacyjnej kraju w warunkach normalnych i w sytuacji zdarzeń radiacyjnych oraz przekazywanie właściwym organom i ludności informacji o tej sytuacji;
- 5) wykonywanie zadań wynikających z zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie prowadzenia ewidencji i kontroli materiałów jądrowych, ochrony fizycznej materiałów i obiektów jądrowych, szczególnej kontroli obrotu z zagranicą towarami i technologiami jądrowymi oraz innych zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych dotyczących bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 6) prowadzenie działań związanych z informacją społeczną, edukacją i popularyzacją oraz informacją naukowo-techniczną i prawną w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym przekazywanie ludności informacji na temat promieniowania jonizującego i jego oddziaływania na zdrowie człowieka i na środowisko oraz o możliwych do zastosowania środkach w przypadku zdarzeń radiacyjnych – z wyłączeniem promocji wykorzystania promieniowania jonizującego, a w szczególności promocji energetyki jądrowej;
- 7) współdziałanie z organami administracji rządowej i samorządowej w sprawach związanych z bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną oraz w sprawie badań naukowych w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;
- 8) wykonywanie zadań związanych z obronnością i obroną cywilną kraju oraz ochroną informacji niejawnych, wynikających z odrębnych przepisów;
- 9) przygotowywanie opinii, w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej do projektów działań technicznych związanych z pokojowym wykorzystywaniem energii atomowej, na potrzeby organów administracji rządowej i samorządowej;
- 10) współpraca z właściwymi jednostkami innych państw i organizacjami międzynarodowymi w zakresie objętym ustawą;
- 11) opracowywanie projektów aktów prawnych w zakresie objętym ustawą i uzgadnianie ich w trybie określonym w regulaminie prac Rady Ministrów;
- 12) opiniowanie projektów aktów prawnych opracowywanych przez uprawnione organy;
- 13) przedstawianie Prezesowi Rady Ministrów corocznych sprawozdań ze swojej działalności oraz ocen stanu bezpieczeństwa i ochrony radiologicznej kraju.

Art. 111. Prezes Rady Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres działania Prezesa Agencji.

Art. 112. 1. Prezes Agencji wykonuje swoje zadania przy pomocy Państwowej Agencji Atomistyki, zwanej dalej „Agencją”.

2. Przy Prezesie Agencji działa Rada do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej, zwana dalej „Radą”, będąca organem doradczym i opiniodawczym.

3.²⁵⁾ Rada liczy nie więcej niż 10 członków, powoływanych przez ministra właściwego do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Prezesa Agencji, spośród specjalistów z zakresu bezpieczeństwa jądrowego, ochrony radiologicznej, ochrony fizycznej, geochemii pierwiastków promieniotwórczych, składowania i zabezpieczeń materiałów jądrowych oraz innych specjalności istotnych ze względu na nadzór nad bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną. Minister właściwy do spraw środowiska odwołuje członków Rady.

3a.²⁶⁾ Spośród członków Rady minister właściwy do spraw środowiska powołuje:

- 1) przewodniczącego;
- 2) zastępcę przewodniczącego;
- 3) sekretarza.

4. W skład Rady może zostać powołana osoba, która posiada poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „tajne”.

5. Kadencja Rady trwa 4 lata.

5a.²⁷⁾ Ustanie członkostwa w Radzie następuje w przypadku:

- 1) odwołania członka Rady;
- 2) pisemnej rezygnacji członka Rady;
- 3) śmierci członka Rady.

6. Członkom Rady przysługuje wynagrodzenie miesięczne, płatne z dołu, które ulega zmniejszeniu w przypadku nieobecności na posiedzeniach Rady – proporcjonalnie do liczby odbytych posiedzeń w danym miesiącu.

7. Członkom Rady przysługują diety oraz zwrot kosztów przejazdów, dojazdów i noclegów według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

8. Do zadań Rady należy w szczególności:

- 1) opiniowanie na wniosek Prezesa Agencji:
  - a) projektów zezwoleń na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2,
  - b) projektów aktów prawnych opracowywanych przez Prezesa Agencji,
  - c) projektów zaleceń organizacyjno-technicznych wydawanych przez Prezesa Agencji;
- 2) występowanie z inicjatywami dotyczącymi usprawnienia nadzoru nad wykonywaniem działalności związanej z narażeniem.

9. Obsługę administracyjną Rady zapewnia Agencja.

10. Przewodniczący Rady przekazuje Prezesowi Agencji w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku sprawozdanie z działalności Rady za rok poprzedni.

11. Prezes Agencji niezwłocznie publikuje sprawozdanie, o którym mowa w ust. 10, w Biuletynie Informacji Publicznej, na swoich stronach podmiotowych.

12. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb pracy Rady oraz wysokość wynagrodzenia przysługującego członkom Rady, mając na uwadze zakres zadań realizowanych przez Radę i efektywność jej funkcjonowania, a także mając na uwadze to, by wysokość tego wynagrodzenia nie przekraczała dwuipółkrotności kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej, której wysokość, ustaloną według odrębnych zasad, określa ustawa budżetowa.

Art. 113. 1. Minister właściwy do spraw środowiska, w drodze zarządzenia, nadaje statut Agencji, określający jej organizację wewnętrzną.

²⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 24.

²⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 24.

²⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 24.

2. Szczegółową organizację oraz tryb pracy Agencji i zakres zadań jej komórek organizacyjnych określa regulamin organizacyjny nadany, w drodze zarządzenia, przez Prezesa Agencji.

Art. 113a. 1. Prezes Agencji, nie rzadziej niż co 3 lata, przeprowadza ocenę funkcjonowania dozoru jądrowego oraz analizę obowiązującego stanu prawnego pod względem jego adekwatności do potrzeb zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

2. Prezes Agencji, nie rzadziej niż co 10 lat, poddaje funkcjonowanie krajowego systemu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, w tym funkcjonowanie dozoru jądrowego, międzynarodowym przeglądom zewnętrznym.

3. Informację o wynikach oceny i analizy, o których mowa w ust. 1, oraz przeglądu, o którym mowa w ust. 2, Prezes Agencji niezwłocznie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska i Prezesowi Rady Ministrów.

4. Informację o wynikach przeglądu, o którym mowa w ust. 2, Prezes Agencji niezwłocznie przekazuje także Komisji Europejskiej oraz właściwym organom państw członkowskich Unii Europejskiej.

Rozdział 14

Państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej „Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych”

Art. 114. 1. Tworzy się państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej pod nazwą „Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych” z siedzibą w Otwocku-Świerku, zwane dalej „Zakładem”, powołane do wykonywania działalności w zakresie postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, a przede wszystkim do zapewnienia stałej możliwości składowania odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego.

1a. Zakład wykonuje również działalność polegającą na odbiorze, transporcie, przechowywaniu i składowaniu materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych oraz innych substancji promieniotwórczych.

2. Zakład może również wykonywać działalność w zakresie postępowania z odpadami niebezpiecznymi, o których mowa w przepisach dotyczących odpadów, oraz inną działalność określoną w statucie, o którym mowa w art. 121.

Art. 115. 1. Zakład posiada osobowość prawną.

2. Organy państwowe mogą podejmować decyzje w zakresie działalności Zakładu tylko w przypadkach przewidzianych ustawą.

Art. 116.¹²⁾ 1. Nadzór nad Zakładem oraz funkcję organu założycielskiego sprawuje minister właściwy do spraw energii.

2. Minister właściwy do spraw energii przeprowadza kontrolę i dokonuje corocznej oceny działalności Zakładu, którą przedstawia Prezesowi Rady Ministrów do dnia 31 maja roku następnego.

3. Minister właściwy do spraw energii może zobowiązać dyrektora Zakładu do poprawy gospodarki Zakładu lub przedstawienia programu naprawczego i jego realizacji. Program ten podlega zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw energii.

4. Minister właściwy do spraw energii w razie stwierdzenia, że decyzja dyrektora Zakładu jest sprzeczna z prawem, wstrzymuje jej wykonanie i zobowiązuje dyrektora do jej zmiany lub uchylecia.

5. Dyrektorowi Zakładu przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu w stosunku do decyzji podjętych przez ministra właściwego do spraw energii na zasadach i w trybie określonych w przepisach o przedsiębiorstwach państwowych.

Art. 117. 1. Organem Zakładu jest dyrektor, który zarządza Zakładem i reprezentuje go na zewnątrz.

2.¹²⁾ Dyrektora Zakładu powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw energii.

3. Dyrektor może powoływać i odwoływać zastępców dyrektora oraz pełnomocników Zakładu, którzy działają samodzielnie w granicach ich umocowania.

4. Udzielenie pełnomocnictwa wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

5. (uchylony)

6. W Zakładzie nie działają organy samorządu załogi przedsiębiorstwa.

Art. 118. 1. Zakład występuje w obrocie we własnym imieniu i na własny rachunek.

2. Zakład z tytułu wykonywania działalności pobiera opłaty, których wysokość określa cennik usług Zakładu zatwierdzony przez ministra sprawującego nadzór nad Zakładem.

3. Do sprzedaży przez Zakład środków trwałych lub zorganizowanych części mienia i gospodarowania nimi stosuje się przepisy obowiązujące przedsiębiorstwa państwowe.

4. Środki trwałe nie mogą służyć do zaspokojenia zobowiązań pieniężnych Zakładu.

Art. 119. 1. Zakład otrzymuje z budżetu państwa dotację podmiotową na postępowanie z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym, eksploatację przechowalników wypalonego paliwa jądrowego pochodzącego z badawczych reaktorów jądrowych, działalność w zakresie ochrony radiologicznej i ochrony Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych oraz na odbiór, transport, przetwarzanie, przechowywanie i składowanie materiałów jądrowych, źródeł promieniotwórczych, a także innych substancji promieniotwórczych.

1a. Zakład może otrzymywać dotację celową na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji związanych z wykonywaniem działalności, o której mowa w art. 114 ust. 1 i 1a.

2. (uchylony)

3.¹²⁾ Dyrektor Zakładu przedstawia ministrowi właściwemu do spraw energii rozliczenie z otrzymanej dotacji, zgodnie z przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie art. 120 ust. 2.

Art. 119a. W razie konieczności dokonania przez Zakład nieplanowanego odbioru, transportu, przetwarzania, przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych lub innych substancji promieniotwórczych pochodzących z nielegalnego obrotu, niewiadomego pochodzenia, z działalności jednostki organizacyjnej, która kończąc działalność, stała się niewypłacalna, lub powstałych w wyniku skażenia środowiska, którego sprawca nie jest znany, koszty tych usług są pokrywane z budżetu państwa.

Art. 120. 1. Zakład prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w przepisach o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania wysokości oraz rozliczania dotacji, o których mowa w art. 119 ust. 1 i 1a, w tym rodzaje dokumentów i danych, jakie powinny być uwzględnione przy ustalaniu wysokości i rozliczaniu dotacji, oraz sposób ustalania opłat, o których mowa w art. 118 ust. 2, uwzględniając czynniki, jakie należy brać pod uwagę przy ustalaniu opłat, tryb i termin podawania cennika usług Zakładu do publicznej wiadomości oraz sposób prowadzenia gospodarki finansowej Zakładu, w tym kontroli sprawozdań finansowych i wyboru biegłych do ich badania, oraz organ właściwy do zatwierdzania rocznych sprawozdań finansowych Zakładu, tryb zbywania składników majątkowych, sposób finansowania wynagrodzeń i inwestycji, a także tryb podejmowania decyzji w sprawach finansowych.

Art. 121. 1. Szczegółowe zadania, organizację, tryb tworzenia jednostek zamiejscowych i ich uprawnienia, system kontroli wewnętrznej i sposób działania Zakładu określa statut Zakładu, uwzględniający przy ustalaniu zadań dodatkowych konieczność zapewnienia realizacji zadań, dla których wykonywania Zakład został utworzony, podział Zakładu na jednostki merytoryczne i jednostki obsługi, zakres spraw, jakie nie mogą być powierzone jednostkom zamiejscowym.

2. Statut może przewidywać powołanie organów doradczych i opiniodawczych dyrektora Zakładu.

3.¹²⁾ Statut nadaje Zakładowi, w drodze zarządzenia, minister właściwy do spraw energii.

Art. 122.²⁸⁾ Do Zakładu nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2016 r. poz. 981, 1174 i 2260).

Rozdział 15

Administracyjne kary pieniężne i przepisy karne

Art. 123. 1. Kierownikowi jednostki organizacyjnej, który:

- 1) bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom, albo bez wymaganego zgłoszenia podejmuje działalność określoną w art. 4 ust. 1 albo dokonuje przywozu lub wywozu, o którym mowa w art. 62 ust. 1, albo nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 8a, albo zatrudnia pracowników bez uprawnień, kwalifikacji lub umiejętności określonych w przepisach ustawy,
- 1a) dokonuje przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wywozu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub tranzytu przez to terytorium odpadów promieniotwórczych lub wypalonego paliwa jądrowego bez zezwolenia, o którym mowa w art. 62c ust. 1, lub bez zgody, o której mowa w art. 62d ust. 1, lub wbrew ich warunkom,

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 34 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

- 2) będąc odpowiedzialnym za bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, dopuszcza do narażenia pracownika lub innej osoby z naruszeniem przepisów art. 14 ust. 1 w związku z art. 25 pkt 1 oraz art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 1–3,
- 3) nie dopełnia obowiązków w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej przy pracy z materiałami jądrowymi, źródłami promieniowania jonizującego, odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym lub przy ich przygotowaniu do transportu i składowaniu,
- 4) utracił lub pozostawił bez właściwego zabezpieczenia powierzony mu materiał jądrowy, źródło promieniowania jonizującego albo odpady promieniotwórcze lub wypalone paliwo jądrowe,
- 5) nie dopełnia obowiązku kontroli dozymetrycznej lub prowadzenia ewidencji materiałów jądrowych, źródeł promieniowania jonizującego, odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego,
- 6) uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie czynności kontrolnych w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej albo nie udziela informacji lub udziela informacji nieprawdziwej albo zataja prawdę w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej,
- 7) nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 41b pkt 2–9, art. 41c, art. 41d ust. 1 pkt 1 lub art. 41e pkt 1–3,
- 8) nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 43a ust. 1 lub 2 lub art. 43b ust. 1

– wymierza się karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej pięciokrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym popełnienie czynu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

1a. Za czyny, o których mowa w ust. 1, kierownikowi jednostki organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej wymierza się karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej dwustukrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym popełnienie czynu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Pracownikowi zatrudnionemu w obiekcie jądrowym, który nie zawiadamia kierownika jednostki organizacyjnej lub organu dozoru jądrowego o zdarzeniu lub stanie mogącym spowodować zagrożenie dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, wymierza się karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej dwukrotności przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1.

3. Jednostce organizacyjnej wykonującej działalność związaną z narażeniem, polegającą na budowie, rozruchu, eksploatacji lub likwidacji elektrowni jądrowej, która:

- 1) wykonuje tę działalność bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom,
- 2) wprowadza bez pisemnej zgody Prezesa Agencji lub wbrew jej warunkom modernizację systemu lub elementu konstrukcji lub wyposażenia elektrowni jądrowej, mającego istotne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną,
- 3) uruchamia reaktor po przerwie na załadunek paliwa jądrowego lub na modernizację systemu lub elementu konstrukcji i wyposażenia jądrowego elektrowni jądrowej bez pisemnej zgody Prezesa Agencji,
- 4) prowadzi eksploatację elektrowni jądrowej mimo odmowy zatwierdzenia przez Prezesa Agencji raportu z oceny okresowej bezpieczeństwa

– wymierza się karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej pięćsetkrotności kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym popełnienie czynu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 124. 1. Kary pieniężne, o których mowa w art. 123, nakłada, w formie decyzji administracyjnej:

- 1) Prezes Agencji – jeżeli jest organem właściwym do wydania zezwolenia albo przyjęcia zgłoszenia;
- 2)³⁾ państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, komendant wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej lub państwowy inspektor sanitarny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – jeżeli organy te są właściwe do wydania zezwolenia.

2. Decyzji, o której mowa w ust. 1, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 125. 1. Nie można nałożyć kary pieniężnej, jeżeli od dnia popełnienia czynu upłynęło 5 lat.

2. Kary pieniężnej nie pobiera się po upływie 5 lat od dnia wydania ostatecznej decyzji o nałożeniu kary.

Art. 126. 1. Kary, o których mowa w art. 123, podlegają, wraz z odsetkami za zwłokę, egzekucji w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

2. Środki uzyskane z tytułu kar pieniężnych są przychodami budżetu państwa.

Art. 127. Kto nie stosuje się do zakazu wypasu zwierząt na skażonym terenie lub zakazu żywienia zwierząt skażonymi środkami żywienia zwierząt i pojenia skażoną wodą

– podlega karze aresztu lub grzywny.

Art. 127a. Kto nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 22 ust. 3, podlega karze grzywny.

Art. 127b. Kto nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 41f pkt 1, art. 41g ust. 1 lub 2, art. 41h ust. 1 lub art. 41i ust. 1, podlega karze grzywny.

Art. 127c. 1. Kto udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 41b pkt 1, art. 41d ust. 1 pkt 2, art. 41e pkt 4, art. 41f pkt 2, art. 41g ust. 3, art. 41h ust. 2, art. 41i ust. 2, art. 41j lub art. 41k ust. 1, podlega karze grzywny.

2. Kto udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 48, art. 71, art. 72 lub art. 73 Porozumienia, o którym mowa w art. 40 pkt 6, podlega karze grzywny.

3. Kto udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 81 Traktatu Euratom, podlega karze grzywny.

Art. 127d. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 127–127c, następuje w trybie Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 16

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 128. Wyodrębnione pod względem prawnym i organizacyjnym z mienia jednostki badawczo-rozwojowej Instytutu Energii Atomowej z siedzibą w Otwocku-Świerku mienie Zakładu Doświadczalnego Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych staje się mieniem Zakładu, o którym mowa w art. 114 ust. 1.

Art. 129.²⁹⁾ Minister właściwy do spraw energii, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, może wyposażyć Zakład w mienie inne niż określone w art. 128.

Art. 130. (pominięty)

Art. 131. Pracownicy zatrudnieni w Zakładzie Doświadczalnym Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych Instytutu Energii Atomowej stają się pracownikami Zakładu zgodnie z art. 23¹ Kodeksu pracy.

Art. 132. Minister Obrony Narodowej w odniesieniu do podległych mu jednostek organizacyjnych i minister właściwy do spraw wewnętrznych w odniesieniu do Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i podległych mu jednostek organizacyjnych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Agencji, określają, w drodze zarządzenia, sposób wykonywania przepisów ustawy w tych jednostkach.

Art. 133. 1. Główny Inspektor Dozoru Jądrowego i inspektorzy dozoru jądrowego, którzy zostali powołani lub uzyskali uprawnienia przed dniem wejścia w życie ustawy, stają się odpowiednio Głównym Inspektorem Dozoru Jądrowego i inspektorami dozoru jądrowego w rozumieniu ustawy.

2. Zezwolenia wydane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 138, zachowują ważność do upływu terminu określonego w zezwoleniu.

3. Uprawnienia uzyskane na podstawie art. 33 ust. 3 pkt 1 oraz ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 138, zachowują ważność do upływu terminu określonego w uprawnieniu.

4. Zezwolenia związane z nabywaniem i stosowaniem substancji promieniotwórczych, wydane na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 138, w szczególności na podstawie przepisów:

- 1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 1968 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy stosowaniu promieniowania jonizującego (Dz. U. poz. 122),

²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 34 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

- 2) uchwały nr 266/64 Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1964 r. w sprawie użytkowania substancji promieniotwórczych,
- 3) zarządzenia nr 23/70 Pełnomocnika Rządu do Spraw Wykorzystania Energii Jądrowej z dnia 21 lipca 1970 r. w sprawie nabywania i stosowania substancji promieniotwórczych

– zachowują ważność do czasu zastąpienia ich zezwoleniami wydanymi na podstawie ustawy, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia jej wejścia w życie.

5. Krajowe Składowisko Odpadów Promieniotwórczych w Różanie, określone w przepisach wydanych na podstawie ustawy, o której mowa w art. 138, uznaje się za Krajowe Składowisko Odpadów Promieniotwórczych w rozumieniu ustawy.

6. Postępowania wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy toczą się do chwili ich zakończenia zgodnie z przepisami dotychczasowymi.

Art. 134–137. (pominięte)

Art. 138. Traci moc ustawa z dnia 10 kwietnia 1986 r. – Prawo atomowe (Dz. U. poz. 70, z późn. zm.³⁰⁾).

Art. 139. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r., z wyjątkiem:

- 1) rozdziału 13 i art. 136, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia³¹⁾;
- 2) art. 21 ust. 2 i art. 27 ust. 2, które wchodzi w życie po upływie 24 miesięcy od dnia ogłoszenia.

---

³⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1987 r. poz. 180, z 1991 r. poz. 28, z 1994 r. poz. 418, z 1995 r. poz. 515 oraz z 1996 r. poz. 110 i 496.

³¹⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 18 stycznia 2001 r.

Załączniki do ustawy z dnia 29 listopada 2000 r.

Załącznik nr 1

OKREŚLENIA: DAWKI POCHŁONIĘTEJ, RÓWNOWAŻNEJ I SKUTECZNEJ (EFEKTYWNEJ)

Dawka pochłonięta D: energia promieniowania jonizującego przekazana materii w elemencie objętości podzielona przez masę tego elementu, wyrażona wzorem:

$$D = d \bar{\varepsilon} / dm$$

gdzie

- $d \bar{\varepsilon}$ oznacza średnią wartość energii przekazanej,
- dm oznacza masę materii zawartej w elemencie objętości.

Dawka pochłonięta oznacza dawkę uśrednioną w tkance lub narządzie. Legalną jednostką miary dawki pochłoniętej jest grej o oznaczeniu „Gy”.

Dawka równoważna H_T: dawka pochłonięta w tkance lub narządzie T, ważona dla rodzaju i energii promieniowania jonizującego R, wyrażona wzorem:

$$H_T = \sum_R w_R D_{T,R}$$

gdzie

- $D_{T,R}$ oznacza dawkę pochłoniętą od promieniowania jonizującego R, uśrednioną w tkance lub narządzie T,
- w_R oznacza czynnik wagowy promieniowania.

Legalną jednostką miary dawki równoważnej jest siwert o oznaczeniu „Sv”.

Dawka skuteczna (efektywna) E: suma ważonych dawek równoważnych od zewnętrznego i wewnętrznego napromienienia tkanek i narządów, wyrażona wzorem:

$$E = \sum_T w_T H_T = \sum_T w_T \sum_R w_R D_{T,R}$$

gdzie

- $D_{T,R}$ oznacza dawkę pochłoniętą od promieniowania jonizującego R, uśrednioną w tkance lub narządzie T,
- w_R oznacza czynnik wagowy promieniowania jonizującego R,
- w_T oznacza czynnik wagowy tkanki lub narządu T.

Załącznik nr 2

POZIOMY PROGOWE AKTYWNOŚCI ORAZ STĘŻENIA PROMIENIOTWÓRCZEGO IZOTOPÓW
PROMIENIOTWÓRCZYCH

Izotop promieniotwórczy	Aktywność (Bq) P ₁	Aktywność (Bq) P ₂	Stężenie promieniotwórcze (kBq/kg)
1	2	3	4
H-3	10 ⁹	4 x 10 ¹¹	10 ⁶
Be-7	10 ⁷	2 x 10 ¹¹	10 ³
C-14	10 ⁷	4 x 10 ¹¹	10 ⁴
O-15	10 ⁹		10 ²
F-18	10 ⁶	10 ¹⁰	10
Na-22	10 ⁶	5 x 10 ⁹	10
Na-24	10 ⁵	2 x 10 ⁹	10
Si-31	10 ⁶	6 x 10 ⁹	10 ³
P-32	10 ⁵	5 x 10 ⁹	10 ³
P-33	10 ⁸	4 x 10 ¹¹	10 ⁵
S-35	10 ⁸	4 x 10 ¹¹	10 ⁵
Cl-36	10 ⁶	10 ¹¹	10 ⁴
Cl-38	10 ⁵	2 x 10 ⁹	10
Ar-37	10 ⁸	4 x 10 ¹¹	10 ⁶
Ar-41	10 ⁹	3 x 10 ⁹	10 ²
K-40	10 ⁶	9 x 10 ⁹	10 ²
K-42	10 ⁶	2 x 10 ⁹	10 ²
K-43	10 ⁶	7 x 10 ⁹	10
Ca-45	10 ⁷	4 x 10 ¹¹	10 ⁴
Ca-47	10 ⁶	3 x 10 ¹⁰	10
Sc-46	10 ⁶	5 x 10 ⁹	10
Sc-47	10 ⁶	10 ¹¹	10 ²
Sc-48	10 ⁵	3 x 10 ⁹	10
V-48	10 ⁵	4 x 10 ⁹	10
Cr-51	10 ⁷	3 x 10 ¹¹	10 ³
Mn-51	10 ⁵		10
Mn-52	10 ⁵	3 x 10 ⁹	10
Mn-52m	10 ⁵		10
Mn-53	10 ⁹		10 ⁴
Mn-54	10 ⁶	10 ¹⁰	10
Mn-56	10 ⁵	3 x 10 ⁹	10
Fe-52	10 ⁶	3 x 10 ⁹	10
Fe-55	10 ⁶	4 x 10 ¹¹	10 ⁴
Fe-59	10 ⁶	9 x 10 ⁹	10
Co-55	10 ⁶	5 x 10 ⁹	10

1	2	3	4
Co-56	10^5	3×10^9	10
Co-57	10^6	10^{11}	10^2
Co-58	10^6	10^{10}	10
Co-58m	10^7	4×10^{11}	10^4
Co-60	10^5	4×10^9	10
Co-60m	10^6		10^3
Co-61	10^6		10^2
Co-62m	10^5		10
Ni-59	10^8		10^4
Ni-63	10^8	4×10^{11}	10^5
Ni-65	10^6	4×10^9	10
Cu-64	10^6	6×10^{10}	10^2
Zn-65	10^6	2×10^{10}	10
Zn-69	10^6	3×10^{10}	10^4
Zn-69m	10^6	3×10^{10}	10^2
Ga-72	10^5	4×10^9	10
Ge-71	10^8	4×10^{11}	10^4
As-73	10^7	4×10^{11}	10^3
As-74	10^6	10^{10}	10
As-76	10^5	3×10^9	10^2
As-77	10^6	2×10^{11}	10^3
Se-75	10^6	3×10^{10}	10^2
Br-82	10^6	4×10^9	10
Kr-74	10^9		10^2
Kr-76	10^9		10^2
Kr-77	10^9		10^2
Kr-79	10^5		10^3
Kr-81	10^7	4×10^{11}	10^4
Kr-83m	10^{12}		10^5
Kr-85	10^4	10^{11}	10^5
Kr-85m	10^{10}	8×10^{10}	10^3
Kr-87	10^9	2×10^9	10^2
Kr-88	10^9		10^2
Rb-86	10^5	5×10^9	10^2
Sr-85	10^6	2×10^{10}	10^2
Sr-85m	10^7	5×10^{10}	10^2
Sr-87m	10^6	3×10^{10}	10^2
Sr-89	10^6	6×10^9	10^3
Sr-90+	10^4	$3 \times 10^9(a)$	10^2
Sr-91	10^5	3×10^9	10
Sr-92	10^6	10^{10}	10

1	2	3	4
Y-90	10^5	3×10^9	10^3
Y-91	10^6	6×10^9	10^3
Y-91m	10^6	2×10^{10}	10^2
Y-92	10^5	2×10^9	10^2
Y-93	10^5	3×10^9	10^2
Zr-93+	10^7		10^3
Zr-95	10^6	2×10^{10}	10
Zr-97+	10^5	4×10^9	10
Nb-93m	10^7	4×10^{11}	10^4
Nb-94	10^6	7×10^9	10
Nb-95	10^6	10^{10}	10
Nb-97	10^6	9×10^9	10
Nb-98	10^5		10
Mo-90	10^6		10
Mo-93	10^8	4×10^{11}	10^3
Mo-99	10^6	10^{10}	10^2
Mo-101	10^6		10
Tc-96	10^6	4×10^9	10
Tc-96m	10^7	4×10^9	10^3
Tc-97	10^8		10^3
Tc-97m	10^7	4×10^{11}	10^3
Tc-99	10^7	4×10^{11}	10^4
Tc-99m	10^7	10^{11}	10^2
Ru-97	10^7	5×10^{10}	10^2
Ru-103	10^6	2×10^{10}	10^2
Ru-105	10^6	10^{10}	10
Ru-106+	10^5	2×10^9	10^2
Rh-103m	10^8	4×10^{11}	10^4
Rh-105	10^7	10^{11}	10^2
Pd-103	10^8	$4 \times 10^{11(a)}$	10^3
Pd-109	10^6	2×10^{10}	10^3
Ag-105	10^6	2×10^{10}	10^2
Ag-108m+	10^6	7×10^9	10
Ag-110m	10^6	4×10^9	10
Ag-111	10^6	2×10^{10}	10^3
Cd-109	10^6	3×10^{11}	10^4
Cd-115	10^6	3×10^{10}	10^2
Cd-115m	10^6	5×10^9	10^3
In-111	10^6	3×10^{10}	10^2
In-113m	10^6	4×10^{10}	10^2
In-114m	10^6	10^{11}	10^2

1	2	3	4
In-115m	10^6	7×10^{10}	10^2
Sn-113	10^7	4×10^{10}	10^3
Sn-125	10^5	4×10^9	10^2
Sb-122	10^4	4×10^9	10^2
Sb-124	10^6	6×10^9	10
Sb-125	10^6	2×10^{10}	10^2
Te-123m	10^7	8×10^{10}	10^2
Te-125m	10^7	2×10^{11}	10^2
Te-127	10^6	2×10^{11}	10^3
Te-127m	10^7	2×10^{11}	10^3
Te-129	10^6	7×10^9	10^2
Te-129m	10^6	8×10^9	10^3
Te-131	10^5		10^2
Te-131m	10^6	7×10^9	10
Te-132	10^7	5×10^9	10^2
Te-133	10^5		10
Te-133m	10^5		10
Te-134	10^6		10
I-123	10^7	6×10^{10}	10^2
I-125	10^6	2×10^{11}	10^3
I-126	10^6	2×10^{10}	10^2
I-129	10^5		10^2
I-130	10^6		10
I-131	10^6	3×10^{10}	10^2
I-132	10^5	4×10^9	10
I-133	10^6	7×10^9	10
I-134	10^5	3×10^9	10
I-135	10^6	6×10^9	10
Xe-131m	10^4	4×10^{11}	10^4
Xe-133	10^4	2×10^{11}	10^3
Xe-135	10^{10}	3×10^{10}	10^3
Cs-129	10^5	4×10^{10}	10^2
Cs-131	10^6	3×10^{11}	10^3
Cs-132	10^5	10^{10}	10
Cs-134m	10^5	4×10^{11}	10^3
Cs-134	10^4	7×10^9	10
Cs-135	10^7	4×10^{11}	10^4
Cs-136	10^5	5×10^9	10
Cs-137+	10^4	$2 \times 10^{10}(a)$	10
Cs-138	10^4		10
Ba-131	10^6	2×10^{10}	10^2

1	2	3	4
Ba-140+	10^5	5×10^9	10
La-140	10^5	4×10^9	10
Ce-139	10^6	7×10^{10}	10^2
Ce-141	10^7	2×10^{11}	10^2
Ce-143	10^6	9×10^9	10^2
Ce-144+	10^5	2×10^9	10^2
Pr-142	10^5	4×10^9	10^2
Pr-143	10^6	3×10^{10}	10^4
Nd-147	10^6	6×10^{10}	10^2
Nd-149	10^6	6×10^9	10^2
Pm-147	10^7	4×10^{11}	10^4
Pm-149	10^6	2×10^{10}	10^3
Sm-151	10^8	4×10^{11}	10^4
Sm-153	10^6	9×10^{10}	10^2
Eu-152	10^6	10^{10}	10
Eu-152m	10^6	8×10^9	10^2
Eu-154	10^6	9×10^9	10
Eu-155	10^7	2×10^{11}	10^2
Gd-153	10^7	10^{11}	10^2
Gd-159	10^6	3×10^{10}	10^3
Tb-160	10^6	10^{10}	10
Dy-165	10^6	9×10^9	10^3
Dy-166	10^6	9×10^9	10^3
Ho-166	10^5	4×10^9	10^3
Er-169	10^7	4×10^{11}	10^4
Er-171	10^6	8×10^9	10^2
Tm-170	10^6	3×10^{10}	10^3
Tm-171	10^8	4×10^{11}	10^4
Yb-175	10^7	3×10^{11}	10^3
Lu-177	10^7	3×10^{11}	10^3
Hf-181	10^6	2×10^{10}	10
Ta-182	10^4	9×10^9	10
W-181	10^7	3×10^{11}	10^3
W-185	10^7	4×10^{11}	10^4
W-187	10^6	2×10^{10}	10^2
Re-186	10^6	2×10^{10}	10^3
Re-188	10^5	4×10^9	10^2
Os-185	10^6	10^{10}	10
Os-191	10^7	10^{11}	10^2
Os-191m	10^7	4×10^{11}	10^3
Os-193	10^6	2×10^{10}	10^2

1	2	3	4
Ir-190	10^6	7×10^9	10
Ir-192	10^4	10^{10}	10
Ir-194	10^5	3×10^9	10^2
Pt-191	10^6	4×10^{10}	10^2
Pt-193m	10^7	4×10^{11}	10^3
Pt-197	10^6	2×10^{11}	10^3
Pt-197m	10^6	10^{11}	10^2
Au-198	10^6	10^{10}	10^2
Au-199	10^6	10^{11}	10^2
Hg-197	10^7	2×10^{11}	10^2
Hg-197m	10^6	10^{11}	10^2
Hg-203	10^5	5×10^{10}	10^2
Tl-200	10^6	9×10^9	10
Tl-201	10^6	10^{11}	10^2
Tl-202	10^6	2×10^{10}	10^2
Tl-204	10^4	10^{11}	10^4
Pb-203	10^6	4×10^{10}	10^2
Pb-210+	10^4	10^{10}	10
Pb-212+	10^5	7×10^9	10
Bi-206	10^5	3×10^9	10
Bi-207	10^6	7×10^9	10
Bi-210	10^6	10^{10}	10^3
Bi-212+	10^5	7×10^9	10
Po-203	10^6		10
Po-205	10^6		10
Po-207	10^6		10
Po-210	10^4	4×10^{11}	10
At-211	10^7	2×10^{11}	10^3
Rn-220+	10^7		10^4
Rn-222+	10^8	3×10^9	10
Ra-223+	10^5	4×10^9	10^2
Ra-224+	10^5	4×10^9	10
Ra-225	10^5	2×10^9	10^2
Ra-226+	10^4	2×10^9 (b)	10
Ra-227	10^6		10^2
Ra-228+	10^5	6×10^9	10
Ac-228	10^6	6×10^9	10
Th-226+	10^7		10^3
Th-227	10^4	10^{11}	10
Th-228+	10^4	5×10^9	1
Th-229+	10^3	5×10^{10}	1

1	2	3	4
Th-230	10^4	10^{11}	1
Th-231	10^7	4×10^{11}	10^3
Th-232nat	10^3		1
Th-234+	10^5	3×10^9	10^3
Pa-230	10^6	2×10^{10}	10
Pa-231	10^3	4×10^{10}	1
Pa-233	10^7	5×10^{10}	10^2
U-230+	10^5	4×10^{11}	10
U-231	10^7		10^2
U-232+	10^3	4×10^{11}	1
U-233	10^4	4×10^{11}	10
U-234	10^4	4×10^{11}	10
U-235+	10^4		10
U-236	10^4		10
U-237	10^6		10^2
U-238+	10^4		10
U-238nat	10^3		1
U-239	10^6		10^2
U-240	10^7		10^3
U-240+	10^6		10
Np-237+	10^3	2×10^{11}	1
Np-239	10^7	7×10^{10}	10^2
Np-240	10^6		10
Pu-234	10^7		10^2
Pu-235	10^7		10^2
Pu-236	10^4	3×10^{11}	10
Pu-237	10^7	2×10^{11}	1
Pu-238	10^4	$10^{11}(b)$	1
Pu-239	10^4	10^{11}	1
Pu-240	10^3	10^{11}	10^3
Pu-241	10^5	4×10^{11}	10^2
Pu-242	10^4	10^{11}	1
Pu-243	10^7		10^3
Pu-244	10^4	4×10^9	1
Am-241	10^4	$10^{11}(b)$	1
Am-242	10^6		10^3
Am-242m+	10^4	10^{11}	1
Am-243+	10^3	5×10^{10}	1
Cm-242	10^5	4×10^{11}	10^2
Cm-243	10^4	9×10^{10}	1
Cm-244	10^4	2×10^{11}	10

1	2	3	4
Cm-245	10^3	9×10^{10}	1
Cm-246	10^3	9×10^{10}	1
Cm-247	10^4	3×10^{10}	1
Cm-248	10^3	2×10^8	1
Bk-249	10^6	4×10^{11}	10^3
Cf-246	10^6		10^3
Cf-248	10^4	4×10^{11}	10
Cf-249	10^3	3×10^{10}	1
Cf-250	10^4	2×10^{11}	10
Cf-251	10^3	7×10^{10}	1
Cf-252	10^4	5×10^8	10
Cf-253	10^5	4×10^{11}	10^2
Cf-254	10^3	10^7	1
Es-253	10^5		10^2
Es-254	10^4		10
Es-254m	10^6		10^2
Fm-254	10^7		10^4
Fm-255	10^6		10^3

Objaśnienia:

- (a) poziom aktywności włącznie z udziałem izotopów pochodnych o czasie połowicznego rozpadu krótszym niż 10 dni;
 (b) włącznie z neutronowymi źródłami z berylem.

Izotopy opatrzone wskaźnikiem „+” lub „nat” (naturalny) oznaczają izotopy macierzyste znajdujące się w stanie równowagi wiekowej ze swymi pochodnymi, podanymi niżej; w takich przypadkach wartości poziomu progowego aktywności źródła niekontrolowanego podane w tabeli odnoszą się tylko do izotopów macierzystych, gdyż uwzględniają one również udział izotopów pochodnych:

Izotopy macierzyste	Izotopy pochodne
1	2
Sr-80+	Rb-80
Sr-90+	Y-90
Zr-93+	Nb-93m
Zr-97+	Nb-97
Ru-106+	Rh-106
Ag-108m+	Ag-108
Cs-137+	Ba-137
Ba-140+	La-140
Ce-134+	La-134
Ce-144+	Pr-144
Pb-210+	Bi-210, Po-210
Pb-212+	Bi-212, Tl-208, Po-212
Bi-212+	Tl-208, Po-212
Rn-220+	Po-216
Rn-222+	Po-218, Pb-214, Bi-214, Po-214
Ra-223+	Rn-219, Po-215, Pb-211, Bi-211, Tl-207
Ra-224+	Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208, Po-212
Ra-226+	Rn-222, Po-218, Pb-214, Bi-214, Pb-210, Bi-210, Po-210, Po-214

1	2
Ra-228+	Ac-228
Th-226+	Ra-222, Rn-218, Po-214
Th-228+	Ra-224, Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208, Po-212
Th-229+	Ra-225, Ac-225, Fr-221, Ar-217, Bi-213, Po-213, Pb-209
Th-232nat	Ra-228, Ac-228, Th-228, Ra-224, Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208, Po-212
Th234+	Pa-234m
U-230+	Th-226, Ra-222, Rn-218, Po-214
U-232+	Th-228, Ra-224, Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208, Po-212
U-235+	Th-231
U-238+	Th-234, Pa-234m
U-238nat	Th-234, Pa-234m, U-234, Th-230, Ra-226, Rn-222, Po-218, Pb-214, Bi-214, Pb-210, Bi-210, Po-210, Po-214
U-240+	Np-240
Np-237+	Pa-233
Am-242m+	Am-242
Am-243+	Np-239

SYMBOL PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO

